

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ (HERON)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2008

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Ε.Π.Ε.

Λ. Νίκης 61, Θεσσαλονίκη 54622, τηλ. 2310285979, fax 2310279955, E-mail: gmich@bcsnet.gr

*Το παρόν συντάχθηκε στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια 2000-2006»
και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	5
1.1. Σκοπιμότητα και ανάγκες για υποστήριξη περιφερειακών πολιτικών στην Ελλάδα	6
1.1.1. Νέο πλαίσιο για το σχεδιασμό περιφερειακών πολιτικών	6
1.1.2. Νέα δεδομένα για το σχεδιασμό περιφερειακών πολιτικών	8
1.1.3. Νέες ανάγκες για υποστήριξη στο σχεδιασμό περιφερειακών πολιτικών	9
1.2. Πεδία και αντικείμενα υποστήριξης, Θεματικοί Κύκλοι	11
1.2.1. Πεδία για τα οποία υπάρχει σκοπιμότητα υποστήριξης	11
1.2.2. Αντικείμενα για τα οποία υπάρχει σκοπιμότητα υποστήριξης	15
1.2.3. Θεματικοί κύκλοι υποστήριξης	15
2. ΣΧΕΔΙΟ ΠΛΗΡΟΥΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	17
2.1. Αποτίμηση καλών πρακτικών	18
2.2. Λειτουργίες	24
2.2.1. Σκόπιμες λειτουργίες	24
2.2.2. Χρήσιμες δράσεις	25
2.2.3. Καταλληλότερες λειτουργίες	26
2.3. Εταίροι, δομή, διοίκηση	28
2.3.1. Profile εταίρων και δομή του δικτύου	28
2.3.2. Σχήμα διοίκησης	29
2.3.3. Κεντρικά ζητήματα συγκρότησης	33
2.4. Θεματικοί Κύκλοι, πεδία και αντικείμενα υποστήριξης, παραδοτέα	37
2.4.1. Θεματικοί κύκλοι και προτεραιότητες	37
2.4.2. Παραδοτέα Θεματικών κύκλων	39
2.4.3. Διαδικασία παραγωγής των παραδοτέων	41
2.5. Απαιτήσεις και δομή Ηλεκτρονικού Δικτύου	42
2.5.1. Σκοπιμότητα - αρχές λειτουργίας	42
2.5.2. Αρχιτεκτονική	43
2.6. Χρονικοί στόχοι	48
3. ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ, 2008/2009	51
3.1. Σκοπιμότητα και στόχοι	52
3.2. Παραδοτέα	53
3.2.1. Εκθέσεις και Οδηγοί	53
3.2.2. Εσωτερικά παραδοτέα	58
3.2.3. Συναντήσεις εργασίας	60
3.3. Δομή και πρόγραμμα	63
3.3.1. Εταίροι	63
3.3.2. Χρονοδιάγραμμα	66
3.3.3. Κόστος	67
3.4. Launching Event	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	71

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο προβληματισμός για την αναγκαιότητα ενός μηχανισμού που θα υποστηρίξει επιστημονικά την παραγωγή περιφερειακών πολιτικών στην Ελλάδα, ξεκίνησε με την έναρξη των διαδικασιών της νέας προγραμματικής περιόδου 2007-2013, καθώς οι όροι που τέθηκαν για την κατάρτιση του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων εμφανίστηκαν ως καινοτόμοι αλλά και ως εξαιρετικά δεσμευτικοί για την ελληνική πραγματικότητα. Πρόσθετες δυσκολίες προκλήθηκαν επίσης: από την καθοριστική σύνδεση της περιφερειακής πολιτικής της Ενωσης με τη "Στρατηγική της Λισσαβόνας", από την πάγια έλλειψη στην Ελλάδα λεπτομερών ποσοτικών στοιχείων σε επίπεδο περιφέρειας, νομού και ΟΤΑ καθώς και ειδικών στοιχείων κατά τομέα / κλάδο, και από την έλλειψη ex-post αξιολογήσεων των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων. Κατά συνέπεια, εμφανίστηκε η ανάγκη ύπαρξης ενός μηχανισμού (υπηρεσιακής μονάδας; ιδρύματος; δικτύου;) που θα παρείχε στους διαμορφωτές των περιφερειακών πολιτικών στοιχεία και μελέτες για τις Περιφέρειες της χώρας, υποστήριξη στη χάραξη Εθνικής Περιφερειακής Πολιτικής, ανάπτυξη και παροχή τεχνογνωσίας και μεθοδολογίας, αξιοποίηση της τεχνογνωσίας που παράγεται από τους διεθνείς μηχανισμούς και επίσημους οργανισμούς.

Από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ανατέθηκε στη ΜΟΔ να διερευνήσει πληρέστερα το περιεχόμενο και τη μορφή του μηχανισμού. Χρησιμοποιώντας αγγλικό αρτικόλεξο, ως συντομογραφία του δικτύου υιοθετήθηκε το "HERON" (**H**ellenic **R**egional **O**bservatory **N**etwork).

Η εμπλοκή της ΜΟΔ Α.Ε. αιτιολογείται πλήρως από το γεγονός ότι αυτή έχει ήδη συσσωρεύσει σχετική τεχνογνωσία υποστηρίζοντας τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα αλλά και παράλληλα καλείται, από το νέο Νόμο για την εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2007-2013 και το νέο καταστατικό της, να αναλάβει συγκεκριμένες αρμοδιότητες:

1. "Ηλεκτρονική δικτύωση των φορέων διαχείρισης των αναπτυξιακών προγραμμάτων με στόχο την καλύτερη και ταχύτερη ενημέρωση και υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών,":

Η ΜΟΔ έχει ήδη προχωρήσει σε αντιμετώπιση του θέματος των καλών πρακτικών με τη δημιουργία ειδικής χρησιμότητας και λειτουργικής ιστοσελίδας, ενώ έχει εμπλακεί (κατά περίπτωση, καθοριστικά) σε θέματα ηλεκτρονικής δικτύωσης και Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων. Επίσης, συμμετέχει στο IQ-Net, τον πλέον αξιόλογο κοινοτικό μηχανισμό ανταλλαγής εμπειριών και παραγωγής και διάχυσης τεχνογνωσίας σε θέματα σχεδιασμού, παρακολούθησης, αξιολόγησης και διαχείρισης αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Ως φορέας δημοσίου συμφέροντος η ΜΟΔ είναι σε θέση να συμβληθεί για το σκοπό αυτό με άλλους φορείς δημοσίου συμφέροντος που λειτουργούν κυρίως ηλεκτρονικά, όπως π.χ. το e-Business Forum του Υπουργείου Ανάπτυξης, το Παρατηρητήριο της Εγνατίας οδού, το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας, ή πανεπιστημιακά δίκτυα.

2. "Υποστήριξη προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στο πλαίσιο χάραξης Εθνικής Περιφερειακής Πολιτικής με ανάλυση και σύνθεση δημογραφικών, κοινωνικών, οικονομικών, παραγωγικών και άλλων αναπτυξιακών στοιχείων":

Εργο για το οποίο η ΜΟΔ είναι επαρκώς προετοιμασμένη, διότι διαθέτει πλήρη γνώση των μελετών και ερευνών που έχουν διεξαχθεί καθώς και επαρκή Τομέα Υπηρεσιών Σχεδιασμού και Οργάνωσης για να οργανώσει την αξιολόγηση - κωδικοποίηση - αξιοποίησή τους. Επίσης, ως φορέας δημοσίου συμφέροντος είναι σε θέση αφενός να συνεργαστεί ακωλύτως με τον κατά το νόμο αρμόδιο φορέα (την ΕΣΥΕ) αφετέρου να συμβληθεί για το σκοπό αυτό με άλλους φορείς δημοσίου συμφέροντος, όπως π.χ. ΚΕΠΕ, ΕΚΚΕ, Εγνατία Οδός ΑΕ, Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής, Παρατηρητήριο Απασχόλησης, κ.λπ., που τηρούν ή συγκεντρώνουν στοιχεία για επιμέρους όψεις της περιφερειακής ανάπτυξης στη χώρα.

Τέλος, ως κατοχυρωμένος "εθνικός" φορέας σε ευρωπαϊκά δίκτυα και μηχανισμούς, μπορεί να αντλήσει εύκολα τεχνογνωσία και να εξασφαλίσει συνεργασία με επίσημους διεθνείς αντίστοιχους μηχανισμούς όπως π.χ.: ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τα προγράμματα ESPON, INTERACT, Observatoire des Territoires του DIACT της γαλλικής κυβέρνησης, το Regions for Economic Change, κ.λπ.

3. "Συμμετοχή κατά 51% στο κεφάλαιο των Αναπτυξιακών Οργανισμών Περιφέρειας, σκοποί των οποίων είναι η υποστήριξη της περιφέρειας για τον ορθολογικό σχεδιασμό της ανάπτυξης με επιστημονική τεκμηρίωση των αναγκαίων παρεμβάσεων , η υποστήριξη του σχεδιασμού ευρύτερων χωρικών ενότητων με παροχή των αναγκαίων στοιχείων στις οικείες υπηρεσίες , η παρακολούθηση και αποτίμηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης όλων των παρεμβάσεων στη Περιφέρεια,":

Το αντικείμενο των Αναπτυξιακών Οργανισμών Περιφέρειας είναι καίριο. Παρά την καθυστέρηση στην εκκίνηση τους, η δημιουργία τους προβλέπεται λεπτομερώς στον υπό ψήφιση Νόμο για την εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2007-2013 και επομένως εκτιμάται ότι θα προκύψουν εξ αυτών σημαντικές ανάγκες σε υποστήριξη του σχεδιασμού - παρακολούθησης - αξιολόγησης περιφερειακών πολιτικών και αναπτυξιακών παρεμβάσεων, ανάγκες τις οποίες οι νεοσύστατοι ΑΟΠ δεν θα είναι σε θέση να τις καλύψουν άμεσα.

Στην περίπτωση αυτή, ο πλειοψηφών μέτοχός τους, η ΜΟΔ είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να διαμορφώσει πλήρες πρόγραμμα μεταφοράς τεχνογνωσίας στους ΑΟΠ το οποίο (λαμβάνοντας υπόψη των στόχων, λειτουργιών και δράσεων των ΑΟΠ όπως τις ορίζει το σχέδιο Νόμου) θα πρέπει κατ' ελάχιστον να περιλαμβάνει:

- * παροχή αξιολογημένης και κωδικοποιημένης μελετητικής και ερευνητικής τεκμηρίωσης
- * αξιολόγηση - κωδικοποίηση - διαβίβαση στατιστικών στοιχείων που διερευνώνται σ εθνικό επίπεδο
- * μετεκπαίδευση στελεχών για να αποκτήσουν ικανότητα έρευνας, μελέτης, αξιολόγησης της κατάστασης και των αναγκών των Περιφερειών
- * σύστημα και μετεκπαίδευση στελεχών για ηλεκτρονική επικοινωνία των ΑΟΠ με τη ΜΟΔ και με τους άλλους φορείς σχεδιασμού ή διαχείρισης αναπτυξιακών πολιτικών.

Η ΜΟΔ ανέθεσε στην "BCS Σύμβουλοι Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ΕΠΕ" τη μελέτη σχεδιασμού του Δικτύου, τελικό Παραδοτέο της οποίας συνιστά το παρόν κείμενο. Η BCS συγκρότησε ειδική Ομάδα Εργου, υπό την επιστημονική διεύθυνση του Γ. Μιχαηλίδη, εμπειρογνώμονα σε θέματα σχεδιασμού, αξιολόγησης και διαχείρισης πολιτικών και προγραμμάτων ανάπτυξης, και με συμμετοχή ειδικών σε θέματα περιφερειακού και χωροταξικού σχεδιασμού (Δρ Μ. Αυγουστίδου), περιβαλλοντικών πολιτικών (Γ. Γεωργιάδης, ΜΑ) και επιμέρους τομεακά θέματα (στελέχη του Εργαστηρίου Αξιολόγησης Πολιτικών και Προγραμμάτων Ανάπτυξης του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας). Η εκπόνηση της μελέτης έγινε υπό την επίβλεψη και με την καθοριστική συμβολή του Γενικού Διευθυντή της ΜΟΔ κ. Δ. Αγουρίδη και της κ. Ε. Παπακωνσταντίνου, Προϊσταμένης του Τομέα Υπηρεσιών Σχεδιασμού και Οργάνωσης της ΜΟΔ.

Ανεξαρτήτως των ειδικότερων χαρακτηριστικών, λειτουργιών και εταίρων που θα επιλεγούν τελικώς από τη ΜΟΔ για το δίκτυο HERON, ως γενικά συμπεράσματα από τη συνολική μελέτη προέκυψαν τα ακόλουθα:

1. Η συγκρότηση - ανάπτυξη του δικτύου πρέπει να γίνει σταδιακά, καταρχήν για την αντιμετώπιση των πλέον επείγουσών αναγκών για υποστήριξη, με δοκιμαστική επιλογή των πρώτων εταίρων και με αξιολόγηση των πρώτων παραδοτέων, ώστε να αποδειχθούν η σκοπιμότητα του δικτύου, η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του, η επάρκεια των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν, η καταλληλότητα των εταίρων του και η χρησιμότητα των παραδοτέων του.

Με βάση τη δοκιμαστική λειτουργία και την αξιολόγηση της, θα εξειδικευθεί ο σχεδιασμός του

δικτύου και θα οριστικοποιηθούν οι εταίροι, οι λειτουργίες, τα παραδοτέα του και οι προδιαγραφές τους στην επόμενη φάση της πλήρους ανάπτυξης του.

Οσοδήποτε πλήρης και αν είναι ο αρχικός σχεδιασμός ενός δικτύου, ακριβώς επειδή πρόκειται για δίκτυο, η τελική του καταλληλότερη μορφή πάντοτε προσδιορίζεται από τους εταίρους του.

2. Βασικές προϋποθέσεις επιτυχίας του HERON, είτε κατά την πρώτη δοκιμαστική φάση είτε στην πλήρη ανάπτυξη το υ, είναι:
 - να επιτύχει να συγκρατηθεί στο έργο της υποστήριξης στη διαμόρφωση των περιφερειακών πολιτικών και να μην επεκταθεί στην παραγωγή τους
 - να επιτύχει την κινητοποίηση όλων όσων μπορούν να παράξουν χρήσιμες εισροές για τη διαμόρφωση των περιφερειακών πολιτικών αλλά να αξιοποιήσει κατά προτεραιότητα τις υπηρεσίες των αναγνωρισμένων ως καταλληλότερων από αυτούς
 - να επεκταθεί σε όλα τα επιμέρους αντικείμενα που συνθέτουν τις περιφερειακές πολιτικές αλλά με διακριτή χρονικά προγραμματισμένη επικέντρωση σε εκείνα που σε κάθε συγκυρία εμφανίζονται ως τα πλέον κρίσιμα ή πλέον εφικτά να αντιμετωπιστούν
 - να αξιοποιήσει στο έπακρο τις δυνατότητες της ηλεκτρονικής λειτουργίας και να αποφύγει τις δαπανηρές εκδηλώσεις
 - να αξιοποιεί αλλά να μην υιοθετεί αυτούσιες τις καλές πρακτικές αντίστοιχων μηχανισμών.

Ακριβώς για τους παραπάνω λόγους, η παρούσα Εκθεση διαρθρώνεται σε τρία Μέρη, το καθένα από τα οποία απαντά στα βασικά ερωτήματα της μελέτης:

1. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ;

Ποιά είναι η σκοπιμότητα και ποιές είναι όσο το δυνατόν ακριβέστερα οι ανάγκες για υποστήριξη των περιφερειακών πολιτικών στην Ελλάδα; Ποιά ειδικότερα πεδία και αντικείμενα υποστήριξης προκύπτουν; Είναι σκόπιμο να συντεθούν αυτά σε Θεματικούς Κύκλους και σε ποιούς;

2. ΠΟΙΟ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ;

Ποιά χρήσιμα συμπεράσματα προκύπτουν από την αποτίμηση των σχετικών με το αντικείμενο της μελέτης, ευρωπαϊκών και ελληνικών καλών πρακτικών, είτε αυτές αφορούν συγκεκριμένα σε δίκτυα είτε σε άλλης μορφής μηχανισμούς υποστήριξης;

Ποιά πρόταση για τις λειτουργίες, τους εταίρους, τη δομή και τη διοίκηση του δικτύου μπορεί να γίνει, η οποία να προσφέρει στους αρχικούς εταίρους του δικτύου επαρκή βάση για την ανάπτυξη του αλλά και να επιτρέπει την οριστικοποίηση τους σύμφωνα με την εμπειρία από μία πρώτη φάση δοκιμαστικής λειτουργίας;

Καθένας από τους (καταρχήν εντοπισμένους ως σκόπιμους) Θεματικούς Κύκλους, σε ποιά πεδία υποστήριξης αναφέρεται, ποιά αντικείμενα υποστήριξης χρεώνεται και ποιά κατά προτεραιότητα παραδοτέα αναλαμβάνει να παράξει;

Ποιές είναι οι ειδικές απαιτήσεις και ποιά είναι η γενική δομή του Ηλεκτρονικού Δικτύου που θα αποτελέσει το κύριο "όχημα" λειτουργίας του δικτύου;

3. ΠΩΣ ΘΑ ΔΟΚΙΜΑΣΤΕΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΣΕ ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ;

Για να δοκιμαστεί η λειτουργία του και να προδιαγραφεί υπό πραγματικές συνθήκες η ανάπτυξη του, η μελέτη καταρτίζει ένα λεπτομερέστερο Action Plan του δικτύου για το 2008/2009, στο οποίο προδιαγράφονται: οι λειτουργίες, οι εταίροι, η δομή και διοίκηση, τα παραδοτέα και οι σχετικές προδιαγραφές, και το χρονοδιάγραμμα και κόστος του.

Η μελέτη συνιστά να αναληφθεί οπωσδήποτε η πρώτη δοκιμαστική φάση του δικτύου και ακολούθως το HERON να οριστικοποιηθεί με βάση την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και επιδόσεων της πιλοτικής φάσης.

1. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

1.1. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1.1. Νέο πλαίσιο για το σχεδιασμό των περιφερειακών πολιτικών

Ο προβληματισμός για την αναγκαιότητα ενός μηχανισμού που θα υποστηρίζει τεχνικά και επιστημονικά την παραγωγή περιφερειακών πολιτικών στην Ελλάδα, ξεκίνησε με την έναρξη των διαδικασιών για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013. Οι νέοι όροι που τέθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την κατάρτιση του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων εμφανίστηκαν τότε ως καινοτόμοι αλλά και ως εξαιρετικά δεσμευτικοί για την ελληνική πραγματικότητα. Το ΕΣΠΑ (αλλά και το σύνολο του αναπτυξιακού προγραμματισμού) έπρεπε:

1. Να ενταχθεί υποχρεωτικά σε κοινοτικές στρατηγικές προτεραιότητες, οι οποίες είχαν διαμορφωθεί κατά κύριο λόγο ως απάντηση σε ανάγκες προσδιορισμένες σε ένα συνολικό ευρωπαϊκό επίπεδο και όχι στο επίπεδο των χωρών της Συνοχής (οι οποίες και έχουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την Κοινοτική περιφερειακή πολιτική).
2. Να καλύπτει το σύνολο της εθνικής και της περιφερειακής αναπτυξιακής προσπάθειας αλλά και να ορίσει διαφορετικές προτεραιότητες κατά χωρική ενότητα, εφόσον 5 από τις 13 περιφέρειες της χώρας εντάχθηκαν σε "μεταβατικό καθεστώς" και μάλιστα δύο εξ αυτών στην ίδια κατηγορία με παραδοσιακά ανεπτυγμένες περιοχές της δυτικής Ευρώπης.
3. Να είναι δεσμευτικό ως προς τους στόχους του, έστω και μόνον εκ του γεγονότος ότι θα υπόκειται σε περιοδική παρακολούθηση και αξιολόγηση.
4. Να αντιμετωπίσει επιμέρους θέματα όπως ο ρόλος των αστικών κέντρων, η στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, κ.α., τα οποία, αν και είχαν εισαχθεί στον ελληνικό προγραμματισμό σε προηγούμενες περιόδους δεν προσαρμόστηκαν στις ελληνικές συνθήκες επαρκώς την ίδια στιγμή που η εξειδίκευση τους προχώρησε πολύ γρήγορα σε άλλες χώρες - μέλη και τελικά εκ των πραγμάτων κατοχυρώθηκε ως κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο.
5. Να προσαρμόσει την ικανοποίηση των ελληνικών αναγκών στο νέο κατάλογο επιλέξιμων παρεμβάσεων που προέκυψε τόσο από την έμφαση που δίνεται στην Agenda της Λισσαβόνας όσο και από τη ριζική μείωση και την αυστηρή επικέντρωση των επιλέξιμων δράσεων στον Στόχο 2 (ο οποίος πλέον καλύπτει 8% του πληθυσμού της χώρας (και 63% προοπτικώς, στο καθεστώς phasing-out)).
6. Να προσαρμόσει την αναπτυξιακή στρατηγική σε κατευθύνσεις ούτως ή άλλως απαραίτητες για τις οποίες όμως δεν είχε γίνει κατάλληλη προετοιμασία στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, καινοτομία και οικονομία της γνώσης, περιβάλλον και πρόληψη κινδύνων, εξελιγμένες υπηρεσίες μεταφορών και τηλεπικοινωνιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.
7. Να προσαρμόσει τη χρηματοδότηση σε "εμπροσθοβαρή" χρονικό προγραμματισμό σε 5 από τις

13 Περιφέρειες της χώρας,

γεγονός που συνεπάγεται ότι, σε μεγάλη έκταση, η αναπτυξιακή προσπάθεια ελάχιστα θα ενισχύεται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία μετά το 2010 και επομένως, αφενός η αναγκαία δημόσια επενδυτική στήριξη πρέπει να εξασφαλιστεί τότε από εθνικούς πόρους αφετέρου οι συγχρηματοδοτούμενες αναπτυξιακές παρεμβάσεις πρέπει να ολοκληρωθούν σε βραχύ χρονικό διάστημα.

8. Να προσαρμόσει τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης στο "κλείδωμα" των πόρων τόσο μεταξύ Περιφερειών Στόχου 1 και Περιφερειών Στόχου 2 όσο και μεταξύ ΕΤΠΑ / ΕΚΤ και ΕΓΤΑΑ,

που συνεπάγεται ένταξη στην αναπτυξιακή στρατηγική κάποιων Περιφερειών όλων των έργων που σχεδιάζουν και υλοποιούν τομεακά Υπουργεία στο έδαφος τους ανεξαρτήτως του εάν αυτά συμβάλλουν αποκλειστικά στην ανάπτυξη μιας Περιφέρειας ή απλώς «διέρχονται» δι' αυτής, ενώ παράλληλα στερεί από την αναπτυξιακή στρατηγική της στα πλαίσια του Ε.Σ.Π.Α. την πιθανώς πολύ σημαντική διάσταση του αγροτικού προβλήματος που αντιμετωπίζει (π.χ., διατηρείται η διακριτή από το ΕΓΤΑΑ παρέμβαση στον δυναμικότερο κλάδο της ελληνικής μεταποίησης, τα τρόφιμα – ποτά, όταν όλοι οι υπόλοιποι υπάγονται σε παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ¹.

Το σημαντικότερο νέο δεδομένο ήταν για την ελληνική πραγματικότητα η σύνδεση της Κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής με την Agenda της Λισσαβόνας. Η σύνδεση αυτή, για χώρες - μέλη του αναπτυξιακού επιπέδου της Ελλάδας σήμαινε ότι πολλές από τις έως τότε παραδοχές έπαιναν να ισχύουν, έστω και αν ήταν ορθές και προγραμματικά επιβεβλημένες. Π.χ., ναι μεν υπάρχει εκτεταμένη συμβατότητα γενικών στόχων και θεματικών πεδίων μεταξύ της ΣτΛ και των Διαρθρωτικών Ταμείων αλλά έχει εντοπιστεί και σημαντική διαφοροποίηση ανάλογα με τον τύπο Περιφέρειας: στις πλούσιες Περιφέρειες η συμβατότητα κυμαινόταν (στο 3ο ΚΠΣ) μεταξύ 67 και 85% ενώ στις λιγότερο ανεπτυγμένες μόνο μεταξύ 18 και 33%², αντανakλώντας διαφορετικές επενδυτικές ανάγκες³. Σημαντικό είναι επίσης το σημείο τριβής μεταξύ του κεντρικού στόχου της οικονομικής ανάπτυξης της ΣτΛ και του κεντρικού στόχου της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των Διαρθρωτικών Ταμείων: η πολιτική της συνοχής έχει αυστηρή χωρική διάσταση ενώ η ΣτΛ, θέτει στόχους για το σύνολο της ευρωπαϊκής οικονομίας ανεξαρτήτως του αν αυτοί είναι οι πλέον κατάλληλοι για κάθε ευρωπαϊκή Περιφέρεια, παρά το ό,τι εμπειρικά δεδομένα υποδεικνύουν ότι συχνά λειτουργεί "ανταλλαγή" (trade-off) μεταξύ ανάπτυξης και περιφερειακών ανισοτήτων, και η ανάπτυξη ξεκινά σε ήδη ανεπτυγμένες περιοχές συγκέντρωσης, προκαλώντας αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων⁴.

Περαιτέρω, η Στρατηγική της Λισσαβόνας, στο βαθμό που δεν έχει διατυπωθεί ως αυστηρώς συγκροτημένη στρατηγική με σαφές θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο, συνιστά περισσότερο μια Agenda και ένα σύνολο "αυταπόδεικτων" στοχοδεικτών που επιτρέπουν τη συγκριτική αξιολόγηση της επίδοσης κάθε χώρας χωρίς όμως η επίτευξη τους να εγγυάται αναπόδραστα και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων (ανάπτυξη, απασχόληση, διατηρησιμότητα)⁵. Έτσι εξηγούνται π.χ. τα "παράδοξα" η Ιρλανδία, με την ταχύτερη ανάπτυξη στην ΕΕ-15 στην τελευταία δεκαετία, να εμφανίζεται σε χαμηλότερη θέση στη συνολική κατάταξη ως προς τους στόχους της ΣτΛ και η Ελλάδα να εμφανίζει σταθερά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης παρά την εξαιρετική υστέρηση της σε όλους τους δείκτες⁶.

¹ Πρόβλημα που έχει επισημανθεί και κατά την υλοποίηση του προγραμματισμού για την ανταγωνιστικότητα – επιχειρηματικότητα – εξωστρέφεια στην τρέχουσα περίοδο.

² Danish Technological Institute, Thematic Evaluation of the Structural Funds' Contributions to the Lisbon Strategy, European Commission 2005, Executive Summary, p. 7-8.

³ Πλήρης ανάλυση στο: Alphametrics, APPLICA, 2002, Needs of Objective 1 Regions in the Accession Countries and in existing EU 15 Member States in Areas Eligible for Structural Funds.

⁴ Thematic Evaluation, p. 12

⁵ Βλ. ανάλυση στο: Kohler W. 2006, The Lisbon Goal of the EU: Rhetoric or Substance, Journal of Industry, Competition and Trade.

⁶ Βλ. ανάλυση στο: BCS, REMAKO, 2005, Εκθεση Πρώτου Απολογισμού Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα 2000-2006, σελ. 13-15.

1.1.2. Νέα δεδομένα για τις περιφερειακές πολιτικές

Μέσα στο παραπάνω πλαίσιο, η ελληνική πλευρά κλήθηκε να επιλύσει ζητήματα στρατηγικής, σχεδιασμού και διαχείρισης και πολύπλοκα και συχνά πρωτόγνωρα:

- ✓ εξειδίκευση των Κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών
- ✓ επιλογή επιλέξιμων δράσεων και προσδιορισμός του κατάλληλου στις ελληνικές συνθήκες περιεχομένου τους
- ✓ προγραμματική αντιμετώπιση των μη επιλέξιμων πλην όμως ακόμη αναγκαίων στην ελληνική πραγματικότητα αναπτυξιακών παρεμβάσεων
- ✓ συνέργιες προγραμματισμού στα πλαίσια των ΕΤΠΑ και ΕΚΤ αφενός και του ΕΓΤΑΑ αφετέρου
- ✓ συνέργιες προγραμματισμού για Περιφέρειες "αμιγώς Στόχου1" και για Περιφέρειες "Στόχου 2"
- ✓ συνέργιες "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- ✓ αναδιάρθρωση των μηχανισμών εφαρμογής και χρηματοδότησης
- ✓ εξειδίκευση της (παράλληλης με την αναδιάρθρωση των Διαρθρωτικών Ταμείων) αναπροσαρμογής της Κοινοτικής πολιτικής για τις κρατικές ενισχύσεις
- ✓ προσδιορισμός του περιεχομένου, των διαδικασιών και των παραδοτέων της παρακολούθησης και της αξιολόγησης όλων των νέων αναπτυξιακών προγραμμάτων και παρεμβάσεων
- ✓ στατιστική τεκμηρίωση των αναπτυξιακών αναγκών και ποσοτικοποίηση των αναπτυξιακών στόχων,

παράλληλα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό νέων εργαλείων και μέτρων πολιτικής που κρίνονταν απαραίτητα, ανεξαρτήτως της χρηματοδότησης τους ή μη από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, όπως π.χ.:

- ✓ οι αναπτυξιακές συνέργιες δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (PPP - ΣΔΙΤ)
- ✓ η αναδιάρθρωση των προγραμματικών Περιφερειών (πρόταση για τις 5 Μείζονες Περιφέρειες)
- ✓ ο εξορθολογισμός του εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (πρόταση για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ή Εθνικό Πλαίσιο Στήριξης).

Στην πάροδο της διετίας 2005-2006, όλα τα παραπάνω ζητήματα αντιμετωπίστηκαν, άλλα με πλήρη και άλλα με μερική επιτυχία έτσι ώστε να παραμένουν ακόμη θέματα για εξειδίκευση, ιδίως στο επιχειρησιακό τους επίπεδο.

Οπωσδήποτε, στη νέα προγραμματική περίοδο, η περιφερειακή πολιτική της χώρας τείνει να περιορίζεται στην εξειδίκευση στις εθνικές ιδιαιτερότητες, δια των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, των Κοινοτικών διαδικασιών, ρυθμών και καλών πρακτικών. Η εξέλιξη αυτή δεν είναι νέα: με την έναρξη των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, ο αναπτυξιακός προγραμματισμός της χώρας και ιδίως η περιφερειακή της πολιτική έχουν σε μεγάλο βαθμό υποκατασταθεί από την περιφερειακή πολιτική και από τις εμπλεκόμενες παράλληλες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ανταγωνισμού, περιβάλλοντος, αγροτική, απασχόλησης, κ.α.). Η εξέλιξη αυτή ήταν σχεδόν αναπόφευκτη, λόγω της υψηλής συμμετοχής των Διαρθρωτικών Ταμείων στο σύνολο των δημοσίων επενδύσεων, των αυστηρών προϋποθέσεων είσπραξης των Κοινοτικών πόρων, του δεσμευτικού χαρακτήρα των παράλληλων πολιτικών και της Κοινοτικής απαίτησης για εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της προσθετικότητας. Σε αυτήν συμβάλλει και η σταδιακή μείωση των δημοσίων επενδύσεων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, καθώς περιορίζεται έτσι η σημασία των αναπτυξιακών εργαλείων που δεν υπάγονται αυστηρά στις Κοινοτικές δεσμεύσεις.

Στη νέα διαδικασία για την περίοδο 2007-2013 δεν υπήρχε επιπλέον η δυνατότητα να διατυπωθεί καταρχήν ένα γενικό και ουσιαστικά μη δεσμευτικό προγραμματικό κείμενο (όπως ήταν τα Σχέδια Ανάπτυξης των προηγούμενων περιόδων) όπου η ελληνική πλευρά να αναζητήσει το "αναπτυξιακό όραμα" της, και κατόπιν να καταρτιστεί ένα υποσύνολο για συγχρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (τύπου ΚΠΣ), όπου να αναλαμβάνει δεσμεύσεις και να εντάσσεται στους κοινοτικούς

περιορισμούς. Παράλληλα, με την απόσυρση από τα προγράμματα του επιπέδου του Μέτρου, κάθε εθνική αρχή έπρεπε να σχεδιάσει την αναπτυξιακή της στρατηγική για την επόμενη επταετία χωρίς να δηλώνει εξ αρχής τα συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής της: μια τέτοια προγραμματική άσκηση προϋπέθετε ότι υπήρχαν αφενός ένας ώριμος εθνικός μακροπρόθεσμος σχεδιασμός (που θα επικαιροποιούνταν) και αφετέρου μια πλούσια αξιολογημένη και ποσοτικά προσδιορισμένη εμπειρία από μέτρα πολιτικής που εφαρμόστηκαν επιτυχώς σε προηγούμενες περιόδους (που θα συνέθεταν τις αναπτυξιακές προτεραιότητες). Παρόμοια επέδρασε και η "κατάργηση" του Συμπληρώματος Προγραμματισμού.

1.1.3. Νέες ανάγκες για υποστήριξη στο σχεδιασμό των περιφερειακών πολιτικών

Οι μηχανισμοί διαμόρφωσης περιφερειακής πολιτικής στην Ελλάδα (κυρίως το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών αλλά και οι Περιφέρειες), λόγω των εξαιρετικά αυξημένων τεχνικών και γραφειοκρατικών απαιτήσεων που διέπουν πλέον το σχεδιασμό και την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, αναγκάζονται σταδιακά είτε να υπολειπούνται σε ό,τι αφορά την παραγωγή περιφερειακών πολιτικών είτε να αντιμετωπίζουν το ζήτημα εκ των ενόντων όταν εμφανιστεί συγκεκριμένο πρόβλημα ή Κοινοτική απαίτηση. Άλλοι δημόσιοι μηχανισμοί που είχαν ιδρυθεί για την υποστήριξη των αναπτυξιακών πολιτικών ή ακόμη και για τη διαμόρφωση περιφερειακής πολιτικής (όπως π.χ. το ΚΕΠΕ) έχουν σταδιακά απαξιωθεί ενώ οι σχετικές ακαδημαϊκές δραστηριότητες έχουν με τα τελευταία χρόνια επεκταθεί (με την ίδρυση Τμημάτων και ερευνητικών εργαστηρίων με αξιολογή συμμετοχή σε διευρωπαϊκά προγράμματα), αλλά η συμβολή τους στην παραγωγή ελληνικών περιφερειακών πολιτικών είναι περιορισμένη. Τέλος, η ΕΣΥΕ, που θα μπορούσε να παρέχει αξιόπιστα ποσοτικά δεδομένα για μια σειρά δεικτών που είναι απαραίτητοι για το σχεδιασμό ή την παρακολούθηση και αξιολόγηση των περιφερειακών πολιτικών, δεν φαίνεται να διαθέτει ακόμα την κατάλληλη τεχνογνωσία και τα αναγκαία εργαλεία.

Με τον τρόπο αυτό, η χώρα κινδυνεύει σε κάθε ειδική περίπτωση να εμφανίζεται με έλλειμμα θέσεων και προτάσεων και επομένως να αναγκάζεται να ακολουθεί τις προτάσεις άλλων εταίρων. Πέρα από το γεγονός ότι έτσι δυσκολεύεται συνεχώς περισσότερο να διατυπώνει τις δικές της προτεραιότητες, αναγκάζεται και να δαπανά κάθε φορά πολύτιμο χρόνο (σε βάρος της εφαρμογής των προγραμμάτων) για να εξειδικεύσει στις δικές της ιδιαιτερότητες τις "καλές πρακτικές" των άλλων. Και, βεβαίως, κινδυνεύει οι εκάστοτε Κοινοτικές πολιτικές να διαμορφώνονται "ερήμην" της.

Κατά συνέπεια, εμφανίστηκε ως τελείως σκόπιμη η πρόταση δημιουργίας ενός μηχανισμού ο οποίος δεν θα παράγει εθνικές περιφερειακές πολιτικές (αυτό αποτελεί ευθύνη της δημόσιας διοίκησης στο οποιοδήποτε κατάλληλο αρμόδιο επίπεδο και όργανο της) αλλά θα υποστηρίζει σε μόνιμη βάση την παραγωγή τους, κινητοποιώντας και συνθέτοντας τη σχετική τεχνογνωσία όπου και αν αυτή βρίσκεται.

Ο προβληματισμός για τη σκοπιμότητα ενός παρόμοιου μηχανισμού ξεκίνησε με την έναρξη των διαδικασιών διατύπωσης του Νόμου για την εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2007-2013. Αρχικώς είχε προταθεί η δημιουργία ενός ειδικού Νομικού Προσώπου, υπό τη μορφή και επωνυμία ενός "Εθνικού Παρατηρητηρίου Περιφερειακών Πολιτικών", με συγκεκριμένη δομή, διοίκηση, λειτουργίες και στελέχωση. Είναι όμως μάλλον προφανές ότι το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη ενός επίσημου οργανισμού: καταρχάς, έναν τέτοιο ρόλο θα μπορούσε θεωρητικώς να αναλάβουν υπάρχοντες έστω αδρανοποιημένοι μηχανισμοί κατά δεύτερον, αρμόδιοι μηχανισμοί υπάρχουν ήδη στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: κατά τρίτον, η ίδρυση - συγκρότηση - στελέχωση ενός νομικού προσώπου αναπόφευκτα θα οδηγούσε και σε χρονικές καθυστερήσεις και σε συγχύσεις για τον ρόλο του και τη στελέχωση - διοίκηση του. Από την άλλη πλευρά, ένας επίσημος οργανισμός δεν είναι πάντοτε ο καταλληλότερος για να συνθέσει τεχνογνωσία διάσπαρτη σήμερα σε άλλους φορείς, ενώ πάντοτε οι επίσημοι οργανισμοί τείνουν να αποπειρώνται να παράγουν δική τους πολιτική και όχι να υποστηρίζουν πολιτική άλλων.

Κατά συνέπεια, και αξιοποιώντας την αντίστοιχη εμπειρία σε άλλες χώρες και σε Κοινοτικό επίπεδο, εμφανίστηκε ως σκοπιμότερη η συγκρότηση ενός ΔΙΚΤΥΟΥ το οποίο να αναλάβει τις λειτουργίες που θα προορίζονταν για ένα "επίσημο" Παρατηρητήριο, δηλαδή: την παροχή στοιχείων και μελετών για τις Περιφέρειες της χώρας, την υποστήριξη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και των λοιπών Υπουργείων στη χάραξη Εθνικής Περιφερειακής Πολιτικής, την ανάπτυξη και παροχή σχετικής

τεχνογνωσίας και μεθοδολογίας προς υπουργεία, αρχές, οργανισμούς, νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και άλλους φορείς, την ανάπτυξη συνεργασίας και την αξιοποίηση τεχνογνωσίας από διεθνείς οργανισμούς.

Επιμέρους σχετικές "καλές πρακτικές" υπάρχουν σε εξαιρετικά μεγάλο πλήθος. Η διερεύνηση του περιεχομένου, της επάρκειας των διαδικασιών και της καταλληλότητας των παραδοτέων τους, δίνει πολλά σημαντικά στοιχεία, τα οποία και αναλύονται πληρέστερα στο επόμενο κεφάλαιο της μελέτης. βεβαίως, το ζήτημα δεν είναι η απλή αναπαραγωγή τους αλλά η κατάλληλη εξειδίκευση και αξιοποίηση τους.

1.2. ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ

1.2.1. Πεδία για τα οποία υπάρχει σκοπιμότητα υποστήριξης

Κατά τη διαδικασία κατάρτισης του ΕΣΠΑ 2007-2103 και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων εντοπίστηκαν⁷ ορισμένα ζητήματα που κατά την εκτίμηση της Ομάδας Εργου είναι κρίσιμα και για την αντιμετώπιση των οποίων παρουσιάστηκαν ενίοτε κενά ή αδυναμίες, κυρίως σε ό,τι αφορά τη διαθεσιμότητα στοιχείων και μελετών βάσης, την εμπειρία του προσωπικού, τη συνεργασία με τους κατά τομέα αρμοδιότερους φορείς ή τη γνώση και ικανότητα αξιοποίησης της ευρωπαϊκής και διεθνούς εμπειρίας.

Η Μελέτη έχει, προς το παρόν, εντοπίσει ως σημαντικότερα πεδία περιφερειακών πολιτικών για τα οποία υπάρχει σκοπιμότητα υποστήριξης από ένα Δίκτυο, τα ακόλουθα. Ο κατάλογος προφανώς δεν είναι εξαντλητικός αλλά και ούτε κατ' ανάγκην ορθός, υπό την έννοια ότι οι κύριοι αρμόδιοι και επισήμως εμπλεκέντες στην κατάρτιση του ΕΣΠΑ 2007-2103 και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων έχουν πληρέστερη εικόνα και επομένως αυτοί μπορούν να αξιολογήσουν κενά, επιτεύγματα ή αποτυχίες και να προτείνουν συγκεκριμένες προτεραιότητες σε ό,τι αφορά την από εδώ και πέρα υποστήριξη στη διαμόρφωση των περιφερειακών πολιτικών (των οποίων εξάλλου θα είναι οι τελικοί διαμορφωτές και οι εντολείς της οποιασδήποτε εξειδίκευσης).

1. Στατιστικές της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης:

Πρόκειται για μείζον και χρόνιο πρόβλημα, το οποίο δεν αφορά μόνο ή κυρίως τα συστήματα της ΕΣΥΕ αλλά και των τοπικών και περιφερειακών υπηρεσιών και φορέων. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η αδυναμία να προσδιοριστούν με ακρίβεια το πλήθος, τα μεγέθη και οι επιδόσεις των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο σε "στιγμές" άλλες εκτός ορισμένων περιοδικών απογραφών ή με μεθοδολογία άλλη εκτός των δειγματοληπτικών ερευνών.

Παράλληλα, είναι μάλλον επείγουσα μια εργασία οριστικοποίησης και υιοθέτησης περιφερειακών

⁷ Με βάση την εμπειρία από την εκτεταμένη και καθοριστική συμμετοχή της ΜΟΔ στη συνολική διαδικασία

Με βάση επίσης την εμπειρία από την εμπλοκή των μελών της Ομάδας Εργου σε επιμέρους έργα προετοιμασίας της προγραμματικής περιόδου 2007-2103, όπως:

τεχνική υποστήριξη στο σχεδιασμό Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
ex-ante αξιολόγηση Ε.Π.

τεχνική υποστήριξη για τον Επαναπροσδιορισμό των Ορίων των Ελληνικών Προγραμματικών Περιφερειών
κατάρτιση Οδικού Χάρτη για την Εκπόνηση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013
μελέτη για την Αναμόρφωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

ή έργα προετοιμασίας και εφαρμογής προηγούμενων Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, όπως:

υποστήριξη στο σχεδιασμό Ε.Π.

Σχεδιασμός Συστήματος Ενταξης Εργων στο ΚΠΣ

on-going και ex-post Αξιολόγηση Ε.Π.

σχεδιασμός Κοινοτικής Μεθοδολογίας ex-ante Αξιολόγησης

υποστήριξη στη Διαχείριση Ε.Π.

Σχέδιο Δικτύωσης και Συντονισμού των Δομών Επιχειρηματικής Υποστήριξης

προσδιορισμός Θεσμών και Συστήματος Μέτρησης της Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας

σχεδιασμός Πιλοτικής Δια-περιφερειακής Δικτύωσης Περιφερειακών Υπηρεσιών Προγραμματισμού.

πινάκων εισροών - εκροών.

2. Περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα:

Διαπιστώθηκαν οι ελλείψεις σε βασικά στοιχεία και πληροφορίες τόσο για τη διάρθρωση και τις επιδόσεις του επιχειρηματικού τομέα όσο και για τους παράγοντες που ευνοούν ή επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα των περιφερειακών και τοπικών οικονομικών συστημάτων. Παράλληλα, έγινε προφανές ότι σε περιφερειακό επίπεδο υπάρχει ακόμη δυσκολία διατύπωσης συγκεκριμένων και επιχειρησιακά ώριμων στρατηγικών για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και ότι η κατάσταση ετοιμότητας του περιφερειακού στελεχικού δυναμικού έχει λίγο μόνο βελτιωθεί ως προς αυτήν της περιόδου προετοιμασίας του 3^{ου} ΚΠΣ.

Ενδεικτική ήταν κυρίως η δυσκολία αναγνώρισης και αντιμετώπισης των νέων δεδομένων όπως αυτά ισχύουν για τις Περιφέρειες "μεταβατικής στήριξης" και ιδίως "σταδιακής ένταξης", με κυριότερο πρόβλημα την ανετοιμότητα των παραγωγικών φορέων και τη δυσκολία τους να καταλήξουν σε νέες προτεραιότητες ή να τις αποδεχτούν ως αναπόφευκτες πλέον.

Τέλος, δεν έχει ακόμη καταλήξει σε συνθήκες επιχειρησιακής χρησιμότητας το σύστημα μέτρησης της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας, για το οποίο έγιναν αρκετές προσπάθειες σε ερευνητικό και μελετητικό επίπεδο.

3. Περιφερειακή ανάπτυξη και καινοτομία, ανθρώπινοι πόροι:

Παρά το σημαντικό έργο καταγραφής και αποτίμησης που εκτελεί κατά τακτές περιόδους η Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας, δεν λειτουργεί ένα μόνιμο ολοκληρωμένο σύστημα αποτύπωσης της ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο, κυρίως όσον αφορά στη σύνδεση της με την παραγωγική - επιχειρηματική δραστηριότητα. Σε μεγάλο βαθμό το γεγονός αυτό βέβαια αντανάκλα την, κατά Περιφέρειες, πολύ περιορισμένη έκταση του φαινομένου.

Αν και το πεδίο της απασχόλησης παρακολουθείται από άλλους φορείς, κενό φαίνεται να υπάρχει στη σύνδεση ανθρώπινων πόρων και καινοτομίας, υπό την έννοια ότι η παρέμβαση στους ανθρώπινους πόρους αποτελεί ίσως για τις περισσότερες ελληνικές Περιφέρειες το μόνο "όχημα" που θα μπορούσε να επιτρέψει στα περιφερειακά παραγωγικά συστήματα καταρχήν να προσαρμόσουν στις ανάγκες τους ξένη καινοτομία και κατόπιν να αποπειραθούν την παραγωγή "ιθαγενούς" καινοτομίας. Η εμπειρία από τη δημιουργία και τη λειτουργία σχημάτων όπως τεχνολογικά πάρκα - θερμοκοιτίδες, πόλοι καινοτομίας κ.λπ. στην Ελλάδα είναι εν προκειμένω διαφωτιστική. Επιπλέον, η συνδυασμένη παρέμβαση στο ανθρώπινο δυναμικό και στην καινοτομία θα δημιουργούσε σταδιακά ένα πρότυπο απασχόλησης ικανό να εντάσσει ευέλικτα το ανθρώπινο δυναμικό στις μεταβαλλόμενες παραγωγικές απαιτήσεις και όχι απλώς να δημιουργεί κατά συγκυρία θέσεις εργασίας

4. Περιφερειακή ανάπτυξη και δίκτυα μεταφορών:

Σε γενικές γραμμές, εξακολουθεί να είναι ισχυρή η αντίληψη ότι η διευκόλυνση της προσπελασιμότητας και η άρση της απομόνωσης συνιστούν τον κύριο "μοχλό" περιφερειακής ανάπτυξης, αντίληψη που ενισχύεται εκ των πραγμάτων στο βαθμό που η χρηματοδοτικά ισχυρότερη κατηγορία αναπτυξιακών παρεμβάσεων είναι, σε όλα τα ΚΠΣ, αυτή των έργων μεταφορικών υποδομών. Πέρα από την αμφισβήτηση που μπορεί να εγερθεί για την τελική αποτελεσματικότητα της⁸, αξίζει να σημειωθεί ότι δεν έχει αποτιμηθεί ποσοτικά η αναπτυξιακή επίπτωση των έργων

⁸ Βλ. π.χ. τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η έκθεση J. Beutel, The Economic Impact of Objective 1 Interventions for the Period 2000-2006, Final Report to the Directorate-General for Regional Policies, EC, 2002:

πολύ μεγάλη εξάρτηση στην Ελλάδα του Ακαθάριστου Σχηματισμού Παγίου Κεφαλαίου από τους κοινοτικούς πόρους, ισχυρή «διαρροή» της επαγόμενης από τους κοινοτικούς πόρους προσφοράς προς άλλες χώρες - μέλη και τρίτες χώρες, άνιση "πρόκληση" αύξησης παραγωγής στον δευτερογενή τομέα (σε μία σχέση 1/7 μεταξύ κατασκευών και μεταποίησης).

αυτών στις Περιφέρειες, αποτίμηση που είναι ανέφικτη για όσον καιρό δεν είναι διαθέσιμα περιφερειακά οικονομικά υποδείγματα.

Περαιτέρω, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των μεγάλων έργων γίνονται μέσα σε ένα μελετητικό πλαίσιο που δεν δίνει τη σημασία που χρειάζεται στην ποσοτικοποιημένη ανάλυση του ευρύτερου κοινωνικο-οικονομικού κόστους / οφέλους, στη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, στις αναγκαίες συνοδευτικές επενδύσεις και άυλες ενέργειες, ζητήματα κρίσιμα στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός ενός Ε.Π. δεσμεύεται κατά προτεραιότητα για τέτοια έργα.

5. Περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία και χρήσεις γης:

Παρ' ό,τι το ζήτημα της εκτέλεσης και της έγκρισης των Στρατηγικών Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων των προγραμμάτων έκλεισε επιτυχώς, παραμένει ο προβληματισμός περί του εάν η αναπτυξιακή στρατηγική σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο είναι όντως ή αδιαμφισβήτητη η καταλληλότερη (και εφικτότερη) υπό τη σκοπιά της προστασίας του περιβάλλοντος και της αειφορίας. Το ζήτημα περιπλέκεται από την ύπαρξη πληθώρας σημείων σύγκρουσης με τις Κοινοτικές αρχές ακριβώς σε θέματα περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων και προγραμμάτων των προηγούμενων περιόδων.

Παράλληλα, η διάκριση αρμοδιότητας και αντικειμένου μεταξύ Υπουργείων και αποκεντρωμένων υπηρεσιών αναπτυξιακού προγραμματισμού αφενός και χωροταξικού-πολεοδομικού σχεδιασμού αφετέρου, αναπαράγει στην Ελλάδα σε μάλλον οξύ βαθμό το πρόβλημα των συγκρούσεων μεταξύ των βραχυπρόθεσμων αναγκών της οικονομικής (και κυρίως, ιδιωτικής) δραστηριότητας και των απαιτήσεων για μακροπρόθεσμο περιορισμό της ανάλωσης των φυσικών πόρων μεταξύ των οποίων και του εδάφους. Το πρόβλημα προφανώς δεν επιλύεται με "ελαστικοποίηση" των χωροταξικών σχεδιασμών ούτε με παραπομπή στις "δυνάμεις της αγοράς", άρα απαιτείται ειδική προσπάθεια στον τομέα αυτό.

Πρόσφατο γεγονός (οι πυρκαγιές του θέρους) ανέδειξαν την ύψιστη σημασία αυτού του ζητήματος καθώς αποδείχθηκε ότι ούτε σε διεθνές επίπεδο υπάρχει μεταβιβάσιμη τεχνογνωσία π.χ. για την ανασυγκρότηση και ταυτόχρονα επανατοποθέτηση σε άλλες βάσεις (αειφορία) κατεστραμμένων τοπικών παραγωγικών συστημάτων.

6. Σχέσεις πόλης - υπαίθρου και διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης:

Οι συνέργιες, στο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, του προγραμματισμού στα πλαίσια των ΕΤΠΑ και ΕΚΤ αφενός και του ΕΓΤΑΑ αφετέρου δεν εμφανίζονται ως πλήρως σχεδιασμένες. Ήδη στο 3^ο ΚΠΣ μπορούν να εντοπιστούν περιπτώσεις διαχειριστικής σύγχυσης ενώ δεν έχει γίνει μια συνολική κοινή αξιολόγηση των αντίστοιχων παρεμβάσεων στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

Περαιτέρω, η πρόβλεψη του ΕΣΠΑ για τη δημιουργία των Πόλων Ανάπτυξης επιβάλλει στις αρχές σχεδιασμού να εξειδικεύσουν σε επίπεδο Περιφέρειας μια αναπτυξιακή στρατηγική που να βασίζεται στη διάχυση της ανάπτυξης από τα "φυσιολογικά" κέντρα συγκέντρωσης της αλλά και να αντιμετωπίζει εκείνα τα πολλά και ποικίλα προβλήματα των "κέντρων" που τα καθιστούν ανήμπορα να ασκήσουν μια τέτοια λειτουργία, ενώ παράλληλα διογκώνουν το μέγεθος της προσπάθειας και των πόρων που πρέπει να δεσμευτούν και μόνο για την επίλυση τους στο στενό αστικό περιβάλλον.

7. Περιφερειακή ανάπτυξη και τοπική - περιφερειακή διακυβέρνηση:

Το ζήτημα τίθεται τόσο από την αποτίμηση της μέχρι σήμερα αποτελεσματικότητας του ισχύοντος συνολικού (σε διάφορα Υπουργεία και αποκεντρωμένες υπηρεσίες) συστήματος σχεδιασμού και διαχείρισης της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης όσο και από μια πρώτη και αδρή αποτίμηση της συμμετοχής σ' αυτήν των τοπικών και παραγωγικών φορέων.

Συνδέεται με τα παράλληλα αιτήματα ή και επίσημους σχεδιασμούς για την αναδιάρθρωση των προγραμματικών Περιφερειών και για ένα νέο "σχέδιο Καποδίστριας" στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Με δεδομένες τις αδυναμίες της τοπικής - περιφερειακής διακυβέρνησης στην Ελλάδα αλλά και το

μειονέκτημα που συνιστά για τις ελληνικές Περιφέρειες το αμελητέο ως προς τις μεγάλες ευρωπαϊκές Περιφέρειες οικονομικό τους μέγεθος, είναι προφανές ότι στο ζήτημα αυτό πρέπει να υπάρξει σοβαρή και εκτεταμένη τεχνική υποστήριξη.

8. Συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού:

Η σταδιακή υποκατάσταση του εθνικού περιφερειακού προγραμματισμού από τις Κοινοτικές περιφερειακές πολιτικές έχει οδηγήσει σε "απαξίωση" του εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, έτσι ώστε αυτό να λειτουργεί ως αποδέκτης ανώριμων έργων και μη επιλέξιμων ή απενταχθέντων έργων των ΚΠΣ και να επιβαρύνεται με «πάγιες» ή ανελαστικές ανάγκες (επιχορηγήσεις, συντηρήσεις, επιδόματα, κ.α.) που δεν είναι επενδυτικές δαπάνες αλλά έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες με μια πληθώρα διάσπαρτων νομοθετικών διατάξεων. Το "εθνικό" Π.Δ.Ε. συντάσσεται και εκτελείται ταυτοχρόνως, ως «ανοιχτός» κατάλογος έργων, με ατεκμηρίωτους προϋπολογισμούς, συνάφεια οικονομικού και φυσικού αντικείμενου και κριτήρια ένταξης και με πολλαπλές ετησίως τροποποιήσεις. Η διάκριση ενός συγχρηματοδοτούμενου σκέλους με αυστηρούς κανόνες και ενός "ευέλικτου" "εθνικού" Π.Δ.Ε. αναπαράγεται στις δομές της Διοίκησης, με αρνητικές συνέπειες στην συνολική αποτελεσματικότητα της

Στο βαθμό που η πλήρης ενσωμάτωση "εθνικού" Π.Δ.Ε. και συγχρηματοδοτούμενου Ε.Σ.Π.Α. σε ενιαίο πρόγραμμα υπό ενιαίες διαδικασίες εκτιμήθηκε ως τεχνικά, διοικητικά ή νομικά πρόωρη, προέκυψε ως σκόπιμη και απαραίτητη η ανασυγκρότηση του "εθνικού" Π.Δ.Ε. σε ένα Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ή Εθνικό Πλαίσιο Στήριξης, η εκκίνηση του οποίου εκκρεμεί. Ανεξάρτητα από την τελική έκβαση, τίθεται σοβαρό ζήτημα τουλάχιστον εξασφάλισης συνεργιών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, όπου εκτελούνται έργα υπό ποικιλία "κωδικών" και "φορέων".

9. Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε κάθε Περιφέρεια:

Το συγκεκριμένο pattern σχεδιασμού που επιβλήθηκε από τους Κανονισμούς, εγείρει σωρεία ζητημάτων προς επίλυση: ποιός υλοποιεί με ποιό "καθεστώς" δράσεις σε Περιφέρειες ποιού "Στόχου", πώς εξασφαλίζονται και πώς παρακολουθούνται και αξιολογούνται οι συνέργιες. Τα ζητήματα γίνονται πολυπλοκότερα αν ληφθούν υπόψη θέματα όπως τα παραπάνω 5, 6, 7 και 8.

10. Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία:

Με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση των δώδεκα νέων μελών, τουλάχιστον 5 ελληνικές Περιφέρειες αποκτούν άμεση γειτνίαση με άλλες ευρωπαϊκές Περιφέρειες (και άλλες 4 έμμεση). Το γεγονός δεν είναι βέβαιο σε ποιό βαθμό έχει ληφθεί υπόψη στη διατύπωση των στρατηγικών, αλλά οπωσδήποτε θα επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό την εξειδίκευση και τις επιπτώσεις πολλών αναπτυξιακών παρεμβάσεων. Με δεδομένο το χαμηλό προϋπολογισμό των προγραμμάτων του "Στόχου 3", προφανές τίθεται θέμα αναζήτησης του πλαισίου και των ειδικών μέτρων μιας περιφερειακής πολιτικής που θα λαμβάνει καθοριστικά υπόψη την παράμετρο της εδαφικής συνεργασίας.

11. Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα:

Με δεδομένη τη σταδιακή μείωση των Διαρθρωτικών πόρων αλλά και συνολικά των δημοσίων επενδύσεων, η σημασία της προσέλκυσης ιδιωτικών πόρων σε επενδύσεις δημοσίου ενδιαφέροντος αυξάνεται συνεχώς.

Εάν η προσέλκυση περιοριστεί στην επέκταση των σχημάτων PPP (ΣΔΙΤ) σε μεμονωμένα έργα, υπάρχει το ενδεχόμενο να διογκωθούν προβληματικές καταστάσεις όπως αυτές που αναφέρονται στα παραπάνω σημεία 4, 5 και 6. Από την άλλη πλευρά, νέοι μηχανισμοί και εργαλεία (όπως π.χ. τα revolving funds) αναπτύσσονται συνεχώς σε ευρωπαϊκό επίπεδο: η Ελλάδα έχει δηλώσει την πρόθεσή της να τα αξιοποιήσει, αλλά προς το παρόν λείπουν οι αναγκαίοι εξειδικευμένοι σχεδιασμοί.

Ορισμένα από τα παραπάνω πεδία συνιστούν και Θεματικές Ενότητες του ΕΣΠΑ ή ουσιαστικά εντάσσονται σε αυτές και στην περιφερειακή διάστασή τους, π.χ. σίγουρα αναφέρονται στην

"Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας", στην "Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία" και στην "Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών ως τόπο επενδύσεων", και αντιμετωπίζονται σε στρατηγικό επίπεδο από την "Περιφερειακή διάσταση των θεματικών προτεραιοτήτων" και ιδίως τις "Χωρικές Προτεραιότητες της αναπτυξιακής στρατηγικής: Βιώσιμη αστική ανάπτυξη - Ανάπτυξη της υπαίθρου - Διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία".

Δεν είναι βέβαιο ότι τα παραπάνω πεδία περιφερειακής πολιτικής είναι τα μόνα ή ακόμη και τα σημαντικότερα για τα οποία οι διαμορφωτές περιφερειακής πολιτικής στην Ελλάδα χρειάζονται υποστήριξη. Εξάλλου, είναι ακριβώς μέσα από τη λειτουργία ενός δικτύου υποστήριξης στο οποίο θα συμμετέχουν οι διαμορφωτές, που θα εντοπιστούν ή θα εξειδικευτούν τα καταλληλότερα πεδία δράσης του δικτύου.

1.2.2. Αντικείμενα για τα οποία υπάρχει σκοπιμότητα υποστήριξης

Ως προς τα παραπάνω πεδία, με την ίδια λογική και επιφύλαξη, ως σημαντικότερα επιμέρους αντικείμενα για τα οποία υπάρχει σκοπιμότητα υποστήριξης, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα, τα οποία και παρουσιάζονται, προς το παρόν, χωρίς ιεράρχηση και εξειδίκευση. Ειδικά η εξειδίκευση τους θα εξαρτηθεί και από την αποτίμηση της σχετικής διεθνούς εμπειρίας:

- * αποτίμηση των διεθνών περιφερειακών πολιτικών, της ελληνικής περιφερειακής πολιτικής, των παράλληλων και συνοδευτικών πολιτικών, στις ελληνικές Περιφέρειες
- * σύνθεση θέσεων και προτάσεων περιφερειακής πολιτικής
- * σχεδιασμός μεθοδολογικού πλαισίου και customized εργαλείων για τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των πολιτικών
- * σχεδιασμός και παρακολούθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης - κατάρτισης - μετεκπαίδευσης στον σχεδιασμό, στην αξιολόγηση και στη διαχείριση των πολιτικών
- * διενέργεια σεμιναρίων / ημερίδων / συνεδρίων για ανάλυση μεθοδολογικών εργαλείων, ομογενοποίηση της μεθοδολογίας, αποτίμηση "καλών πρακτικών"
- * σχεδιασμός προδιαγραφών για τη συλλογή, τήρηση, επεξεργασία και παροχή στατιστικών στοιχείων για τις Περιφέρειες και ανάλυση και σύνθεση δημογραφικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών στατιστικών στοιχείων
- * σχεδιασμός προδιαγραφών για εξειδικευμένες μελέτες και ειδικές εμπειρογνωμοσύνες και εκτέλεση ορισμένων από αυτές
- * σχεδιασμός Οδηγών για τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση συγκεκριμένων εργαλείων πολιτικής
- * μετάφραση και επιμέλεια μελετών και εκθέσεων ΕΕ και διεθνών οργανισμών, συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας
- * κατάρτιση Ετήσιων Εκθέσεων για την Κατάσταση των Περιφερειών.

Στα αντικείμενα αυτά έχουν ενσωματωθεί όσα είχαν περιληφθεί στο αρχικό σχέδιο Νόμου για την Εφαρμογή του ΕΣΠΑ και επομένως, κατά τεκμήριο, συνιστούν πραγματικές ανάγκες της ελληνικής διοίκησης, εθνικής και περιφερειακής, για υποστήριξη στη διαμόρφωση και εφαρμογή περιφερειακών πολιτικών.

1.2.3. Θεματικοί κύκλοι υποστήριξης

Για την καλύτερη αντιμετώπιση τους και για να μην διαχυθεί η προσπάθεια σε πληθώρα δράσεων, προτείνεται τα καταρχήν επιλεγέντα πεδία να συντεθούν σε "Θεματικούς Κύκλους", π.χ. ως ακολούθως. Και πάλι επιβάλλεται η επισήμανση ότι είναι το ίδιο το HERON αυτό που θα καθορίσει το τελικό του πρόγραμμα εργασιών και επιμέρους Action Plans και επομένως θα επιβεβαιώσει ή θα τροποποιήσει αυτή τη σύνθεση και αυτή την επιλογή "Θεματικών Κύκλων":

1. Διαχειριστική ικανότητα, περιφερειακή διακυβέρνηση, συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα,
όπου θα μπορούσαν να συντεθούν τα εξής:
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και τοπική - περιφερειακή διακυβέρνηση
 - * Συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού
 - * Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των "τομεακών" και των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε κάθε Περιφέρεια
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία
 - * Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
 2. Περιφερειακές στατιστικές, δείκτες και οικονομετρικά υποδείγματα,
όπου θα μπορούσαν να συντεθούν τα εξής:
 - * Στατιστικές της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και καινοτομία, ανθρώπινοι πόροι
 3. Περιφερειακή ανάπτυξη - ανταγωνιστικότητα και καινοτομία - απασχόληση,
όπου θα μπορούσαν να συντεθούν τα εξής:
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και καινοτομία, ανθρώπινοι πόροι
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία
 - * Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
 4. Χωρική διάσταση ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών,
όπου θα μπορούσαν να συντεθούν τα εξής:
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και δίκτυα μεταφορών
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία και χρήσεις γης
 - * Σχέσεις πόλης - υπαίθρου και διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης
 - * Συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού
 - * Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε κάθε Περιφέρεια
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία
 5. Μεθοδολογία Σχεδιασμού, Αξιολόγησης και Διαχείρισης προγραμμάτων,
όπου θα μπορούσαν να συντεθούν τα εξής:
 - * Συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού
 - * Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε κάθε Περιφέρεια
 - * Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
- Ο "Κύκλος" αυτός ουσιαστικά θα κληθεί να λειτουργήσει αφενός συμπληρωματικά αφετέρου ως "κατασκευαστής προδιαγραφών" προς τους υπόλοιπους.

2. ΣΧΕΔΙΟ ΠΛΗΡΟΥΣ ΔΙΚΤΥΟΥ

2.1. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Η ίδρυση του HERON δεν θα γίνει σε "κενό" αντίστοιχων πρωτοβουλιών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις δικτυώσεις τόσο γενικότερα όσο και ειδικότερα για την ανάπτυξη - ανταλλαγή τεχνογνωσίας στο αντικείμενο των περιφερειακών πολιτικών και ιδίως της εφαρμογής τους. Εξάλλου, η πάγια "τυπική" διαδικασία διαμόρφωσης των κοινοτικών πολιτικών είναι "δίκτυακή" και υπόκειται στην αρχή της "διαβούλευσης" και της "επικουρικότητας" που θα μπορούσαν να διέπουν τη λειτουργία του HERON. Σε γενικές γραμμές, ακολουθείται σχεδόν πάντοτε το "κύκλωμα":

- αρχική διαβούλευση για τον εντοπισμό των αναγκών →
- κατάρτιση μιας προκαταρκτικής έκθεσης προβληματισμού →
- με βάση αυτήν, αποσαφήνιση του γενικότερου πλαισίου →
- ανάθεση και κατάρτιση έγγραφου εργασίας για τη λήψη των όποιων αποφάσεων →
- λήψη των αποφάσεων σε στρατηγικό / γενικό επίπεδο →
- εκπόνηση ειδικής μελέτης ή εμπειρογνωμοσύνης →
- οριστικοποίηση, με διαβούλευση, των αποφάσεων για την πολιτική →
- κατάρτιση ενός έγγραφου εργασίας για την εφαρμογή της.

Ανάλογη "τυπική" διαδικασία προτείνεται και για την υποστηρικτική λειτουργία που καλείται να ασκήσει το HERON.

Παράλληλα, μηχανισμοί σχετικοί (σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό) με το αντικείμενο του HERON δρουν στο εξωτερικό και επίσης έχουν κατά καιρούς ιδρυθεί ή λειτουργούν στην Ελλάδα. Η Μελέτη διερεύνησε τους περισσότερους από τους ανάλογους μηχανισμούς που εμφανίζουν αξιόλογη παρουσία στην Ελλάδα, στην Ε.Ε. και σε άλλες χώρες καθώς και διεθνείς μηχανισμούς, κυρίως ως προς τους στόχους και το εύρος του αντικειμένου τους, τη σύνθεση των μελών - εταίρων τους (π.χ., πρωτεύοντες - πλήρεις - συνδεδεμένοι εταίροι - χρήστες κ.ο.κ.), τον τρόπο λειτουργίας τους, τα προϊόντα - παραδοτέα τους και την ηλεκτρονική υποστήριξη τους.

Οι μηχανισμοί (δίκτυα / παρατηρητήρια / ινστιτούτα) μπορούν να διακριθούν σε:

- ✓ Επίσημα (που συγκροτήθηκαν με πρωτοβουλία κρατικού ή άλλου δημόσιου φορέα)
- ✓ Συλλογικών φορέων (πρωτοβουλία συλλογικού φορέα ή αναπτυξιακών εταιριών κ.λπ.)
- ✓ Ερευνητικών / ακαδημαϊκών φορέων (πρωτοβουλία ενός ΑΕΙ συνήθως)

σε:

- ✓ εθνικά
- ✓ διεθνών συνεργασιών
- ✓ διεθνών οργανισμών

και σε:

- ✓ γενικής εμβέλειας στο αντικείμενο των περιφερειακών πολιτικών

- ✓ εξειδικευμένα σε επιμέρους τομείς των περιφερειακών πολιτικών
- ✓ προσανατολισμένα κυρίως σε συνοδευτικά ή συμπληρωματικά αντικείμενα.

Τα συνθετικά αποτελέσματα της διερεύνησης παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα. Πληρέστερη ανάλυση όσων μηχανισμών αξιολογήθηκαν καταρχήν ως "πλησιέστεροι" προς το αντικείμενο του HERON ή ως ενδιαφέροντες για κάποιο στοιχείο της δόμησης ή της μεθοδολογίας ή των λειτουργιών τους ή ως τυπικά ή και νομικά αρμόδιοι στο αντικείμενο, παρουσιάζεται στο Παράρτημα της μελέτης. Η παρουσίαση γίνεται κατά αλφαβητική και όχι αξιολογική σειρά ενώ η έκταση της παρουσίας αντανακλά προφανώς τη σημασία που αποδίδεται στον καθένα ως αξιολογική ή ενδιαφέρουσα πρακτική. Δεν διερευνήθηκαν μηχανισμοί και δίκτυα καθ' όλα ενδιαφέροντες ή και επιτυχημένοι οι οποίοι όμως αναφέρονται σε αντικείμενα απλώς συνοδευτικά των περιφερειακών πολιτικών.

	Επίσημα	Συλλογικών φορέων	Ερευνητικών / ακαδημαϊκών φορέων	εθνικά	διεθνών συνεργασιών	διεθνών οργανισμών	γενικής εμβέλειας στο αντικείμενο	σε επιμέρους τομείς των περιφερειακών πολιτικών	σε συνοδευτικά ή συμπληρωματικά αντικείμενα	ειδικότερο ενδιαφέρον για το HERON
Association of Regional Observatories		X		X					X	κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας στις Εθνικές Στατιστικές ερευνητική ατζέντα κάθε εταίρου οδηγός χρήσης περιφερειακών στατιστικών και διαλειτουργικότητας
CEI-LEED Local Dev. Network Advisors		X				X			X	εντοπισμός αναγκών στη δημιουργία ικανοτήτων (capacity building)
Centre of Expertise Programme	X			X				X		αντικείμενο: περιφερειακή καινοτομία
e-Business Forum ΥΠΑΝ	X			X					X	λειτουργία του δικτυακού τόπου ως μηχανισμού διαβούλευσης λειτουργία Ομάδων Εργασίας
Egnatia Observatory	X			X				X		δελτία αποτελεσμάτων για δείκτες ηλεκτρονική Χαρτοθήκη αποδελτίωση τύπου
EKKE	X			X					X	ερευνητικά έργα ποιότητας, εκδόσεις και επιστημονικό περιοδικό Ελληνική Τράπεζα Κοινωνικών Δεδομένων
EKΠΑΑ	X			X				X		σύνταξη ετήσιας έκθεσης αποτίμησης για την κατάσταση του περιβάλλοντος
Εργαστήριο Αξιολόγησης Πολιτικών και Προγραμμάτων Ανάπτυξης ΠΘ										μεθοδολογία αξιολόγησης μεθοδολογία διαχείρισης δι-επιστημονική ανάλυση

	Επίσημα	Συλλογικών φορέων	Ερευνητικών / ακαδημαϊκών φορέων	εθνικά	διεθνών συνεργασιών	διεθνών οργανισμών	γενικής εμβέλειας στο αντικείμενο	σε επιμέρους τομείς των περιφερειακών πολιτικών	σε συνοδευτικά ή συμπληρωματικά αντικείμενα	ειδικότερο ενδιαφέρον για το HERON
Εργαστήριο Επιχειρησιακής. Περιβαλλοντικής Πολιτικής										"διαδίκτυακή" εκπαίδευση
ERIK Network	X				X			X		on-line βάση δεδομένων μεθοδολογία αυτο-αξιολόγησης
ESPON	X				X		X			αποτίμηση διεθνών περιφερειακών και παράλληλων και συνοδευτικών πολιτικών Οδηγός δεδομένων HyperAtlas WEB-GIS
ESTIA			X		X				X	πιλοτικές εφαρμογές χωρικών δεικτών
EUKN	X				X			X		ευρωπαϊκή ηλεκτρονική βιβλιοθήκη
EURADA		X			X		X			εταίροι
EURODITE			X		X			X		εταίροι
ForSociety ERA-NET	X				X		X			ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης και σύγκρισης προγραμμάτων προοπτικής διερεύνησης εφαρμογή άσκησης συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking)
IDEAS		X			X				X	σύνδεσμοι με εθνικές ή κατά ήπειρο επιστημονικές εταιρίες ή διεθνείς οργανισμούς
Innovative Regions in Europe	X				X			X		on-line φόρουμ καθιέρωση βραβείου
Ινστιτούτο Εργασίας	X			X				X		ετήσια έκθεση
Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής	X			X					X	πολιτική σε θέματα μετανάστευσης

	Επίσημα	Συλλογικών φορέων	Ερευνητικών / ακαδημαϊκών φορέων	εθνικά	διεθνών συνεργασιών	διεθνών οργανισμών	γενικής εμβέλειας στο αντικείμενο	σε επιμέρους τομείς των περιφερειακών πολιτικών	σε συνοδευτικά ή συμπληρωματικά αντικείμενα	ειδικότερο ενδιαφέρον για το HERON
Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου			X	X			X			Βάση Στατιστικών Δεδομένων Βάση Γεωγραφικών Δεδομένων
Intelligent Community Forum		X			X				X	συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking)
INTERACT	X				X		X			χαρτογραφική παρουσίαση Βάση Δεδομένων Έργων δημιουργία εγχειριδίων και οδηγιών γλωσσάριο και ορολογία
IOBE		X		X			X			Μακροοικονομική Ανάλυση και Πολιτική: Έκθεση Μικροοικονομική Ανάλυση και Πολιτική: Κλαδικές Μελέτες Παρατηρητήριο Δημόσιου Τομέα - Κράτους
IQ-Net			X		X		X			παραδοτέα και εκθέσεις ποιότητας "τυπική" λειτουργία "ανεπίσημη" υποστήριξη της Ε. Επιτροπής
IT4ALL		X				X		X		"ιδιωτική" πρωτοβουλία
ΚΕΠΕ	X			X			X			Τετραμηνιαία Έκθεση ειδικό λογισμικό (οικονομετρικά υποδείγματα) βιβλιοθήκη - έρευνες
Lisbon Regions Network	X				X		X			αντικείμενο
Network of Area Consultative Committees	X			X			X			διαδικασίες διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς
Νησιωτικό Παρατηρητήριο			X	X			X			αντικείμενο
Observatoire des Territoires, του DIACT	X			X			X			αντιστοιχία στόχων και δράσεων δικτυακός τόπος δεικτών με βάση τις κύριες προκλήσεις, κατά εδαφική περιοχή χάρτες διαδραστικοί και δυναμικοί

	Επίσημα Συλλογικών φορέων	Ερευνητικών / ακαδημαϊκών φορέων	εθνικά διεθνών συνεργασιών διεθνών οργανισμών	γενικής εμβέλειας στο αντικείμενο σε επιμέρους τομείς των περιφερειακών πολιτικών σε συνοδευτικά ή συμπληρωματικά αντικείμενα	ειδικότερο ενδιαφέρον για το HERON
ΟΕΤΑ	X		X	X	περιφερειακή επιχειρηματικότητα
Παρατηρητήριο Απασχόλησης	X		X	X	παρακολούθηση αγοράς εργασίας
Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων ΙΝΕ		X		X	παρακολούθηση αγοράς εργασίας
Παρατηρητήριο Καινοτομίας Δυτικής. Μακεδονίας	X		X	X	αντικείμενο
Παρατηρητήριο Καινοτομίας - Επιχειρηματικότητας Κρήτης	X		X	X	αντικείμενο
Παρατηρητήριο για Κοινωνία της Πληροφορίας	X		X	X	δικτυακός τόπος με πλούσιο περιεχόμενο Ευρωπαϊκή Βέλτιστη Πρακτική
Παρατηρητήριο Καινοτομίας - Επιχειρηματικότητας Κεντρικής Μακεδονίας		X	X	X	αντικείμενο Ετήσια Εκθεση κλαδικές μελέτες
Regions for Economic Change	X			X	"fast track option"
RKMnet	X	X	X	X	αντικείμενο
SIMCODE-IGT		X	X	X	αντικείμενο
Sustainable European Regions Network	X		X	X	αντικείμενο
United Nations (UN) Evaluation Group		X		X	X ενίσχυση αντικειμενικότητας, αποτελεσματικότητας και διαφάνειας βάσεις δεδομένων Αξιολογήσεων σε διεθνές επίπεδο
URBACT	X		X	X	αντικείμενο
VERITE / ΑΠΘ		X	X	X	αντικείμενο

	Επίσημα Συλλογικών φορέων	Ερευνητικών / ακαδημαϊκών φορέων	εθνικά διεθνών συνεργασιών διεθνών οργανισμών	γενικής εμβέλειας στο αντικείμενο σε επιμέρους τομείς των περιφερειακών πολιτικών σε συνοδευτικά ή συμπληρωματικά αντικείμενα	ειδικότερο ενδιαφέρον για το HERON
West Midlands Regional Observatory	X		X		συμπλήρωση κενών πληροφόρησης και σειρών δεδομένων για την Περιφέρεια Ετήσια Έκθεση για την Κατάσταση στην Περιφέρεια Ανάπτυξη εργαλείου μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας. σημείο περιφερειακής παρουσίας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας

Από τη συνολική διερεύνηση, και στο βαθμό που μπορούσε να είναι εξαντλητική, ως μηχανισμοί που φαίνονται να προσφέρουν ενδιαφέροντα στοιχεία για το HERON προκύπτουν οι ακόλουθοι:

- * Association of Regional Observatories
- * e-Business Forum
- * Egnatia Observatory
- * Εργαστήριο Αξιολόγησης Πολιτικών και Προγραμμάτων Ανάπτυξης
- * ERIK Network
- * ESPON
- * ESTIA
- * Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- * INTERACT
- * IQ-Net
- * ΚΕΠΕ
- * Observatoire des Territoires / DIACT
- * West Midlands Regional Observatory
- * Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

2.2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

2.2.1. Σκόπιμες λειτουργίες

Από την (συνοπτική) αποτίμηση των καλών πρακτικών προκύπτουν λειτουργίες, σχήματα δόμησης και εταίρων και μορφές διοίκησης αντίστοιχων με το HERON μηχανισμών, που ενδιαφέρει να επισημανθούν ως χρήσιμα στοιχεία για το HERON.

Ως προς τις λειτουργίες και δράσεις, αναφέρονται, χωρίς ιεράρχηση ή σύνθεση σε γενικότερες κατηγορίες, οι ακόλουθες ενδιαφέρουσες:

- ✓ "Αποδελτίωση" τύπου
- ✓ Αξιολόγηση: ανάπτυξη εργαλείων - ασκήσεις
- ✓ Αυτο-αξιολόγηση: μεθοδολογία, ασκήσεις
- ✓ Benchmarking: ασκήσεις συγκριτικής αξιολόγησης περιφερειών και πολιτικών
- ✓ Βάση Γεωγραφικών Δεδομένων
- ✓ Βάση Δεδομένων Έργων
- ✓ Βάση Στατιστικών Δεδομένων
- ✓ Βράβευση
- ✓ Γλωσσάριο και ορολογία
- ✓ Development / regional angels: προδιαγραφή καθηκόντων - αναζήτηση
- ✓ Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building): εντοπισμός αναγκών
- ✓ Διαδικτυακή εκπαίδευση: μετεκπαίδευση - σεμινάρια
- ✓ Διακυβέρνηση: πρότυπα - αποτίμηση
- ✓ Διεθνείς οργανισμοί: κωδικοποίηση - links
- ✓ Εγχειρίδια και Οδηγοί: δημιουργία
- ✓ Εκθέσεις: Κατάσταση των Περιφερειών
- ✓ Εκπαίδευση: οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών
- ✓ Εμπειρογνώμονες: αναζήτηση κατάλληλων εμπειρογνομόνων (για το δίκτυο ή για εταίρους του ή για τους χρήστες των υπηρεσιών του)
- ✓ Επισκέψεις μελέτης - συμβουλής: missions
- ✓ Επιστημονικό Συμβούλιο
- ✓ Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη: μελέτες - εκθέσεις - έρευνες
- ✓ Ηλεκτρονική Χαρτοθήκη, HyperAtlas
- ✓ Ισοζύγια Δεξιοτήτων: προδιαγραφές - τήρηση

- ✓ Κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας στις Εθνικές Στατιστικές
- ✓ Μοντέλα: ανάπτυξη εργαλείων μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας
- ✓ Newsletters
- ✓ Οδηγός χρήσης περιφερειακών στατιστικών και διαλειτουργικότητας
- ✓ On-line φόρουμ
- ✓ Παράλληλες ή συνοδευτικές πολιτικές: αποτίμηση
- ✓ Πιλοτικές εφαρμογές δεικτών
- ✓ Προοπτική διερεύνηση: ανάπτυξη εργαλείων - ασκήσεις
- ✓ Σημείο περιφερειακής παρουσίας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (focal points)
- ✓ Σύνδεσμοι με εθνικές ή κατά ήπειρο επιστημονικές εταιρίες ή διεθνείς οργανισμούς
- ✓ Summer School.

2.2.2. Χρήσιμες δράσεις

Με βάση μια σύνθεση των αναγκών - πεδίων - αντικειμένων υποστήριξης, όπως καταρχήν προσδιορίστηκαν στο κεφάλαιο 2, και των παραπάνω "καλών πρακτικών", προτείνονται καταρχήν ως χρήσιμες δράσεις του HERON οι ακόλουθες:

1. Αποτίμηση των διεθνών περιφερειακών πολιτικών, της ελληνικής περιφερειακής πολιτικής, των παράλληλων και συνοδευτικών πολιτικών, στις ελληνικές Περιφέρειες. Σύνθεση θέσεων και προτάσεων περιφερειακής πολιτικής
on-line φόρουμ
Επιστημονικό Συμβούλιο
Newsletter
σύνδεσμοι με εθνικές ή κατά ήπειρο επιστημονικές εταιρίες
2. Σχεδιασμός μεθοδολογικού πλαισίου και customized εργαλείων:
σχεδιασμός, αξιολόγηση και διαχείριση πολιτικών
αυτο-αξιολόγηση
benchmarking
προοπτική διερεύνηση: ανάπτυξη εργαλείων - ασκήσεις
γλωσσάριο και ορολογία
εργαλεία μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας
3. Σχεδιασμός και παρακολούθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης - κατάρτισης - μετεκπαίδευσης στον σχεδιασμό, στην αξιολόγηση και στη διαχείριση των πολιτικών:
development / regional angels
δημιουργία ικανοτήτων (capacity building): εντοπισμός αναγκών
διαδικτυακή εκπαίδευση
4. Διενέργεια σεμιναρίων / ημερίδων / συνεδρίων για ανάλυση μεθοδολογικών εργαλείων, ομογενοποίηση της μεθοδολογίας, αποτίμηση "καλών πρακτικών":
επισκέψεις μελέτης - συμβουλής: missions
βράβευση

summer school

πιλοτικές εφαρμογές δεικτών

διεθνείς οργανισμοί: κωδικοποίηση - links

5. Σχεδιασμός προδιαγραφών για τη συλλογή, τήρηση, επεξεργασία και παροχή στατιστικών στοιχείων για τις Περιφέρειες και ανάλυση και σύνθεση δημογραφικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών στατιστικών στοιχείων:

Βάση Γεωγραφικών Δεδομένων

Βάση Δεδομένων Έργων

Βάση Στατιστικών Δεδομένων

ηλεκτρονική βιβλιοθήκη: μελέτες - εκθέσεις - έρευνες

ηλεκτρονική χαρτοθήκη, HyperAtlas

κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας στις Εθνικές Στατιστικές

οδηγός χρήσης περιφερειακών στατιστικών και διαλειτουργικότητας

focal point της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας

6. Σχεδιασμός προδιαγραφών για εξειδικευμένες μελέτες και ειδικές εμπειρογνωμοσύνες και εκτέλεση ορισμένων από αυτές:

αναζήτηση εμπειρογνομόνων

ισοζύγιο δεξιοτήτων

7. Σχεδιασμός Οδηγών για τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση συγκεκριμένων εργαλείων πολιτικής. Μετάφραση και επιμέλεια μελετών και εκθέσεων ΕΕ και διεθνών οργανισμών, συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας:

διακυβέρνηση: πρότυπα - αποτίμηση

Εγχειρίδια και Οδηγοί

8. Κατάρτιση Ετήσιων Εκθέσεων για την Κατάσταση των Περιφερειών.

Και πάλι επισημαίνεται ότι είναι το ίδιο το HERON αυτό που θα καθορίσει το τελικό του πρόγραμμα εργασιών και επιμέρους Action Plans και εξειδικεύσεις για κάθε δράση του και επομένως θα επιβεβαιώσει ή θα τροποποιήσει αυτή τη σύνθεση και επιλογή.

2.2.3. Καταλληλότερες λειτουργίες

Με βάση σύνθεση των αναγκών - πεδίων - αντικειμένων - δράσεων, όπως προσδιορίστηκαν στο κεφάλαιο 2 και αξιοποιώντας την εμπειρία αντίστοιχων μηχανισμών⁹ προτείνονται ως καταρχήν καταλληλότερες λειτουργίες του HERON οι ακόλουθες:

1. Διοίκηση - διαχείριση του Δικτύου:

Αντικείμενο εργασιών:

προγραμματισμός του συνόλου των δράσεων του HERON

κατάρτιση - διαχείριση μνημονίων συνεργασίας, αναθέσεων, συμβάσεων

οικονομική διαχείριση.

⁹ Κυρίως των IQNet, ESPON, IDEAS, Association of Regional Observatories, ERIK Network, Observatoire des Territoires του DIACI, Egnatia Observatory.

2. Περιοδικές συναντήσεις.

Αντικείμενο εργασιών:

προδιαγραφή επιμέρους εργασιών
παρακολούθηση υλοποίησης και αξιολόγηση τους
παραλαβή επιμέρους παραδοτέων.

3. Θεματικοί κύκλοι συνεργασίας:

Αντικείμενο εργασιών:

διατύπωση θέσεων
συμβολή στην προδιαγραφή εργασιών
παρακολούθηση της υλοποίησης και συμβολή στην αξιολόγηση τους

4. Εκτέλεση παραδοτέων από πλήρεις και συνδεδεμένους εταίρους ή εξωτερικούς συνεργάτες

5. Θεματικά συνέδρια / workshops: ανταλλαγή εμπειριών

6. Ηλεκτρονική δι-επικοινωνία και λειτουργία portal:

Αντικείμενο εργασιών:

διάχυση καλών πρακτικών
"ηλεκτρονικές" διασκέψεις εργασίας και ανταλλαγή απόψεων
παρακολούθηση και διόρθωση των παραδοτέων
on-line φόρουμ
διακίνηση Newsletter
σύνδεσμοι με εθνικές ή κατά ήπειρο επιστημονικές εταιρίες
Βάση Γεωγραφικών Δεδομένων
Βάση Δεδομένων Έργων
Βάση Στατιστικών Δεδομένων
ηλεκτρονική βιβλιοθήκη και ηλεκτρονική χαρτοθήκη
τήρηση κώδικα διαλειτουργικότητας
focal point της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

7. Μετεκπαίδευση στελεχών:

Αντικείμενο εργασιών:

προδιαγραφή προγραμμάτων
παρακολούθηση της υλοποίησης τους και αξιολόγηση της συμβολής τους στη δημιουργία ικανοτήτων (capacity building).

2.3. ΕΤΑΙΡΟΙ, ΔΟΜΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ

2.3.1. Profile εταίρων και δομή του δικτύου

Ως προς το ποιός μπορεί, πρέπει ή δικαιούται να συμμετέχει στο HERON, η ανάλυση της εμπειρίας των ανάλογων μηχανισμών υποδεικνύει ότι:

- α. το πλήθος των εταίρων πρέπει να είναι αρκούντως μεγάλο για να εκφράζονται οι πληρέστερες δυνατές θέσεις και απόψεις αλλά αρκούντως μικρό για να είναι εφικτή η διαχείριση του δικτύου
- β. δεν είναι απαραίτητο όλοι οι εταίροι να έχουν τον ίδιο βαθμό εμπλοκής σε όλες τις λειτουργίες του δικτύου και είναι επιχειρησιακά αποτελεσματικότερο να υπάρχουν εταίροι διαφορετικού και εξειδικευμένου βαθμού εμπλοκής και προσφοράς
- γ. εταίροι πρέπει να είναι δημόσιοι οργανισμοί με κατά νόμο αρμοδιότητα στο αντικείμενο του δικτύου, εφόσον αυτούς κατά κύριο λόγο αφορά το προϊόν του δικτύου και αυτοί θα αναλάβουν την επιχειρησιακή εφαρμογή του
- δ. εταίροι πρέπει να είναι δημόσιοι φορείς που έχουν το ίδιο αντικείμενο με το δίκτυο, ώστε να συνεισφέρουν την τεχνογνωσία τους και να αξιοποιούν την τεχνογνωσία που παράγεται
- ε. εταίροι πρέπει να είναι κοινωνικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στο αντικείμενο, για να συνεισφέρουν την ειδική κλαδική άποψη τους, να συμβάλλουν με έργο που ενδεχομένως συντελείται σε δικούς τους μηχανισμούς, να αξιοποιήσουν το προϊόν του δικτύου στις δικές τους ενέργειες και να προκύπτει επαρκής κοινωνική συναίνεση
- στ. πρέπει να είναι και εταίροι αναγνωρισμένης ικανότητας ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς, εφόσον κατά τεκμήριο παράγουν σε μόνιμη βάση είτε στοιχεία είτε υπόβαθρο πολιτικών.

Κατά συνέπεια, προτείνεται η δόμηση του HERON κατά 4 ομόκεντρους κύκλους. Κάθε κύκλος συμμετέχει κατά διαφορετική έκταση αλλά και αρμοδιότητα στις εργασίες και στη διοίκηση του δικτύου:

- ✓ μία ομάδα ("πλήρεις" εταίροι) εμπλέκονται στη διοίκηση του δικτύου και στην προδιαγραφή των παραδοτέων του και συμμετέχουν σε όλες τις λειτουργίες του
- ✓ μία δεύτερη ομάδα ("συνδεδεμένοι" εταίροι) δεν εμπλέκονται στη διοίκηση, έχουν όμως λόγο στην προδιαγραφή των παραδοτέων, αναλαμβάνουν ενδεχομένως και την παραγωγή τους και συμμετέχουν σε ορισμένο αριθμό λειτουργιών
- ✓ μία τρίτη ομάδα ("εταίροι - χρήστες") συμμετέχουν σε περιορισμένο αριθμό λειτουργιών, αξιοποιώντας παραδοτέα ή συμβάλλοντας με θέσεις και απόψεις
- ✓ οι περιστασιακοί χρήστες.

Ως καταρχήν εταίροι (διότι η συγκρότηση του δικτύου θα είναι αφενός εθελοντική αφετέρου "ανοιχτή" σε όποιον αναλαμβάνει τις δεσμεύσεις που συνεπάγεται η συμμετοχή του σ' αυτό) μπορούν να προταθούν στο παρόν στάδιο οι ακόλουθοι:

- Πλήρεις εταίροι, π.χ.:
 1. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (δια της ΓΓΕΑ και της ΕΥΣΣΑΑΠ)
 2. ΜΟΔ Α.Ε.

3. Υπηρεσίες και δημόσιοι φορείς με κατά νόμο αρμοδιότητα
π.χ., ΕΣΥΕ
4. Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Περιφερειών
- Συνδεδεμένοι εταίροι, π.χ.:
 5. ΕΥΔ των ΠΕΠ και ΕΠ (Μονάδες Α)
 6. ΔΙΣΑ των Περιφερειών
 7. Υπηρεσίες και δημόσιοι φορείς με κατά νόμο αρμοδιότητα ή αναγνωρισμένη τεχνογνωσία:
π.χ., ΚΕΠΕ, ΕΚΚΕ,
 8. Υπηρεσίες και δημόσιοι φορείς με αντίστοιχο αντικείμενο και αναγνωρισμένη τεχνογνωσία,
με επιλογή π.χ.:
ΥΠΕΣΔΔΑ, ΓΓΕΤ, ΚτΠ Α.Ε., ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΠΧ, ΕΚΠΑΑ
 9. Ερευνητικοί μηχανισμοί κοινωνικών φορέων αναγνωρισμένης τεχνογνωσίας με επιλογή π.χ.:
ΙΟΒΕ, ΙΤΕΠ, ΙΝΕ,
 10. Ερευνητικά κέντρα, ΑΕΙ και εργαστήρια με αντίστοιχο γνωστικό αντικείμενο και αναγνω-
ρισμένη τεχνογνωσία, με επιλογή π.χ.:
ΤΜΧΠΠΑ/ΠΘ, ΙΠΑ/Παντείου/ΕΣΡΟΝ, ΑΠΘ/Εστία
- Εταίροι - χρήστες, π.χ.:
 11. Υπουργεία
 12. Ερευνητικά κέντρα
 13. Αναπτυξιακές εταιρίες
 14. Κοινωνικοί Φορείς
- Χρήστες, π.χ.:
 15. Κοινωνικοί Φορείς
 16. Ιδιωτικοί μελετητικοί - συμβουλευτικοί οργανισμοί

Η αξιολόγηση των δυνατοτήτων κάθε φορέα για ένταξη του στους "κύκλους" και της εφικτής συμβολής του σ' αυτό θα αποτελεί έργο της διοίκησης του HERON. Η ένταξη τους θα γίνεται με συνυπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ εταίρου και ΜΟΔ (ως "παρόχου" του δικτύου), όπου να ρυθμίζονται κατ' ελάχιστον:

- ✓ η διαθεσιμότητα - βούληση - επάρκεια για εμπλοκή στο δίκτυο
- ✓ ενδεχόμενες ειδικότερες προτάσεις του εταίρου
- ✓ ειδικότερες απαιτήσεις ως προς τις λειτουργίες, τα παραδοτέα και το ηλεκτρονικό δίκτυο
- ✓ (ενδεχομένως) θέματα οικονομικής συνδρομής
- ✓ θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και όρων χρήσης τεχνογνωσίας.

2.3.2. Σχήμα διοίκησης

Εκτιμάται ότι καταλληλότερη μορφή δόμησης και διοίκησης του HERON είναι εκείνη που αφενός εξασφαλίζει την ευρύτερη συμμετοχή των κατάλληλων φορέων και την ευελιξία στη λειτουργία και αφετέρου εγγυάται σαφή διοίκηση από τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, πολύ περισσότερο που τη βασική ευθύνη χρηματοδότησης αλλά και την ευθύνη για την αξιοπιστία και τη διαφάνεια της λειτουργίας του θα την φέρουν αυτοί. Προτείνεται επομένως το ακόλουθο σχήμα διοίκησης:

- Η Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αναθέτει στη ΜΟΔ Α.Ε. το συνολικό project και επομένως:
 - * ασκεί τη συνολική εξωτερική παρακολούθηση - χρηματοδότηση - επίβλεψη -αξιολόγηση
 - * συμμετέχει στην τρέχουσα διοίκηση του HERON δι' εκπροσώπων (Υπηρεσίας ή εμπειρογνομόνων) που επιλέγει η ίδια
 - * συμμετέχει ως Πλήρης Εταίρος στις καθορισμένες γι' αυτούς λειτουργίες και δράσεις
- Η ΜΟΔ Α.Ε. ασκεί τη συνολική διοίκηση του έργου:
 - * ασκεί τη συνολική εσωτερική παρακολούθηση - χρηματοδότηση - επίβλεψη -αξιολόγηση
 - * συμβασιοποιεί και εκτελεί τις επιμέρους αναθέσεις και την παραλαβή των παραδοτέων
 - * συμμετέχει στην τρέχουσα διοίκηση του HERON δια του Τομέα της Υπηρεσιών Σχεδιασμού και Οργάνωσης
 - * συμμετέχει ως Πλήρης Εταίρος στις καθορισμένες γι' αυτούς λειτουργίες και δράσεις.
- Ένας εξωτερικός Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης υποστηρίζει τη ΜΟΔ:
 - * στην προδιαγραφή των εργασιών και παραδοτέων
 - * στο συντονισμό και στην παρακολούθηση της υλοποίησης, της αξιολόγησης και της παραλαβής των παραδοτέων
 - * γενικότερα στην ανάπτυξη του δικτύου.
- Μία Γραμματεία Συντονισμού στον Τομέα Υπηρεσιών Σχεδιασμού και Οργάνωσης της ΜΟΔ εξασφαλίζει τις καθημερινές διοικητικές λειτουργίες.
- Στα πλαίσια της Γραμματείας Συντονισμού, ένας εσωτερικός εμπειρογνώμονας της ΜΟΔ Α.Ε. εξασφαλίζει τη λειτουργία και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού δικτύου ως Συντονιστής του δικτύου.
- Για κάθε "Θεματικό Κύκλο", ένας συντονιστής μεριμνά για τη λειτουργία focal point του "κύκλου".

Ο συντονιστής είτε ορίζεται από την ολομέλεια των Πλήρων Εταίρων είτε από τη ΜΟΔ στα πλαίσια ενός από τα Μνημόνια Συνεργασίας που αυτή συνάπτει με κάθε εταίρο.

Υπενθυμίζεται ότι αξιοποιώντας την εμπειρία των διεθνών μηχανισμών αλλά και για να συνδεθεί η λειτουργία του δικτύου τόσο με τις διαπιστωμένες ελληνικές ανάγκες όσο και με τα παράλληλα projects που υλοποιούνται αυτήν την περίοδο σε κοινοτική και εθνική κλίμακα, προτάθηκε αυτή να δομηθεί περί 5 "θεματικούς κύκλους". Οι 5 θεματικοί κύκλοι μπορούν να έχουν έδρα σε μία από τις πρωτεύουσες (ή στην πόλη - έδρα του πλέον δραστηριοποιούμενου εταίρου) των υπό θέσπιση "μειζόνων Περιφερειών": Αθήνα, Πάτρα, Ηράκλειο ή Μυτιλήνη, Λάρισα ή Βόλος, Θεσσαλονίκη. Η "έδρα" νοείται ως focal point για επιμέρους συναντήσεις και συνεπάγεται ύπαρξη ενός συντονιστή focal point σε καθεμία από τις παραπάνω πόλεις.

Κατά λειτουργία, τα μέλη του HERON προτείνεται να συμμετέχουν ως εξής:

1. Διοίκηση - διαχείριση του Δικτύου:

Πλήρεις εταίροι
Γραμματεία Συντονισμού / Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης.
2. Περιοδικές συναντήσεις προδιαγραφής εργασιών, παρακολούθησης υλοποίησης, αξιολόγησης, παραλαβής παραδοτέων:

Πλήρεις εταίροι
Γραμματεία Συντονισμού / Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης.
3. Θεματικοί Κύκλοι συνεργασίας για διατύπωση θέσεων, συμβολή στην προδιαγραφή εργασιών, παρακολούθηση της υλοποίησης των παραδοτέων, συμβολή στην αξιολόγηση:

Πλήρεις εταίροι

Συνδεδεμένοι εταίροι

Γραμματεία Συντονισμού / Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης

Συντονιστής focal point

4. Εκτέλεση παραδοτέων:

Πλήρεις εταίροι

Συνδεδεμένοι εταίροι

Γραμματεία Συντονισμού / Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης

εξωτερικοί συνεργάτες (μα αναθέσεις δια της ΜΟΔ Α.Ε.).

5. Θεματικά συνέδρια / workshops για ανταλλαγή εμπειριών:

Πλήρεις εταίροι

Συνδεδεμένοι εταίροι

Εταίροι - χρήστες

Γραμματεία Συντονισμού / Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης

Χρήστες.

6. Ηλεκτρονική δι-επικοινωνία και λειτουργία portal για διάχυση καλών πρακτικών, διασκέψεις εργασίας, ανταλλαγή απόψεων, παρακολούθηση - διόρθωση παραδοτέων:

Πλήρεις εταίροι

Συνδεδεμένοι εταίροι

Εταίροι - χρήστες

Γραμματεία Συντονισμού / Συντονιστής δικτύου

Χρήστες

Συντονιστής focal point.

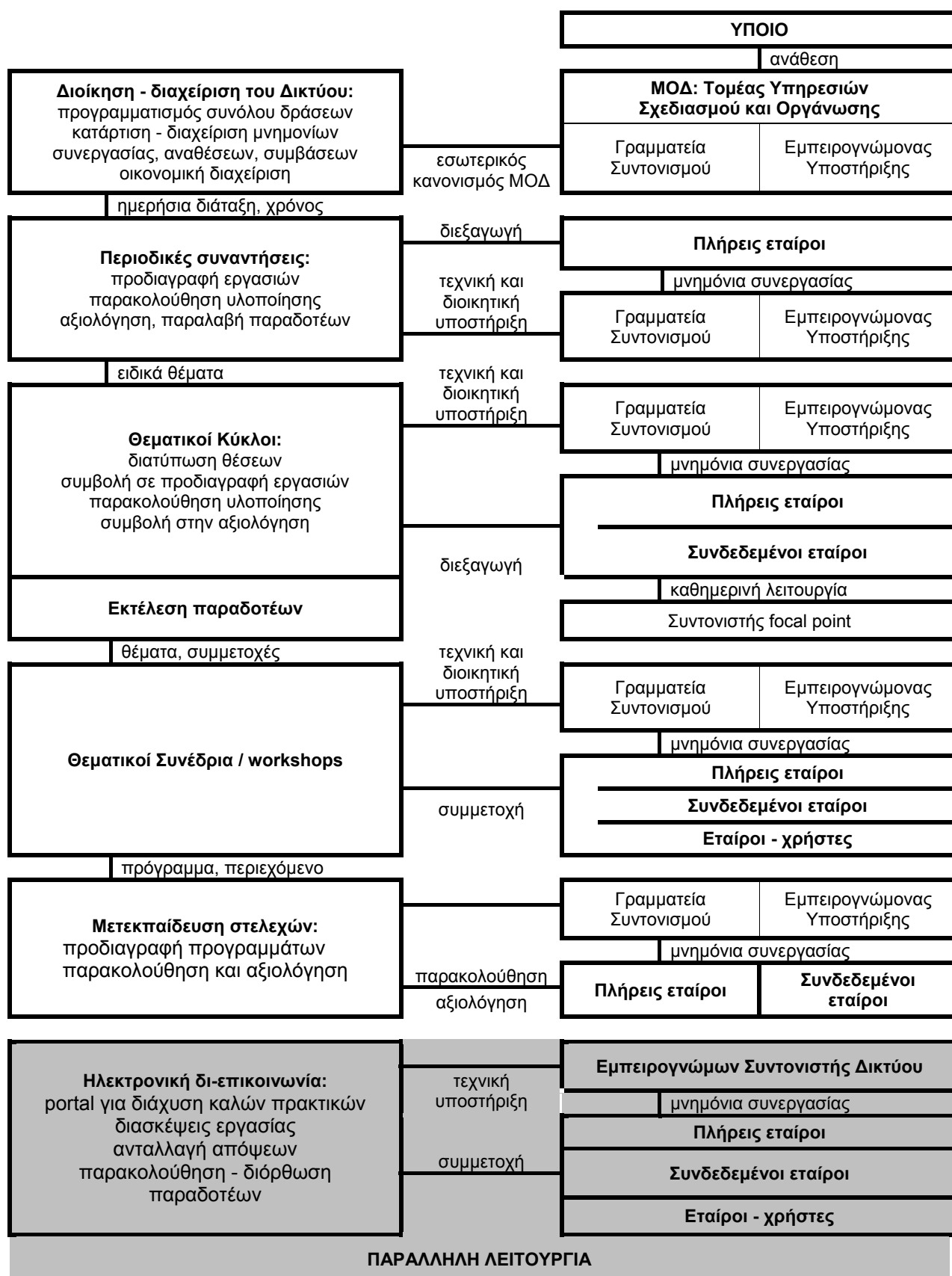
7. Μετεκπαίδευση στελεχών:

Πλήρεις εταίροι

Συνδεδεμένοι εταίροι

Γραμματεία Συντονισμού / Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης.

Το γενικό σχήμα διοίκησης του HERON με την εμπλοκή κάθε εταίρου, περιγράφεται συνοπτικά στο ακόλουθο διάγραμμα. Μετά την απόφαση συγκρότησης του δικτύου, προτείνεται να ξεκινήσει δοκιμαστική λειτουργία του με βάση Action Plan για τα έτη 2008-9 που ορίζεται στο κεφάλαιο 3 της μελέτης και με βάση τα αποτελέσματα της ενδεχομένως θα τροποποιηθεί - οριστικοποιηθεί το σχέδιο διοίκησης του δικτύου.

2.3.3. Κεντρικά ζητήματα συγκρότησης

Για την οριστικοποίηση λειτουργιών, εταίρων, δομής και διοίκησης για την εκκίνηση της συγκρότησης του HERON, προτείνεται να αντιμετωπιστούν τα ακόλουθα ζητήματα ως εξής:

1. Συγκρότηση του Δικτύου:

Διαβούλευση για οριστικοποίηση των αναγκών του ΥΠΟΙΟ στις οποίες μπορεί να ανταποκριθεί το δίκτυο: ΜΟΔ - Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης - ΕΥΣΣΑΑΠ

Απόφαση του ΥΠΟΙΟ και σχετική εντολή προς τη ΜΟΔ

Απόφαση ΔΣ της ΜΟΔ και ένταξη του αντικειμένου στα καθήκοντα του ΤΥΣΟ της ΜΟΔ

Δημιουργία Συντονιστικής Γραμματείας στα πλαίσια του ΤΥΣΟ / ΜΟΔ

Οριστικοποίηση προϋπολογισμού

Κατάρτιση τυπικού Μνημονίου συνεργασίας

Πρόσληψη εμπειρογνώμονα υποστήριξης

Πρόσκληση προς δυνητικούς εταίρους

Αξιολόγηση υποψηφίων εταίρων

Υπογραφή μνημονίων συνεργασίας

Συγκρότηση Θεματικών κύκλων

Κατασκευή και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού δικτύου.

2. Αξιολόγηση υποψηφίων εταίρων:

Κριτήρια: εισήγηση εμπειρογνώμονα υποστήριξης. Απόφαση Γενικού Διευθυντή ΜΟΔ.

Αξιολόγηση: διαβούλευση: ΤΥΣΟ - εμπειρογνώμων υποστήριξης

Εισήγηση ΤΥΣΟ - απόφαση Γενικού Διευθυντή ΜΟΔ

3. Μνημόνια συνεργασίας:

Διαβούλευση λεπτομερούς εξειδίκευσης: ΤΥΣΟ - εμπειρογνώμων υποστήριξης

Υπογραφή: Γενικός Διευθυντής ΜΟΔ - εκπρόσωπος εταίρου

4. Συγκρότηση Θεματικών κύκλων:

Διαβούλευση: ΤΥΣΟ - ενδιαφερόμενοι εταίροι - εμπειρογνώμων υποστήριξης

Απόφαση Γενικού Διευθυντή ΜΟΔ

Εναρκτήριο συνάντηση εταίρων. Ορισμός ρόλων και tasks

Ορισμός Συντονιστή focal point.

5. Οριστικοποίηση - χρηματοδότηση προϋπολογισμού:

Διαβούλευση οριστικοποίησης αναγκών: ΤΥΣΟ - εμπειρογνώμων υποστήριξης

Απόφαση Γενικού Διευθυντή ΜΟΔ

Συνολικό αίτημα προς ΥΠΟΙΟ. Διαβούλευση, οριστικοποίηση χρηματοδότησης.

6. Οικονομική διαχείριση:

ΤΥΣΟ και Οικονομική Υπηρεσία ΜΟΔ, κατά τον εσωτερικό της κανονισμό προμηθειών κ.λπ.

7. Ανάθεση - εκτέλεση έργων υπό συμβάσεις:

Διαβούλευση: ΤΥΣΟ - εμπειρογνώμων υποστήριξης: Κανονισμός για την ανάθεση, εκτέλεση και αξιολόγηση - παραλαβή των παραδοτέων.

Απόφαση Γενικού Διευθυντή ΜΟΔ

ΤΥΣΟ και Οικονομική Υπηρεσία ΜΟΔ, κατά τον εσωτερικό της κανονισμό προμηθειών κ.λπ.

8. Κατασκευή και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού δικτύου:

Διαβούλευση οριστικοποίησης αναγκών: ΤΥΣΟ - εμπειρογνώμων υποστήριξης

Εισήγηση. Απόφαση Γενικού Διευθυντή ΜΟΔ

Ανάθεση: εσωτερική ή outsourcing.

Τροποποίηση - επέκταση δικτύου ΜΟΔ

Σύνδεση δικτύων εταίρων

Ανάπτυξη - παρακολούθηση λειτουργίας: εμπειρογνώμων συντονιστής δικτύου

9. Παρακολούθηση - εσωτερική αξιολόγηση - επίβλεψη του HERON:

Εκθέσεις δραστηριότητας - εσωτερικής αξιολόγησης Θεματικών Κύκλων: εταίροι - συντονιστής focal point - εμπειρογνώμων υποστήριξης

ΤΥΣΟ - Γενικός Διευθυντής ΜΟΔ.

10. Αξιολόγηση (εξωτερική) - Συνολική επίβλεψη:

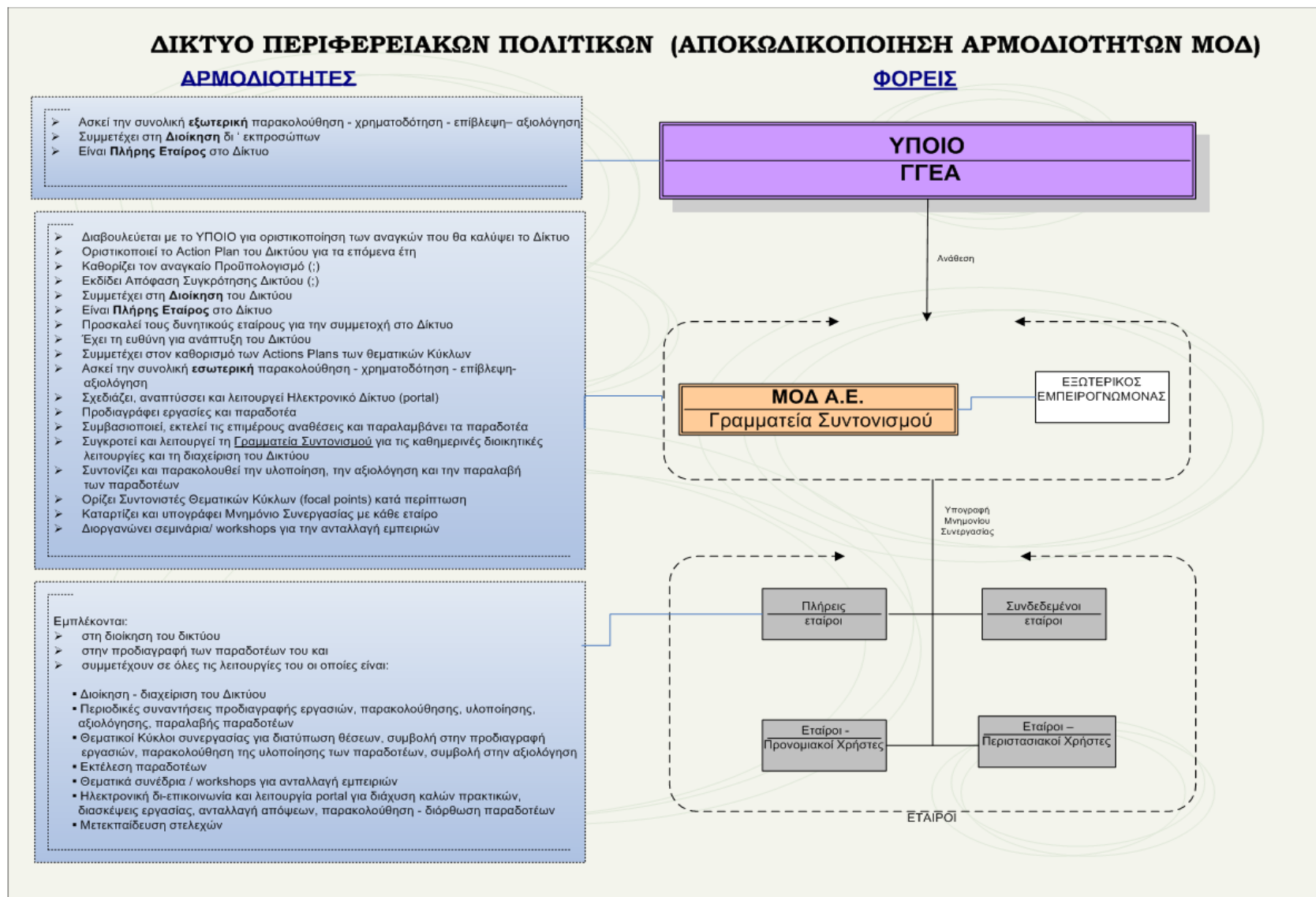
Εισήγηση: ΤΥΣΟ - εμπειρογνώμων υποστήριξης

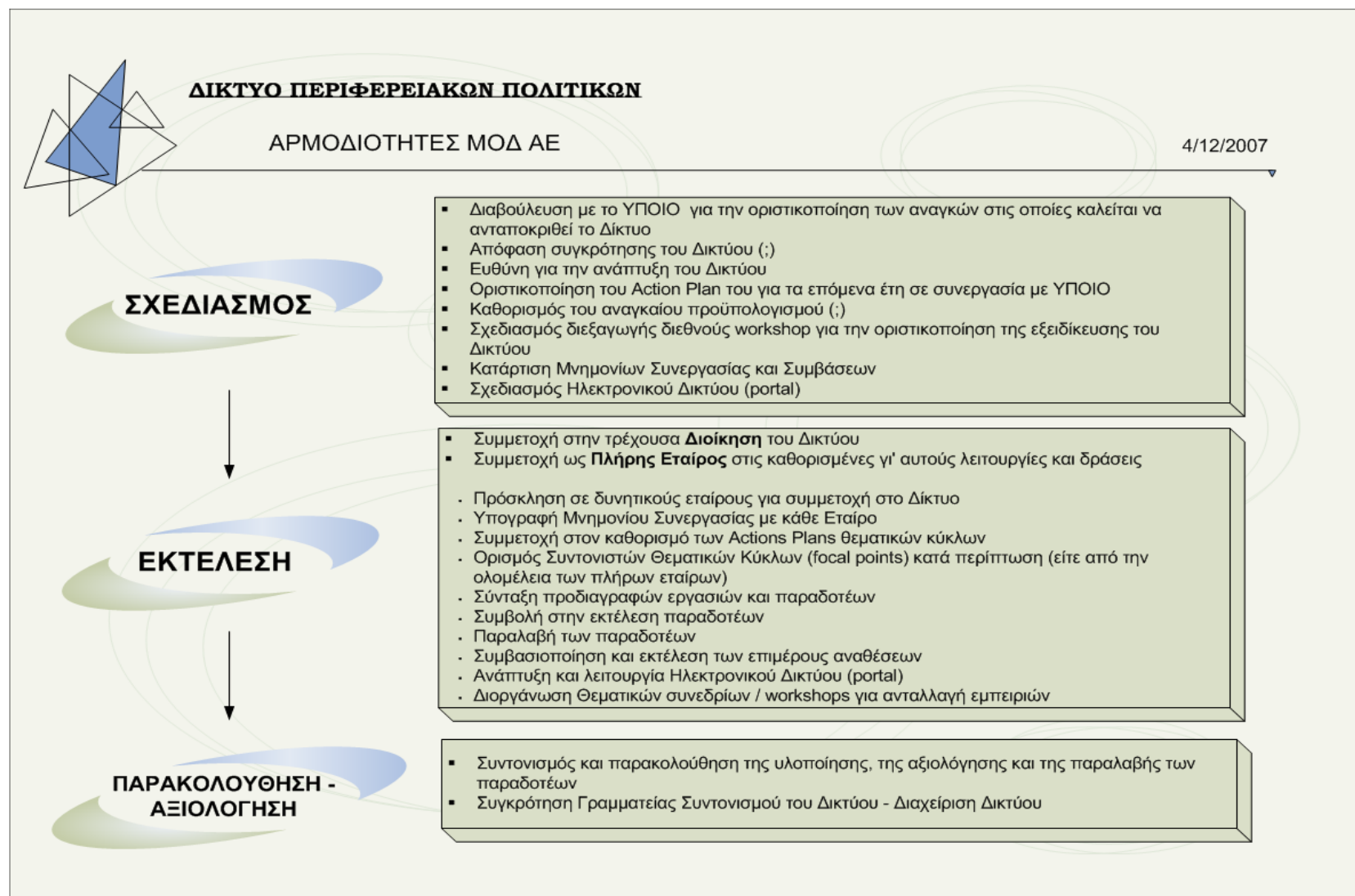
Ανάθεση σε εξωτερικό Αξιολογητή: Γενικός Διευθυντής ΜΟΔ

Διαβούλευση: ΜΟΔ - ΥΠΟΙΟ.

Οι σχέσεις και αλληλεξαρτήσεις της ΜΟΔ με τους λοιπούς εμπλεκόμενους στο δίκτυο θα μπορούσαν να περιγραφούν όπως στα επόμενα διαγράμματα.

2.4. ΠΕΔΙΑ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

2.4.1. Θεματικοί κύκλοι και προτεραιότητες

Αξιοποιώντας την εμπειρία άλλων μηχανισμών και για να συνδεθεί η λειτουργία του δικτύου τόσο με τις διαπιστωμένες ελληνικές ανάγκες όσο και με τα παράλληλα projects που υλοποιούνται αυτήν την περίοδο σε κοινοτική και εθνική κλίμακα, προτάθηκε η λειτουργία του HERON να δομηθεί περί 5 "θεματικούς κύκλους", καθένας από τους οποίους διερευνά τα ακόλουθα θέματα. Οι προτεραιότητες του Κύκλου θα οριστικοποιηθούν από τους εταίρους του. Με βάση την έως τώρα διερεύνηση, προκύπτουν καταρχήν τα ακόλουθα Θέματα προτεραιότητας.

Κάθε Θεματικός Κύκλος συμμετέχει στην παραγωγή των παραδοτέων του HERON, με έμφαση σε ορισμένα.

1. Διαχειριστική ικανότητα, περιφερειακή διακυβέρνηση, συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα:

- * Περιφερειακή ανάπτυξη και τοπική - περιφερειακή διακυβέρνηση
- * Συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού
- * Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία
- * Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Προτεραιότητες:

1. Αναδιάταξη ή αναδιάρθρωση αρχών σχεδιασμού και εφαρμογής για να εξασφαλιστούν συνέργιες "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ΕΣΠΑ και ΕΣΑΑ, "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού δημοσίων επενδύσεων
2. Αναδιάρθρωση ορίων προγραμματικών Περιφερειών.

2. Περιφερειακές στατιστικές, δείκτες και οικονομετρικά υποδείγματα:

- * Στατιστικές της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και καινοτομία, ανθρώπινοι πόροι

Προτεραιότητες:

1. Αξιολόγηση μεθόδων και εργαλείων αντίστοιχων μηχανισμών
2. Ανάπτυξη εργαλείων μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας

3. Κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας στις Εθνικές Στατιστικές και Οδηγός χρήσης περιφερειακών στατιστικών και διαλειτουργικότητας
4. Προδιαγραφές κοινής Βάσης Γεωγραφικών Δεδομένων και Δεδομένων Έργων και Στατιστικών.

3. Περιφερειακή ανάπτυξη - ανταγωνιστικότητα και καινοτομία - απασχόληση:

- * Περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και καινοτομία, ανθρώπινοι πόροι
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία
- * Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα

Προτεραιότητες:

1. Περιφερειακή και κλαδική εξειδίκευση των δράσεων για την ανταγωνιστικότητα και καινοτομία των "τομεακών" Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
2. Αποτίμηση στρατηγικών και προγραμματικών πρακτικών άλλων χωρών - μελών
3. Σύστημα μέτρησης της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας.
4. **Χωρική διάσταση ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών:**
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και δίκτυα μεταφορών
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία και χρήσεις γης
 - * Σχέσεις πόλης - υπαίθρου και διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης
 - * Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε κάθε Περιφέρεια
 - * Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία

Προτεραιότητες:

1. Επανεξέταση, ουσιαστικοποίηση και αξιοποίηση των Στρατηγικών Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων
2. Εξειδίκευση στρατηγικής και κατάρτιση Οδηγού εφαρμογής της στρατηγικής του ΕΣΠΑ για τους Πόλους Ανάπτυξης
3. Αποτίμηση και εξειδίκευση του Εθνικού και των τομεακών Χωροταξικών Προτύπων σε επίπεδο Περιφερειακό, νομαρχιακό, τοπικό
4. Αποτίμηση, επιλογή και προσαρμογή στις ελληνικές συνθήκες της μεθοδολογίας εκτίμησης των αναπτυξιακών επιπτώσεων μεγάλων έργων.
5. **Μεθοδολογία Σχεδιασμού, Αξιολόγησης και Διαχείρισης προγραμμάτων:**
 - * Συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού
 - * Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, "τομεακών" και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε κάθε Περιφέρεια
 - * Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα

Προτεραιότητες:

1. Αποτίμηση, επιλογή και προσαρμογή στις ελληνικές συνθήκες της μεθοδολογίας Αξιολόγησης και πιλοτικές εφαρμογές δεικτών
2. Ασκήσεις αυτο-αξιολόγησης, benchmarking, Προοπτικής διερεύνησης

3. Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building): εντοπισμός αναγκών, Development / regional angels
4. Προδιαγραφές για την κατάρτιση ετησίων Εκθέσεων "Κατάσταση των Περιφερειών"
5. Πρόταση οργάνωσης μεταπτυχιακών σπουδών, διαδικτυακής εκπαίδευσης.

Όλοι οι Θεματικοί Κύκλοι, κατά τις προτεραιότητες που θα επιλέξουν, θα αντιμετωπίσουν "οριζόντια" θέματα, όπως τα εξής:

- ✓ Βράβευση καλών πρακτικών
- ✓ Γλωσσάριο και ορολογία
- ✓ Διασφάλιση ποιότητας
- ✓ Επισκέψεις μελέτης - συμβουλής: missions
- ✓ Ισοζύγια Δεξιοτήτων
- ✓ Σύνδεσμοι με εθνικές ή κατά ήπειρο επιστημονικές εταιρίες ή διεθνείς οργανισμούς.

2.4.2. Παραδοτέα Θεματικών κύκλων

Κάθε Θεματικός Κύκλος συμμετέχει στην παραγωγή των παραδοτέων του HERON, "θεματικά" και κατά συγκεκριμένο στοιχείο μεθοδολογίας που διερευνά στα πλαίσια των προτεραιοτήτων του. Ο τελικός Κατάλογος Παραδοτέων θα οριστικοποιηθεί σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα από την εκκίνηση της λειτουργίας των Κύκλων.

Με βάση την προηγηθείσα ανάλυση αναγκών, ως καταρχήν χρήσιμα παραδοτέα του HERON εντοπίζονται τα ακόλουθα:

παραδοτέο	προτεραιότητα	ευθύνη
1. Κανονισμός για την ανάθεση, εκτέλεση και αξιολόγηση - παραλαβή των παραδοτέων	A	ΜΟΔ / Τομέας ΥΣΟ Γραμματεία Συντονισμού Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης
2. Οδηγός λειτουργίας του ηλεκτρονικού δικτύου	A	ΜΟΔ / Τομέας ΥΣΟ Συντονιστής Δικτύου
3. Οδηγός συλλογής, επεξεργασίας και αξιοποίησης στατιστικών στοιχείων για τις Περιφέρειες	B	Θεματικός Κύκλος 1 λοιποί Θεματικοί Κύκλοι: συμβολή
4. Έκδοση οδηγιών, μελετών και εκθέσεων ΕΕ και διεθνών οργανισμών	B	Θεματικοί Κύκλοι
5. Οδηγός σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων μετεκπαίδευσης και προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών	B	Θεματικός Κύκλος 5 λοιποί Θεματικοί Κύκλοι: συμβολή

παραδοτέο	προτεραιότητα	ευθύνη
6. Ετήσια Εκθεση για την Κατάσταση των Περιφερειών	Γ	Θεματικοί Κύκλοι Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης
7. Προδιαγραφές εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών		
Αναδιάταξη αρχών σχεδιασμού και εφαρμογής για να εξασφαλιστούν συνέργιες Προγραμμάτων και ΠΔΕ	Β	Θεματικός Κύκλος 1
Αναδιάρθρωση ορίων προγραμματικών Περιφερειών.	Β	Θεματικός Κύκλος 1
Ανάπτυξη εργαλείων μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας	Β	Θεματικός Κύκλος 2
Αποτίμηση - εξειδίκευση Εθνικού και τομεακών Χωροταξικών Προτύπων	Β	Θεματικός Κύκλος 4
Αποτίμηση, επιλογή και προσαρμογή στις ελληνικές συνθήκες της μεθοδολογίας Αξιολόγησης, Αυτο-αξιολόγησης, Benchmarking, Προοπτικής διερεύνησης	Β	Θεματικός Κύκλος 5
Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building): εντοπισμός αναγκών, Development / regional angels	Γ	Θεματικός Κύκλος 5 λοιποί Θεματικοί Κύκλοι: συμβολή
Εξειδίκευση στρατηγικής και Οδηγός εφαρμογής για τους Πόλους Ανάπτυξης	Β	Θεματικός Κύκλος 4
Επανεξέταση, ουσιαστικοποίηση και αξιοποίηση των Στρατηγικών Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων	Γ	Θεματικός Κύκλος 4
Κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας στις Εθνικές Στατιστικές	Γ	Θεματικός Κύκλος 2
Περιφερειακή και κλαδική εξειδίκευση δράσεων για ανταγωνιστικότητα και καινοτομία	Β	Θεματικός Κύκλος 3
Προδιαγραφές κοινής Βάσης Γεωγραφικών Δεδομένων και Δεδομένων Έργων και Στατιστικών.	Β	Θεματικός Κύκλος 2 λοιποί Θεματικοί Κύκλοι: συμβολή
Πρόταση οργάνωσης μεταπτυχιακών σπουδών, διαδικτυακής εκπαίδευσης.	Β	Θεματικός Κύκλος 5 λοιποί Θεματικοί Κύκλοι: συμβολή
Σύστημα μέτρησης της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας.	Γ	Θεματικός Κύκλος 3
8. Συνέδρια και workshops: Αντικείμενο, δομή και περιεχόμενο συνεδρίων, σεμιναρίων και ημερίδων		
Διαχειριστική ικανότητα, περιφερειακή διακυβέρνηση, συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	Β	Κάθε Θεματικός Κύκλος Γραμματεία Συντονισμού Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης ΜΟΔ / Τομέας ΥΣΟ
Περιφερειακές στατιστικές, δείκτες και οικονομετρικά υποδείγματα	Γ	
Περιφερειακή ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα και καινοτομία	Γ	
Χωρική διάσταση ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών	Γ	
Σχεδιασμός, Αξιολόγηση και Διαχείριση	Γ	

Η παραπάνω (προκαταρκτική) προτεραιοποίηση αναφέρεται σε ειδικές απαιτήσεις και προθεσμίες που ισχύουν για αντίστοιχες προτάσεις, πολιτικές και προγραμματικές δράσεις των φορέων άσκησης περιφερειακής πολιτικής.

2.4.3. Διαδικασία παραγωγής των παραδοτέων

Η διαδικασία παραγωγής των υπο-παραδοτέων από κάθε Θεματικό Κύκλο προδιαγράφεται στο ακόλουθο διάγραμμα:

ΜΟΔ / Τομέας ΥΣΟ	Γραμματεία Συντονισμού	Θεματικός Κύκλος	Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης	εξωτερικός συνεργάτης	Συντονιστής Δικτύου
εντοπισμός αναγκαιότητας: Εισήγηση					
		1			
			2		
3	3				
προδιαγραφή: Σύμβαση					
	4				
ανάθεση: Υπογραφή Σύμβασης					
5					
		6		6	
εκτέλεση					
		7		7	
παρακολούθηση, αξιολόγηση: Εκθεση Παρακολούθησης					
			8		
		9			
	10				
παραλαβή: Εκθεση Παραλαβής					
11					
διάχυση: "κρέμασμα" στο Δίκτυο					
					12

Κάθε ενδιαφερόμενος εταίρος του HERON δηλώνει, στην αρχική εκδήλωση ενδιαφέροντος του και στο τελικό Μνημόνιο Συνεργασίας που υπογράφει με τη ΜΟΔ, τον συγκεκριμένο Θεματικό Κύκλο στον οποίο θεωρεί ότι διαθέτει την καταλληλότερη τεχνογνωσία και εμπειρία.

2.5. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Ο ακριβής ορισμός των τεχνικών απαιτήσεων για το σχεδιασμό και τη λειτουργία του ομόλογου ηλεκτρονικού δικτύου θα γίνει από τη ΜΟΔ Α.Ε., αμέσως μόλις ολοκληρωθούν τα διαδικαστικά βήματα που επισημάνθηκαν προηγουμένως (στο τέλος του Κεφαλαίου Γ), δηλαδή της διεξαγωγής του workshop για την οριστικοποίηση της εξειδίκευσης του δικτύου, της διαβούλευσης με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για την οριστικοποίηση των αναγκών του στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το δίκτυο και της απόφασης συγκρότησης του δικτύου και της οριστικοποίησης του προϋπολογισμού του.

Στο παρόν στάδιο, η Μελέτη, έχοντας αναλύσει τις απαιτήσεις (περιεχομένου και λειτουργιών) που προαναφέρθηκαν αλλά και τις δυνατότητες και προϋποθέσεις που προκύπτουν από την εμπειρία ανάλογων μηχανισμών, προδιαγράφει ακολούθως τη σκοπιμότητα, τις αρχές λειτουργίας και την αρχιτεκτονική του ηλεκτρονικού "οχήματος" του HERON. Έχουν ληφθεί υπόψη τα αξιολογότερα στοιχεία των αντίστοιχων δικτύων από τους μηχανισμούς:

- ✓ e-Business Forum του ΥΠΑΝ
- ✓ Egnatia Observatory της Εγνατίας οδού ΑΕ
- ✓ ERIK Network
- ✓ ESPON
- ✓ ESTIA
- ✓ ForSociety ERA-NET δίκτυο foresight
- ✓ Observatoire des Territoires, του DIACT της γαλλικής κυβέρνησης
- ✓ Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

2.5.1. Σκοπιμότητα - αρχές λειτουργίας

Η λειτουργία του ηλεκτρονικού δικτύου αποσκοπεί στην εκμετάλλευση των τεχνολογικών δυνατοτήτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και συνεργασίας προκειμένου να υποστηριχθούν, να επιταχυνθούν, να γίνουν αποτελεσματικότερες και να διαχυθούν οι εργασίες και τα αποτελέσματα του δικτύου περιφερειακών πολιτικών.

Στόχοι της λειτουργίας του συστήματος είναι:

- ✓ Να αποτελέσει έναν ψηφιακό χώρο συνεργασίας των συμμετεχόντων, διευκολύνοντας τις διαδικασίες συνεργασίας
- ✓ Να συντονίζει και αυτοματοποιήσει τις λειτουργίες του δικτύου
- ✓ Να αποτελέσει μια βάση γνώσης όπου όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες και τα παραγόμενα του δικτύου θα συγκεντρώνονται και θα είναι προσβάσιμα από τα μέλη του δικτύου
- ✓ Να αποτελέσει έναν χώρο για την ανάδειξη των προβληματισμών και των νέων ιδεών για την περιφερειακή ανάπτυξη μεταξύ των ειδικών και των decision makers.
- ✓ Να αποτελέσει ένα ηλεκτρονικό εργαλείο, χρήσιμό στις διαδικασίες σχεδιασμού αναπτυξιακών πολιτικών όλων των επιπέδων.

- ✓ Να πληροφορήσει το κοινό για θέματα υπεύθυνα και επίσημα για θέματα περιφερειακής ανάπτυξης και πολιτικής.

Για την μεγιστοποίηση της χρήσης και της δυνατότητας σύνδεσης των μελών του Δικτύου προτείνεται το πληροφοριακό σύστημα να αναπτυχθεί με βάση τις τεχνολογίες του διαδικτύου και να αναρτηθεί στον παγκόσμιο-ιστό.

Το σύστημα προτείνεται να διαχωρίζεται σε δύο λειτουργικές ζώνες:

- * την διαβαθμισμένη
- * την αδιαβάθμητη.

Στην διαβαθμισμένη ζώνη συμμετέχουν οι πλήρεις εταίροι, οι συνδεδεμένοι εταίροι και οι εταίροι - χρήστες. Στους συμμετέχοντες αυτούς δίνονται δικαιώματα πρόσβασης ανάλογα με τις λειτουργίες με τις οποίες συμμετέχουν στο δίκτυο. Διαχωρίζονται σε τρεις υποκατηγορίες:

- * Πλήρεις εταίροι: δικαιώματα πρόσβασης σε όλους τους τομείς του ηλεκτρονικού συστήματος, δικαιώματα διαχειριστή του συστήματος (web-master).
- * Συνδεδεμένοι εταίροι: δικαιώματα πρόσβασης σε όλους τους τομείς μετά από άδεια του διαχειριστή.
- * Εταίροι χρήστες: δικαιώματα πρόσβασης σε συγκεκριμένους τομείς ή για συγκεκριμένες λειτουργίες (π.χ. πρόσβαση στην ανάγνωση κειμένων, όχι όμως στην σύνταξη τους).

Στην αδιαβάθμητη ζώνη έχουν πρόσβαση οι περιστασιακοί χρήστες, στους οποίους παρέχεται η δυνατότητα ενημέρωσης και λήψης πληροφορίας που προέρχεται από τις λειτουργίες και τις εργασίες του δικτύου.

2.5.2. Αρχιτεκτονική

Το ηλεκτρονικό δίκτυο αναπτύσσεται σε ένα portal το οποίο συνδέει από την κεντρική σελίδα του το σύνολο του περιεχομένου του δικτύου. Οι κεντρικές θεματικές που προτείνονται είναι:

- Αρχική Σελίδα
- Νέα και Δραστηριότητες
- Συμβουλές και οδηγίες
- Εργαλεία Περιφερειακής Πολιτικής
- Πληροφορίες
- Χώρος μελών δικτύου

Η προτεινόμενη δομή αποσκοπεί στο να καλύψει το σύνολο των αντικειμένων στα οποία κρίνεται ότι υπάρχει αναγκαιότητα υποστήριξης, με τρόπο συνεκτικό, εύχρηστο και όσο το δυνατό πιο απλό. Ταυτόχρονα, εξυπηρετεί τις ανάγκες προβολής και διάχυσης των αποτελεσμάτων καθώς και στο να συνεισφέρει στην προώθηση καλύτερων μεθόδων σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης σχεδιασμού σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Παρακάτω, αναλύεται το προτεινόμενο περιεχόμενο για κάθε μία από τις θεματικές.

Αρχική Σελίδα

Αναλύεται σε:

- Σκοποί και λειτουργίες του δικτύου Περιφερειακών Πολιτικών
- Εταίροι και εφαρμογές
- Λίστα εταίρων (πλήρη στοιχεία επικοινωνίας).

Περιέχει τις γενικές πληροφορίες για το τι είναι το δίκτυο, ποιοι οι σκοποί και οι λειτουργίες του, ποιοι

μετέχουν και ποιους αφορά.

Νέα και δραστηριότητες

Παρουσιάζονται όλες οι τρέχουσες εργασίες και οι εξελίξεις στο δίκτυο.

- Νέα του δικτύου
Δίδονται απευθείας σύνδεσμοι προς όλα τα νέα στοιχεία που ανεβαίνουν στο δίκτυο (μελέτες, προκηρύξεις, πορίσματα, νέα κατευθυντήρια ή προγραμματικά ευρωπαϊκά ή εθνικά κείμενα κ.ο.κ.).
- Περιοδικό newsletter (download)
Το newsletter είναι χρήσιμο προκειμένου να δίνει πληροφορίες για τις εργασίες του δικτύου και την πορεία των εργασιών του. Στα πλαίσια του newsletter κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμο να υπάρχει τμήμα προβολής «καλών πρακτικών» σε σχετικά αντικείμενα.
- Οργάνωση Εκδηλώσεων
Δημοσιοποιούνται προγράμματα εκδηλώσεων που οργανώνονται ή υποστηρίζονται από το δίκτυο. Προβάλλεται αρχείο εκδηλώσεων
- Εκπαίδευση
Δημοσιοποιούνται τα στοιχεία των προγραμμάτων εκπαίδευσης –μετεκπαίδευσης που οργανώνονται από το δίκτυο.
- Προκηρύξεις
Δημοσιοποιούνται οι προκηρύξεις και αναθέσεις έργου του δικτύου προς τρίτους. Τηρείται αρχείο προκηρύξεων.

Συμβουλές και οδηγίες

Στόχος του τμήματος αυτού είναι διαχύσει σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη της περιφερειακής αναπτυξιακής πολιτικής (πολιτικούς, δημόσια διοίκηση, επιστημονική κοινότητα, επαγγελματίες) τα παραγόμενα τελικά αποτελέσματα των εργασιών του δικτύου και εν τέλει να οδηγήσει στην χάραξη και υλοποίηση καλύτερων αναπτυξιακών στρατηγικών, προγραμμάτων και εφαρμογών. Για την οργάνωση του τμήματος προτείνονται οι ενότητες:

- Προτάσεις και οδηγίες για την χάραξη και την υλοποίηση Περιφερειακών Πολιτικών
Περιλαμβάνει τελικά πορίσματα, μελέτες και επεξεργασμένες θέσεις, που αφορούν την διαχείριση του αναπτυξιακού σχεδιασμού. Τα κείμενα που «ανεβαίνουν» σε αυτή την σελίδα έχουν τελική μορφή, είναι εγκεκριμένα από τον φορέα διοίκησης του δικτύου και δίδονται προς δημόσια διαβούλευση και χρήση. Χωρίζονται σε τρεις υπο-ενότητες:
 - ✓ Σχεδιασμός
 - ✓ Διαχείριση
 - ✓ Αξιολόγηση
- Συλλογή στατιστικών δεδομένων, δεικτών και οικονομετρικών μοντέλων.
Παρέχονται υπό την μορφή τεχνικών δελτίων τα μετα-δεδομένα για την συλλογή των στατιστικών στοιχείων που έχει εκτιμηθεί από το δίκτυο ότι αποτελούν χρήσιμα δεδομένα για την περιφερειακή ανάπτυξη. Τα τεχνικά δελτία παρουσιάζουν:
 - ✓ το ορισμό και την σκοπιμότητα του δείκτη ή του μοντέλου (μονάδες μέτρησης, περιγραφή, τι εκφράζει ο δείκτης)
 - ✓ την μεθοδολογία συλλογής και εξεργασίας των στοιχείων (κάλυψη, περιοδικότητα, χρονική στάθμη μέτρησης, τις πηγές πρωτογενών δεδομένων).

- ✓ Την ποιότητα (πληροφορίες για τις εκάστοτε προϋποθέσεις για εφαρμογή δεικτών ή μοντέλων)
- Ανάλυση χωρικών επιπτώσεων ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών.
Περιλαμβάνει εμπειρογνωμοσύνες που παράγονται για λογαριασμό του δικτύου για την αξιολόγηση των επιπτώσεων εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών σε χωρικό επίπεδο ή σε σχέση με την περιφερειακή ανάπτυξη

Εργαλεία Περιφερειακής Πολιτικής

Στόχος του τμήματος είναι η παροχή εξειδικευμένων εργαλείων και δεδομένων για το σχεδιασμό, την διαχείριση και την αξιολόγηση της περιφερειακής ανάπτυξης και πολιτικής. Περιέχει τις ενότητες:

- Εκθέσεις δικτύου
Δημοσιοποιούνται οι ετήσιες εκθέσεις του δικτύου.
- Web-GIS
Η λειτουργία εφαρμογής webGIS κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για την βελτίωση των ικανοτήτων όλων των εμπλεκόμενων μερών περιφερειακής/ τοπικής ανάπτυξης και είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στα ευρωπαϊκά κράτη. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σύστημα (IMS) που μέσω διαδικτύου, θα προσφέρει στους χρήστες δυναμικούς χάρτες όπου θα αποτυπώνονται όλα τα δεδομένα της περιφερειακής ανάπτυξης της Ελλάδας.
Η υλοποίηση του θα επιτευχθεί σε συνεργασία με την ΕΣΥΕ που θα αναλάβει την συγκέντρωση των στατιστικών στοιχείων που θα προδιαγράψει το δίκτυο και την ολοκλήρωση των στοιχείων αυτών σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών. Το σύστημα είναι σκόπιμο να συνδεθεί με το ΟΠΣ του ΥΠΟΙΟ για την αποτύπωση του χάρτη αναπτυξιακής πολιτικής στην Ελλάδα καθώς και με άλλα εν λειτουργία ή προγραμματιζόμενα webgis συστήματα (όπως το Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ ή ο HyperAtlas του ESPON).
- Βιβλιοθήκη
Συλλέγονται και δημοσιοποιούνται επίκαιρα – επιλεγμένα κείμενα σε θέματα σχετικά με τους «θεματικούς κύκλους» του δικτύου.
 - ✓ Επιστημονικά άρθρα
 - ✓ Σχετικά κείμενα από άλλες πηγές
 - ✓ Πρακτικά συνεδρίων
 - ✓ Ευρωπαϊκά και εθνικά κατευθυντήρια κείμενα
 - ✓ Καλές πρακτικέςΔημοσιοποιούνται καλές πρακτικές που έχουν αξιολογηθεί από το δίκτυο, οργανωμένες σύμφωνα με τους «θεματικούς κύκλους» του δικτύου

Πληροφορίες

Περιέχει:

- Φόρμα επικοινωνίας
- Δεσμοί – Χρήσιμες συνδέσεις.

Χώρος μελών δικτύου

Ο χώρος μελών αποτελεί τον ηλεκτρονικό τόπο συνεργασίας των μελών του δικτύου. Στόχος είναι η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που δίνει η ηλεκτρονική συνεργασία προς όφελος του αποδοτικότερου συντονισμού, τις μεγαλύτερης συμμετοχής, της μείωσης του απαιτούμενου χρόνου

και της γρηγορότερης και κατά το δυνατό μεγαλύτερης παροχής πληροφορίας στα μέλη του δικτύου. Τα μέλη του δικτύου μέσα από το τμήμα αυτό έχουν:

- ✓ πρόσβαση προς όλα τα ενδιαμέσως παραγόμενα των εργασιών του δικτύου
- ✓ διατυπώνουν προς όλους τους μετόχους προτάσεις, ερωτήματα, συμπεράσματα και αποτελέσματα που σχετίζονται με τις εργασίες τους
- ✓ σχολιάζουν τα παραδοτέα
- ✓ «ανεβάζουν» και δημοσιοποιούν προς τους διαχειριστές του δικτύου τις πληροφορίες και τις εργασίες τους.

Το τμήμα διαμορφώνεται με την λογική των Τεχνολογικών Πλατφόρμων κατά αντιστοιχία με τους θεματικούς κύκλους που συνθέτουν τα αντικείμενα του δικτύου.

Τεχνολογική Πλατφόρμα σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης Περιφερειακών Πολιτικών

Οι φορείς οργανώνονται σύμφωνα με τις αρμοδιότητες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα τους σε ομάδες εργασίας. Μέσα σε αυτές προτείνονται, τεκμηριώνονται και αξιολογούνται μεθοδολογίες που αποσκοπούν στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών προς όλους τους εμπλεκόμενους με την χάραξη, υλοποίηση και αξιολόγηση της περιφερειακής πολιτικής.

- Ο.Ε. Παραγωγή εργαλείων σχεδιασμού.
 - ✓ Μεθοδολογίες ανάλυσης.
 - ✓ Μεθοδολογίες διάγνωσης περιφερειακών αναγκών και προοπτικών.
 - ✓ Μεθοδολογίες χωρικής ανάλυσης.
- Ο.Ε. Παραγωγή εργαλείων διαχείρισης.
 - ✓ Μεθοδολογίες για την διαχείριση προγραμμάτων.
 - ✓ Μεθοδολογίες για την διαχείριση έργων.
 - ✓ Μεθοδολογίες προγραμματισμού, διαχείρισης και ελέγχου ΣΔΙΤ.
- Ο.Ε. Παραγωγή εργαλείων αξιολόγησης.
 - ✓ Μεθοδολογίες αξιολόγησης προγραμμάτων.
 - ✓ Διατύπωση αξιολογικών ερωτημάτων.
 - ✓ Μεθοδολογίες για την μέτρηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των Προγραμμάτων.

Τεχνολογική Πλατφόρμα περιφερειακής στατιστικής και οικονομετρικών μοντέλων.

Συγκροτείται ψηφιακός χώρος για την λειτουργία ομάδας εργασίας – εμπειρογνομένων προκειμένου να προχωρήσουν σε προτάσεις για την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας, την αναγκαιότητα, την τεκμηρίωση της εγκυρότητας και της εφικτότητας μέτρησης στατιστικών μεγεθών, δεικτών και την εφαρμογή οικονομετρικών μοντέλων.

- Ο.Ε. Εργαλεία τεκμηρίωσης
 - ✓ Μεθοδολογίες για την συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων.
 - ✓ Σύνθεση και σκοπιμότητα στατιστικών δεικτών περιφερειακής ανάπτυξης.
 - ✓ Ερμηνεία μεγεθών και συγκριτική αξιολόγηση.

Διαχειριστική ικανότητα, περιφερειακή διακυβέρνηση

- Οδηγός αυτό-αξιολόγησης.

Ο οδηγός αυτό-αξιολόγησης παράγεται από ομάδα εμπειρογνομόνων και χρησιμεύει στα μέλη του δικτύου προκειμένου να διαγνώσουν τις ανάγκες υποστήριξης που μπορεί να τους παρέχει το Δίκτυο, τις ικανότητες τους προκειμένου να συμβάλουν στην διάδοση της γνώσης και στην υποστήριξη άλλων μελών και να συμμετάσχουν στις εργασίες του δικτύου.

- Οδηγός αξιολόγησης Καλών πρακτικών.

Οι διαχειριστές του δικτύου θα δημιουργήσουν και θα αναρτήσουν προς τα μέλη του δικτύου οδηγό για την αξιολόγηση των καλών πρακτικών. Βάση αυτού τα μέλη του δικτύου θα αξιολογούν καλές πρακτικές που έχουν αναπτύξει στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους και θα τις προτείνουν («ανεβάζουν») στο δίκτυο.

Ανάλυση ευρωπαϊκών πολιτικών

- Μετάφραση και επιμέλεια μελετών και εκθέσεων ΕΕ και διεθνών οργανισμών.

Στην ενότητα αυτή παραθέτονται για διαβούλευση μεταξύ των μελών τα κυριότερα σχετικά με τα αντικείμενα του δικτύου κείμενα που παράγονται σε διεθνές επίπεδο.

Forum

Τα φόρουμ αποτελούν ψηφιακούς τόπους ανταλλαγής απόψεων, παροχής συμβουλών, γνωστοποίησης της υπάρχουσας εμπειρίας, υποβολής ερωτημάτων και προβληματισμών των μελών του δικτύου. Για την καλύτερη τους λειτουργία περιέχουν «ανοικτές» θεματικές. Σε πρώτη φάση οι διαχειριστές του δικτύου δημιουργούν θεματικές κατά αντιστοιχία των θεματικών κύκλων, ωστόσο κατά την λειτουργία του ηλεκτρονικού δικτύου θα πρέπει να είναι δυνατή (και απαραίτητη) η δημιουργία υπο-ομάδων «συζήτησης» για εξειδικευμένα θέματα.

2.6. ΧΡΟΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Πριν την οριστικοποίηση των αναγκών και των απαιτήσεων του κυρίου ωφελουμένου του έργου (της ΜΟΔ αλλά κυρίως του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών) και την εκδήλωση ενδιαφέροντος από τους δυνητικούς εταίρους του, δεν είναι εφικτός ο ακριβής χρονικός προγραμματισμός του HERON. Για τον προσδιορισμό του, παρατίθενται οι κατά την Ομάδα Εργου αναγκαίοι χρονικοί στόχοι για τις επιμέρους ενέργειες και λειτουργίες. Ως αναγκαίες προετοιμαστικές ενέργειες εκτιμώνται οι ακόλουθες, με τους χρονικούς στόχους και τους αρμόδιους για την εκτέλεση τους. Ο συνολικός αναγκαίος χρόνος προετοιμαστικών ενεργειών εκτιμάται σε 7 μήνες, εφόσον ολοκληρωθεί εγκαίρως η 1η ενέργεια.

1. Διαβούλευση της ΜΟΔ με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για την οριστικοποίηση των αναγκών στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το δίκτυο:

1ος μήνας	2ος μήνας
-----------	-----------

αρμόδιοι: Διοίκηση και ΤΥΣΟ της ΜΟΔ.

2. Απόφαση συγκρότησης του δικτύου, οριστικοποίηση του Action Plan του για τα επόμενα έτη, ακριβής προσδιορισμός του αναγκαίου προϋπολογισμού, σχέδια Μνημονίου Συνεργασίας και Συμβάσεων:

1ος μήνας	2ος μήνας	3ος μήνας
-----------	-----------	-----------

αρμόδιοι: ΤΥΣΟ της ΜΟΔ, υποστήριξη από Εμπειρογνώμονα.

3. Διεξαγωγή από τη ΜΟΔ διεθνούς workshop για την οριστικοποίηση της εξειδίκευσης του δικτύου, με συμμετοχή των σημαντικότερων συντελεστών των επιτυχημένων υποδειγμάτων σε Κοινοτικό επίπεδο και σε άλλες χώρες - μέλη:

1ος μήνας	2ος μήνας	3ος μήνας	4ος μήνας
-----------	-----------	-----------	-----------

4. Πρόσκληση σε δυνητικούς εταίρους για συμμετοχή στο δίκτυο:

1ος μήνας	2ος μήνας	3ος μήνας	4ος μήνας	5ος μήνας
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

αρμόδιοι: ΤΥΣΟ της ΜΟΔ.

5. Action Plan Θεματικών Κύκλων:

1ος μήνας	2ος μήνας	3ος μήνας	4ος μήνας	5ος μήνας	6ος μήνας
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

αρμόδιοι: Γραμματεία Συντονισμού, Εμπειρογνώμονας Υποστήριξης, Εταίροι.

6. Εγκατάσταση ηλεκτρονικού δικτύου:

1ος μήνας	2ος μήνας	3ος μήνας	4ος μήνας	5ος μήνας	6ος μήνας	7ος μήνας
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

αρμόδιοι: Συντονιστής Δικτύου, focal points Θεματικών Κύκλων.

Μετά την εκκίνηση της λειτουργίας του δικτύου, ως πιθανοί κατάλληλοι χρονικοί στόχοι για τα Παραδοτέα του μπορούν να προταθούν οι ακόλουθοι:

παραδοτέο	προτεραιότητα	στόχος για διάρκεια εργασιών (μήνες)
1. Κανονισμός για την ανάθεση, εκτέλεση και αξιολόγηση - παραλαβή των παραδοτέων	A	2
2. Οδηγός λειτουργίας του ηλεκτρονικού δικτύου	A	βλ. άνω
3. Οδηγός συλλογής, επεξεργασίας και αξιοποίησης στατιστικών στοιχείων για τις Περιφέρειες	B	8
4. Έκδοση οδηγών, μελετών και εκθέσεων ΕΕ και διεθνών οργανισμών	B	μονίμως
5. Οδηγός σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων μετεκπαίδευσης και προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών	B	4
6. Ετήσια Έκθεση για την Κατάσταση των Περιφερειών	Γ	8, 20,
7. Προδιαγραφές εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυών		
Αναδιάταξη αρχών σχεδιασμού και εφαρμογής για να εξασφαλιστούν συνέργιες Προγραμμάτων και ΠΔΕ	B	4
Αναδιάρθρωση ορίων προγραμματικών Περιφερειών.	B	4
Ανάπτυξη εργαλείων μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας	B	12 και: επικαιροποιήσεις
Αποτίμηση - εξειδίκευση Εθνικού και τομεακών Χωροταξικών Προτύπων	B	12
Αποτίμηση, επιλογή και προσαρμογή στις ελληνικές συνθήκες της μεθοδολογίας Αξιολόγησης, Αυτο-αξιολόγησης, Benchmarking, Προοπτικής διερεύνησης	B	8 και: επικαιροποιήσεις
Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building): εντοπισμός αναγκών, Development / regional angels	Γ	12, μονίμως
Εξειδίκευση στρατηγικής και Οδηγός εφαρμογής για τους Πόλους Ανάπτυξης	B	4
Επανεξέταση, ουσιαστικοποίηση και αξιοποίηση των Στρατηγικών Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων	Γ	12
Κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας στις Εθνικές Στατιστικές	Γ	8
Περιφερειακή και κλαδική εξειδίκευση δράσεων για ανταγωνιστικότητα και καινοτομία	B	4
Προδιαγραφές κοινής Βάσης Γεωγραφικών Δεδομένων και Δεδομένων Έργων και Στατιστικών.	B	8
Πρόταση οργάνωσης μεταπτυχιακών σπουδών, διαδικτυακής εκπαίδευσης.	B	4 και: επικαιροποιήσεις
Σύστημα μέτρησης της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας.	Γ	8

./.

8. Συνέδρια και workshops: Αντικείμενο, δομή και περιεχόμενο συνεδρίων, σεμιναρίων και ημερίδων	στόχος (μήνες από έναρξη λειτουργίας)
Διαχειριστική ικανότητα, περιφερειακή διακυβέρνηση, συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	6
Περιφερειακές στατιστικές, δείκτες και οικονομετρικά υποδείγματα	12
Περιφερειακή ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα και καινοτομία	12 / 18
Χωρική διάσταση ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών	12 / 24
Σχεδιασμός, Αξιολόγηση και Διαχείριση	12 / 30

Οι στόχοι αναφέρονται καταρχήν στα πρώτα παραδοτέα των Θεματικών Κύκλων. Με την παράδοση ενός παραδοτέου ξεκινά ουσιαστικά και η διαδικασία επικαιροποίησής του, καθώς συγκεντρώνονται οι σχετικές θέσεις, απόψεις, προτάσεις, ενστάσεις, συμπληρώσεις κ.λπ. μέσω της λειτουργίας του ηλεκτρονικού δικτύου.

3. ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ, 2008/2009

3.1. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η καταλληλότερη μορφή του δικτύου μπορεί και πρέπει να προσδιοριστεί τελικά από τους εταίρους του, διότι αυτοί ακριβώς διαθέτουν τη σχετικότερη με το αντικείμενο τεχνογνωσία αλλά και εμπειρία από αντίστοιχους μηχανισμούς και δίκτυα. Επιπλέον, και στο βαθμό που είναι και διαμορφωτές περιφερειακής πολιτικής, οι εταίροι είναι αυτοί που γνωρίζουν καλύτερα τις συγκεκριμένες ανάγκες στις οποίες καλείται να απαντήσει η συγκρότηση και λειτουργία του δικτύου.

Για να δοκιμαστεί η λειτουργία του και να προδιαγραφεί υπό πραγματικές συνθήκες η ανάπτυξη του, παρατίθεται ένα λεπτομερέστερο Action Plan μιας απλουστευμένης μορφής του δικτύου, η οποία προτείνεται να ενεργοποιηθεί κατά την περίοδο 2008/2009.

Οι εταίροι, οι λειτουργίες, η δομή και η διοίκηση του δικτύου σ' αυτήν την πιλοτική φάση προτείνεται να προσδιοριστούν κυρίως με βάση τις απαιτήσεις για εκείνα από τα παραδοτέα του τα οποία:

- (α) κρίνονται ως πλέον σκόπιμα και χρήσιμα στη συγκεκριμένη συγκυρία,
- (β) μπορούν να αναληφθούν και να εκτελεστούν κατά τεκμήριο αποτελεσματικά από συγκεκριμένους φορείς, πιθανούς εταίρους του δικτύου.

Για τα παραδοτέα προσδιορίζονται οι προδιαγραφές και οι διαδικασίες ανάθεσης - παρακολούθησης τους, και τελικώς προκύπτει το χρονοδιάγραμμα και το κόστος της συνολικής πιλοτικής φάσης του δικτύου.

Στην ίδια πιλοτική φάση περιλαμβάνεται η διεξαγωγή, προς το τέλος της, μιας διημερίδας από την οποία προσδοκούνται:

- * η αξιολόγηση της μέχρι τότε πιλοτικής λειτουργίας του δικτύου
- * μια ευρύτερη ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων για την υποστήριξη των διαμορφωτών των περιφερειακών πολιτικών στην Ευρώπη και στην Ελλάδα
- * μια καταλληλότερη εξειδίκευση των λεπτομερειών για τη συγκρότηση και λειτουργία του δικτύου στην πλήρη μορφή του, με βάση τις προτάσεις των υποψηφίων εταίρων και των διαμορφωτών πολιτικής
- * η ευαισθητοποίηση - κινητοποίηση των υποψηφίων εταίρων για τη συμμετοχή τους στο δίκτυο.

Συνοπτικά η δόμηση και ανάπτυξη της πιλοτικής φάσης του HERON επικεντρώνεται στα εξής:

- * στοχευμένη επιλογή των πρώτων εταίρων
- * συγκεκριμένο περιορισμένο budget
- * επιλογή λίγων αρχικών παραδοτέων, σε αντιστοίχιση με τους θεματικούς κύκλους και τους κατάλληλους για την παραγωγή των παραδοτέων εταίρους
- * 2-3 μελέτες, 2-3 workshops, set up του ηλεκτρονικού δικτύου
- * ολοκλήρωση της εξειδίκευσης του σχεδιασμού του πλήρους δικτύου HERON

3.2. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Η σκοπιμότητα της επικέντρωσης και της προετοιμασίας οδηγούν στην επιλογή των ακόλουθων παραδοτέων για την πιλοτική φάση του δικτύου:

- Εκπόνηση τριών εκθέσεων για τα θέματα που κρίνονται ως πλέον σκόπιμα και χρονικά επίκαιρα:
 - * Κατάσταση των Περιφερειών, το έτος 2008
 - * διαδικασίες συλλογής, επεξεργασίας, πιστοποίησης και αξιοποίησης στατιστικών για τις Περιφέρειες
 - * μεθοδολογία σχεδιασμού - εξειδίκευσης - αξιολόγησης περιφερειακών πολιτικών.
- Κατάρτιση δύο οδηγών εσωτερικής λειτουργίας του HERON στα πλαίσια της ΜΟΔ:
 - * για την ανάθεση, εκτέλεση και αξιολόγηση των παραδοτέων
 - * για την εγκατάσταση - λειτουργία του ηλεκτρονικού δικτύου.
- Διεξαγωγή τριών τουλάχιστον συναντήσεων εργασίας των εταίρων (workshops):
 - * εναρκτήρια συνάντηση κατανομής και προδιαγραφής εργασιών
 - * συνάντηση μεταφοράς τεχνογνωσίας από αντίστοιχους ξένους μηχανισμούς
 - * συνάντηση αξιολόγησης - πιστοποίησης του ηλεκτρονικού δικτύου.
- Διεξαγωγή τελικής διημερίδας αξιολόγησης της πιλοτικής λειτουργίας του δικτύου, ευρύτερης ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων, εξειδίκευσης των λεπτομερειών για τη συγκρότηση και λειτουργία του δικτύου στην πλήρη μορφή του, ευαισθητοποίησης - κινητοποίησης των υποψηφίων εταίρων για τη συμμετοχή τους στο δίκτυο.

Εκτιμάται ότι η επιτυχής ολοκλήρωση αυτών των παραδοτέων θα επιτρέψει την οριστικοποίηση της μορφής και την εκκίνηση της λειτουργίας του HERON στην πλήρη μορφή του, από τις αρχές του 2009.

3.2.1. Εκθέσεις και Οδηγοί

Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008

Η Εκθεση στοχεύει να αναδείξει τις ιδιαίτερες αναπτυξιακές επιδόσεις και ανάγκες κάθε Περιφέρειας και να καταστήσει σαφή τα πεδία στα οποία πρέπει να επικεντρωθούν ή/και να εξειδικευθούν οι Περιφερειακές Πολιτικές στην Ελλάδα,

- α. ενόψει της πρώτης τροποποίησης του ΕΣΠΑ και των ΠΕΠ 2007-2103 και της τροποποίησης του Περιφερειακού Χάρτη Ενισχύσεων
- β. για να καθοδηγηθούν κατάλληλα οι Περιφέρειες σε δράσεις εξειδίκευσης της αναπτυξιακής τους στρατηγικής
- γ. για να εντοπισθούν πεδία και αντικείμενα όπου είναι σκόπιμη η ανάπτυξη συνεργασιών και η συμμετοχή των Περιφερειών σε ελληνικά και διεθνή δίκτυα.

Παράλληλα, η Εκθεση εισάγει στη διαπραγμάτευση αντικειμένων, τα οποία εντοπίστηκαν ως χρήσιμα για την πλήρη λειτουργία του δικτύου (βλ. κεφάλαιο 2.4) αλλά δεν είναι εφικτό να αντιμετωπιστούν κατά την πιλοτική του φάση, όπως τα εξής:

- * αναδιάρθρωση ορίων προγραμματικών Περιφερειών, περιφερειακή ανάπτυξη και τοπική - περιφερειακή διακυβέρνηση
- * χωρική διάσταση ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών και αποτίμηση - εξειδίκευση του Εθνικού και των τομεακών και περιφερειακών Χωροταξικών Προτύπων
- * σχέσεις πόλης - υπαίθρου και διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης και εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής για τους Πόλους Ανάπτυξης
- * περιφερειακή και κλαδική εξειδίκευση των εθνικών στρατηγικών για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία και σύστημα μέτρησης της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας
- * συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού και αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία και χρήσεις γης και ουσιαστικοποίηση και αξιοποίηση των Στρατηγικών Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων.

Ως περιεχόμενα της Εκθεσης προδιαγράφονται τα ακόλουθα:

1. Αξιολόγηση των ελληνικών Περιφερειών το έτος 2008 - κατάσταση και τάσεις:
 - 1.1. Ανάπτυξη και απασχόληση
 - 1.2. Επιχειρηματικότητα και ανταγωνιστικότητα
 - 1.3. Επενδυτική συμπεριφορά και χωροθέτηση
 - 1.4. Έρευνα, καινοτομία και κοινωνία της γνώσης
 - 1.5. Περιβάλλον
 - 1.6. Αστικός χώρος και ανάλωση γης
 - 1.7. Αγροτικός χώρος
 - 1.8. Τεχνικές υποδομές
 - 1.9. Κοινωνικές υποδομές
 - 1.10. Κοινωνική συνοχή
 - 1.11. Περιφερειακή και τοπική διακυβέρνηση.
2. Τα κυριότερα αναπτυξιακά ζητήματα:
 - 2.1. Ενδοπεριφερειακή συνοχή και διαπεριφερειακή ισορροπία
 - 2.3. Ανάπτυξη και αειφορία
 - 2.3. Ενδο-ευρωπαϊκός διαπεριφερειακός ανταγωνισμός
 - 2.4. Σταθεροί και μεταβλητοί παράγοντες ανάπτυξης
3. Η επίπτωση των πολιτικών στις Περιφέρειες:
 - 3.1. Ευρωπαϊκές πολιτικές:
 - Πολιτική Συνοχής
 - Agenda της Λισσαβόνας
 - Κοινή Αγροτική Πολιτική

- Πολιτική για την Προστασία του Ανταγωνισμού
- Πολιτική Απασχόλησης
- Προστασία του Περιβάλλοντος
- 3.2. Εθνικές πολιτικές:
 - Μακρο-οικονομική πολιτική
 - Πολιτική αναπτυξιακών κινήτρων και Κρατικές ενισχύσεις
 - Πολιτικές κατά Υπουργείο
 - Δημόσιες επενδύσεις
 - Χωροταξική πολιτική και πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος
- 4. Εισαγωγή στη διαπραγμάτευση καίριων ζητημάτων:
 - 4.1. αναδιάρθρωση ορίων προγραμματικών Περιφερειών, περιφερειακή ανάπτυξη και τοπική - περιφερειακή διακυβέρνηση
 - 4.2. χωρική διάσταση ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών και αποτίμηση - εξειδίκευση του Εθνικού και των τομεακών και περιφερειακών Χωροταξικών Προτύπων
 - 4.3. σχέσεις πόλης - υπαίθρου και διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης και εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής για τους Πόλους Ανάπτυξης
 - 4.4. περιφερειακή και κλαδική εξειδίκευση των εθνικών στρατηγικών για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία και σύστημα μέτρησης της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας
 - 4.5. συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού και αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα
 - 4.6. Περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία και χρήσεις γης και ουσιαστικοποίηση και αξιοποίηση των Στρατηγικών Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων.
- 5. Περιφερειακές προτεραιότητες για την περίοδο 2010-2013.
- 6. Σχέδιο Εκθεσης 2009
- 7. Παράρτημα: Δείκτες επίδοσης των Περιφερειών:
 - Πίνακες
 - Χάρτες.

Ως διαδικασία παραγωγής της Εκθεσης προδιαγράφεται η ακόλουθη:

1. Οριστικοποίηση των προδιαγραφών της Εκθεσης σε συνάντηση των εταίρων του δικτύου. Λήψη απόφασης: ανάθεση του έργου σε εταίρο; κατανομή εργασιών κατά εταίρο; ανάθεση σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα;
 - ▼
2. Συμβασιοποίηση από ΜΟΔ ΑΕ. Ανάθεση επίβλεψης στο δίκτυο.
 - ▼
3. Εκτέλεση. Διαβούλευση επί του παραδοτέου σε συνάντηση του δικτύου. Προτάσεις βελτιώσεων - τροποποιήσεων.
 - ▼
4. Παραλαβή από ΜΟΔ.

Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Περιφερειακών Στατιστικών

Ο Οδηγός στοχεύει στην αντιμετώπιση του κρίσιμου θέματος της έλλειψης επαρκών στατιστικών στοιχείων με περιφερειακή και υπο-περιφερειακή (νομοί, αλλά κυρίως: αστικά συγκροτήματα και κέντρα) αναφορά. Παράλληλα, εισάγει τους χρήστες του στη μέθοδο διαπραγμάτευσης αντικειμένων, τα οποία εντοπίστηκαν ως χρήσιμα για την πλήρη λειτουργία του δικτύου (βλ. κεφάλαιο 2.4) αλλά δεν είναι εφικτό να αντιμετωπιστούν κατά την πιλοτική του φάση, όπως τα εξής:

- * Ανάπτυξη εργαλείων μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας
- * Κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας στις Εθνικές Στατιστικές και Οδηγός χρήσης περιφερειακών στατιστικών και διαλειτουργικότητας
- * Προδιαγραφές κοινής Βάσης Γεωγραφικών Δεδομένων και Δεδομένων Έργων και Στατιστικών.
- * Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building): εντοπισμός αναγκών
- * Ηλεκτρονική Χαρτοθήκη, HyperAtlas
- * Οδηγός χρήσης περιφερειακών στατιστικών και διαλειτουργικότητας.

Ως περιεχόμενα του Οδηγού προδιαγράφονται τα ακόλουθα:

1. Αποτίμηση του σημερινού συστήματος
 - 1.1. Σκοπιμότητα και στόχοι των Περιφερειακών Στατιστικών
 - 1.2. Τηρούμενα στοιχεία: επίσημα κρατικά
 - 1.3. Τηρούμενα στοιχεία: επίσημα αρμοδίων κατά αντικείμενο και δραστηριότητα φορέων
 - 1.4. Ανάγκες για εργαλεία περιφερειακών οικονομετρικών μοντέλων
 - 1.5. Αναγκαία προς καταγραφή και τήρηση στοιχεία
 - 1.6. Δυνατότητες φορέων για καταγραφή και τήρηση στοιχείων.
2. Πρόταση Συστήματος καταγραφής - τήρησης Περιφερειακών Στατιστικών
 - 2.1. Πεδία ποσοτικοποιημένης παρακολούθησης - στατιστικών
 - 2.2. Τηρούμενα στοιχεία - Δείκτες
 - 2.3. Φορείς καταγραφής - τήρησης
 - 2.4. Σύστημα κωδικοποίησης
 - 2.5. Προδιαγραφές κοινής Βάσης Γεωγραφικών Δεδομένων
 - 2.6. Προδιαγραφές κοινής Βάσης Δεδομένων Έργων και Στατιστικών
 - 2.7. Προδιαγραφές Ηλεκτρονικής Χαρτοθήκης
3. Κώδικας πρακτικής και σύστημα διασφάλισης ποιότητας
4. Παράρτημα:
Πρότυπα Τεχνικά Δελτία.

Ως διαδικασία παραγωγής του Οδηγού προδιαγράφεται η ακόλουθη:

1. Οριστικοποίηση των προδιαγραφών του Οδηγού σε συνάντηση των εταίρων του δικτύου. Λήψη απόφασης: ανάθεση του έργου σε εταίρο; κατανομή εργασιών κατά εταίρο; ανάθεση σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα;

2. Συμβασιοποίηση από ΜΟΔ ΑΕ. Ανάθεση επίβλεψης στο δίκτυο.
▼
3. Εκτέλεση. Διαβούλευση επί του παραδοτέου σε συνάντηση του δικτύου. Προτάσεις βελτιώσεων - τροποποιήσεων.
▼
4. Παραλαβή από ΜΟΔ.
▼
5. Επίσημη διαβούλευση ΜΟΔ με ΥΠΟΙΟ και ΕΣΥΕ.

Οδηγός Μεθοδολογίας Σχεδιασμού, Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Περιφερειακών Πολιτικών

Ο Οδηγός στοχεύει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στο αντικείμενο κατά τη διάρκεια της κατάρτισης του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013 και στη μεταφορά τεχνογνωσίας για την εξειδίκευση και την αξιολόγηση των περιφερειακών πολιτικών στα νέα ζητήματα που προκύπτουν κατά την υλοποίηση του ΕΣΠΑ και των ΕΠ ή που αναμένεται (με βάση τις σχετικές διεργασίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη συντελούμενη πρόοδο σε άλλες χώρες - μέλη) να αποτελέσουν κρίσιμα θέματα στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο. Παράλληλα, εισάγει στη διαπραγμάτευση αντικειμένων, τα οποία εντοπίστηκαν ως χρήσιμα για την πλήρη λειτουργία του δικτύου (βλ. κεφάλαιο 2.4) αλλά δεν είναι εφικτό να αντιμετωπιστούν κατά την πιλοτική του φάση, όπως τα εξής:

- * Συνέργιες "εθνικού" και "συγχρηματοδοτούμενου" προγραμματισμού
- * Συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, "τομεακών" και Περιφερειακών Προγραμμάτων
- * Αναπτυξιακές συνέργιες, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα
- * Επανεξέταση, ουσιαστικοποίηση και αξιοποίηση των Στρατηγικών Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία
- * Περιφερειακή ανάπτυξη και αστική ανάπτυξη
- * Αποτίμηση, επιλογή και προσαρμογή μεθοδολογιών Αξιολόγησης, Αυτο-αξιολόγησης, Προοπτικής Διερεύνησης, Benchmarking.

Ως περιεχόμενα του Οδηγού προδιαγράφονται τα ακόλουθα:

2. Σχεδιασμός Περιφερειακών Πολιτικών
 - 1.1. Σκοπιμότητα και στόχοι των Περιφερειακών Πολιτικών
 - 1.2. Μακρο-οικονομικό πλαίσιο και Περιφερειακές Πολιτικές
 - 1.3. Προγραμματισμός και διαχείριση του σχεδιασμού
 - 1.4. Ανάπτυξη ικανότητας για σχεδιασμό
 - 1.5. Επιλογή μεθόδων, τεχνικών και εργαλείων
 - 1.6. Μεθοδολογία λήψης αποφάσεων για τις Περιφερειακές Πολιτικές
 - 1.7. Πολιτικές και προγράμματα.
3. Εξειδίκευση Περιφερειακών Πολιτικών
 - 2.1. Πεδία και ανάγκες για εξειδίκευση

- 2.2. Κοινοτικό πλαίσιο για την εξειδίκευση
- 2.3. Προγραμματισμός και διαχείριση της εξειδίκευσης
- 2.4. Ανάπτυξη ικανότητας για εξειδίκευση
- 2.5. Επιλογή μεθόδων, τεχνικών και εργαλείων
- 2.6. Μεθοδολογία λήψης αποφάσεων
- 2.7. Μεθοδολογία αξιοποίησης: η εξειδίκευση σε προγράμματα
- 4. Αξιολόγηση Περιφερειακών Πολιτικών:
 - 3.1. Σκοπιμότητα, στόχοι, στάδια και τύποι Αξιολόγησης
 - 3.2. Μεθοδολογίες Αξιολόγησης και κοινοτικό πλαίσιο
 - 3.3. Σχεδιασμός, προγραμματισμός και διαχείριση της Αξιολόγησης
 - 3.4. Ανάπτυξη ικανότητας για Αξιολόγηση
 - 3.5. Επιλογή μεθόδων, τεχνικών και εργαλείων
 - 3.6. Αυτο-αξιολόγηση, benchmarking, Προοπτική Διερεύνηση (foresight).
 - 3.6. Μεθοδολογία αξιοποίησης της Αξιολόγησης
- 5. Παράρτημα:

Δελτία (Source Books) με συνοπτική παρουσίαση των διεθνώς αποδεκτών καταλληλότερων εν χρήσει μεθοδολογικών εργαλείων, ορολογίας και βιβλιογραφίας:

 - 4.1. κατά ειδικότερο θέμα, π.χ. τοπική και χωρική ανάπτυξη, διοικητική ικανότητα, ίσες ευκαιρίες, αιεφόρος ανάπτυξη, κοινωνική συνοχή, κοινωνία της πληροφορίας, κ.ο.κ.,
 - 4.2. κατά περιοχές πολιτικής, π.χ. επιχειρηματικότητα, μεταφορές, απασχόληση, εκπαίδευση και κατάρτιση, περιβάλλον, αγροτική ανάπτυξη, ενέργεια, έρευνα και καινοτομία, κ.ο.κ.

Ως διαδικασία παραγωγής του Οδηγού προδιαγράφεται η ακόλουθη:

- 1. Οριστικοποίηση των προδιαγραφών του Οδηγού σε συνάντηση των εταίρων του δικτύου. Λήψη απόφασης: ανάθεση του έργου σε εταίρο; κατανομή εργασιών κατά εταίρο; ανάθεση σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα;
 - ▼
- 2. Συμβασιοποίηση από ΜΟΔ ΑΕ. Ανάθεση επίβλεψης στο δίκτυο.
 - ▼
- 3. Εκτέλεση. Διαβούλευση επί του παραδοτέου σε συνάντηση του δικτύου. Προτάσεις βελτιώσεων - τροποποιήσεων.
 - ▼
- 4. Παραλαβή από ΜΟΔ.

3.2.2. Εσωτερικά παραδοτέα

Κανονισμός Ανάθεσης, Εκτέλεσης και Αξιολόγησης Παραδοτέων - Μνημόνιο Συνεργασίας

Στόχος είναι η θεσμοθέτηση της διαδικασίας ανάθεσης, εκτέλεσης και αξιολόγησης των παραδοτέων του HERON κατά την πλήρη λειτουργία του. Επειδή το δίκτυο θα λειτουργεί στα πλαίσια της ΜΟΔ, προτείνεται η κατάρτιση ειδικού κεφαλαίου στον ισχύοντα κανονισμό της, κατά τη διαδικασία:

1. Διαβούλευση εταίρων: γενικές αρχές ανάθεσης - εκτέλεσης - αξιολόγησης παραδοτέων του HERON. Πρόταση προς τη ΜΟΔ.
▼
2. Τροποποίηση - συμπλήρωση κανονισμού ΜΟΔ. Κατάρτιση σχεδίου Μνημονίου Συνεργασίας με συμπερίληψη των διατάξεων του κανονισμού.
▼
3. Διαβούλευση εταίρων. Οριστικοποίηση κανονισμού από τη ΜΟΔ. Οριστικοποίηση τυπικού Μνημονίου Συνεργασίας.

Ηλεκτρονικό Δίκτυο

Το ηλεκτρονικό δίκτυο του HERON θα αναπτυχθεί από τη ΜΟΔ αξιοποιώντας την πρόταση της Μελέτης, κατά την ακόλουθη διαδικασία:

1. Διαβούλευση εταίρων: αξιολόγηση της πρότασης της μελέτης. Γενικές αρχές και ειδικές απαιτήσεις εκ μέρους των εταίρων.
▼
2. Λεπτομερής προδιαγραφή του δικτύου. Εσωτερική ανάθεση ή outsourcing.
▼
3. Δοκιμαστική εγκατάσταση - προλειτουργία του δικτύου στους εταίρους.
▼
4. Οριστικοποίηση αρχιτεκτονικής και πρωτοκόλλων. Παραγγελία του δικτύου.
▼
5. Διαβούλευση εταίρων. Εγκατάσταση.

Πρόγραμμα πλήρους ανάπτυξης του HERON

Πρόκειται για επικαιροποίηση - βελτίωση - εξειδίκευση της παρούσα μελέτης, όπως θα αποδειχθεί αναγκαία από τη λειτουργία της πιλοτικής φάσης. Η κατάρτιση του θα αποφασιστεί από τους εταίρους.

Προϋπολογισμός πλήρους δικτύου HERON

Ο προϋπολογισμός του HERON σε πλήρη ανάπτυξη προφανώς θα προσδιοριστεί στο τέλος της πιλοτικής φάσης του, με βάση:

- * το κόστος της πιλοτικής φάσης (βλ. κεφ. 3.3.2)
- * το κόστος ανάπτυξης του ηλεκτρονικού δικτύου
- * διαβούλευση των εταίρων ως προς το οριστικό πρόγραμμα του HERON σε πλήρη ανάπτυξη
- * τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης,

κατά την ακόλουθη διαδικασία:

1. Διαβούλευση: μοναδιαία κόστη, δυνατότητες χρηματοδότησης, ανελαστικές δαπάνες.
▼
2. Πρόταση προϋπολογισμού. Διαβούλευση εταίρων. Οριστικοποίηση.
▼

3. Πρόταση προς Διοικητικό Συμβούλιο ΜΟΔ. Εγκριση.

4. Πρόταση προς ΥΠΟΙΟ. Εγκριση.

3.2.3. Συναντήσεις εργασίας

Σε αντιστοίχιση με τα παραδοτέα και τα διαδικαστικά βήματα που ορίστηκαν για την παραγωγή τους, ως απαραίτητες συναντήσεις εργασίας κρίνονται οι εξής, με το ακόλουθο περιεχόμενο.

Για να μην υπερφορτωθεί η πιλοτική φάση του δικτύου με συναντήσεις και ζυμώσεις, προτείνεται να οριστεί καταρχήν ένας περιορισμένος αριθμός τακτικών συναντήσεων (ανά τρίμηνο) και να προβλεφθεί η δυνατότητα για ενδιάμεσες συναντήσεις, εφόσον αυτές κρίνονται κάθε φορά αναγκαίες.

1η τακτική συνάντηση:

Θέματα:

- * εναρκτήρια ενημέρωση:
 - προϋπολογισμός, διαχείριση
 - εμπειρογνώμων υποστήριξης
 - τεχνικά ζητήματα, επικοινωνία
 - αρχιτεκτονική και απαιτήσεις ηλεκτρονικού δικτύου
- * γενική κατανομή εργασιών:
 - παραδοτέα στο σύνολο τους
 - επιμέρους τμήματα παραδοτέων
 - τρόπος συνεργασίας
 - οργάνωση συμμετοχής σε διεθνή δίκτυα - επαφής με αντίστοιχους οργανισμούς
- * προδιαγραφές παραδοτέων:
 - κατά παραδοτέο
 - τρόπος παρακολούθησης - αξιολόγησης τους
- * υπογραφή μνημονίων συνεργασίας
- * προετοιμασία επόμενης τακτικής συνάντησης.

1η ενδιάμεση συνάντηση:

- * τεχνικά και διαδικαστικά ζητήματα

2η τακτική συνάντηση:

Θέματα:

- * ενδιάμεση αποτίμηση της εκτέλεσης των παραδοτέων:
 - Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
 - Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Περιφερειακών Στατιστικών
 - Οδηγός Μεθοδολογίας Σχεδιασμού, Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Περιφερειακών Πολιτικών

- * συνάντηση μεταφοράς τεχνογνωσίας από αντίστοιχους ξένους μηχανισμούς:
εσωτερική ημερίδα
- * ενδιάμεση αξιολόγηση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού δικτύου:
ανταπόκριση σε απαιτήσεις
συμβατότητα με τα δίκτυα των εταίρων
- * παρακολούθηση προϋπολογισμού
- * αποτίμηση συμμετοχής σε διεθνή δίκτυα - επαφής με αντίστοιχους οργανισμούς
- * προετοιμασία επόμενης τακτικής συνάντησης.

2η ενδιάμεση συνάντηση:

- * τεχνικά και διαδικαστικά ζητήματα

3η τακτική συνάντηση:

Θέματα:

- * εισήγηση παραλαβής παραδοτέων:
Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Περιφερειακών Στατιστικών
Οδηγός Μεθοδολογίας Σχεδιασμού, Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Περιφερειακών Πολιτικών
- * προδιαγραφές τελικής διημερίδας αξιολόγησης της πιλοτικής λειτουργίας του δικτύου:
θέματα και ενότητες
συμμετέχοντες
γενικό πρόγραμμα, τεχνικά ζητήματα
ομιλητές
- * πιστοποίηση του ηλεκτρονικού δικτύου.
- * αποτίμηση συμμετοχής σε διεθνή δίκτυα - επαφής με αντίστοιχους οργανισμούς
- * προετοιμασία επόμενης τακτικής συνάντησης.

4η τακτική συνάντηση:

Θέματα:

- * τελική διημερίδα αξιολόγησης της πιλοτικής λειτουργίας του δικτύου
- * πιστοποίηση του ηλεκτρονικού δικτύου
- * τελική παραλαβή παραδοτέων
- * πρόγραμμα πλήρους ανάπτυξης του HERON
- * οριστικοποίηση προϋπολογισμού πλήρους ανάπτυξης του δικτύου.

Για να τονιστεί ο "περιφερειακός" χαρακτήρας του HERON, προτείνεται οι συναντήσεις να διεξαχθούν ως εξής:

- 1η τακτική: στην Αθήνα
(λόγω της συμμετοχής διαφόρων παραγόντων από κεντρικούς φορείς)
- 1η ενδιάμεση: Αθήνα
- 2η τακτική: Θεσσαλονίκη
(για να δοθεί έμφαση στην αποκέντρωση ως στοιχείο λειτουργίας του δικτύου)
- 2η ενδιάμεση: Αθήνα
- 3η τακτική: Μυτιλήνη
(για να δοθεί έμφαση στις "περιμετρικές" νησιωτικές περιφέρειες)
- 3η ενδιάμεση: Αθήνα
- 4η τακτική / Διημερίδα: Βόλος.
(λόγω της επιτυχίας ανάλογων στο παρελθόν, σε όμοια θέματα).

Οι ενδιάμεσες, εφόσον χρειαστούν, είναι σκόπιμο να διεξάγονται στην Αθήνα, για να περιοριστούν οι μετακινήσεις και το κόστος, και να υπάρχει άμεση συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες της ΜΟΔ.

Την ημερήσια διάταξη κάθε συνάντησης θα εισηγείται ο ΤΥΣΟ της ΜΟΔ με τη συνεργασία του εξωτερικού εμπειρογνώμονα και θα αποφασίζουν οι εταίροι, είτε ηλεκτρονικά είτε κατά την αμέσως προηγούμενη συνάντηση.

3.3. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

3.3.1. Εταίροι

Η επιλογή των εταίρων κατά την πιλοτική φάση του HERON εκ των πραγμάτων ξεκινά:

- * Από την πρόταση της μελέτης για τους εταίρους του δικτύου στην πλήρη ανάπτυξη του και επομένως από μία προκαταρκτική εκτίμηση ως προς το ποιοί εταίροι είναι απαραίτητοι ήδη από την πιλοτική φάση, είτε ως "αναθέτες" είτε ως "διαχειριστές" είτε ως κύριοι "χρήστες" των πρώτων παραδοτέων του δικτύου. Υπό την έννοια αυτή, η ΜΟΔ, οι διαμορφωτές Περιφερειακών Πολιτικών και κατά νόμο αρμόδιοι για το αντικείμενο επιλέγονται μεταξύ των εταίρων της πιλοτικής φάσης.
- * Από τα παραδοτέα της πιλοτικής φάσης και επομένως από μία προκαταρκτική αξιολόγηση της δυνατότητας των υποψηφίων εταίρων να ανταποκριθούν στην παραγωγή τους ή στην προδιαγραφή και επίβλεψη τους. Υπό την έννοια αυτή, ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς με τεκμηριωμένη τεχνογνωσία επίσης επιλέγονται μεταξύ των εταίρων της πιλοτικής φάσης.

Η επιλογή προφανώς είναι απλώς πρόταση της μελέτης και εναπόκειται στους βασικούς εταίρους του δικτύου να την οριστικοποιήσουν, βελτιώσουν ή τροποποιήσουν. Παρατίθεται ακολούθως σε Πίνακα, όπου για κάθε προτεινόμενο εταίρο επισημαίνονται οι λόγοι για τους οποίους προτείνεται και οι ειδικότερες λειτουργίες της πιλοτικής φάσης στις οποίες πρέπει να συμμετέχει (η συμμετοχή του στα λοιπά παραδοτέα κατά διαφορετικό εκάστοτε βαθμό εμπλοκής και ευθύνης είναι αυτονόητη, και ιδίως στην κατάρτιση του προγράμματος πλήρους ανάπτυξης του HERON).

Υπενθυμίζεται ότι μία πρώτη εκτίμηση της καταλληλότητας των φορέων - υποψηφίων εταίρων έχει γίνει στο κεφ. 2.1. της μελέτης¹⁰.

¹⁰ Πληρέστερη αιτιολόγηση για κάθε φορέα παρέχεται στο Παράρτημα της μελέτης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ HERON

εταίρος	συνοπτική αιτιολόγηση	ειδικότερη συμμετοχή σε λειτουργίες:
1. ΜΟΔ	συνολικός "ανάδοχος" του έργου διάχυση τεχνογνωσίας και εμπειρίας σε μηχανισμούς ΕΣΠΑ νόμιμη αρμοδιότητα τεχνική επάρκεια, στελέχωση, δικτύωση συμμετοχή σε αντίστοιχα διεθνή δίκτυα	σύνταξη και διαχείριση προϋπολογισμού κατάρτιση κανονισμού ανάθεσης, εκτέλεσης και αξιολόγησης Παραδοτέων σύνταξη και τήρηση μνημονίων συνεργασίας πρόσληψη - επίβλεψη εμπειρογνώμονα υποστήριξης ανάπτυξη - διαχείριση ηλεκτρονικού δικτύου προδιαγραφή παραδοτέων συμβασιοποίηση εργασιών παραλαβή παραδοτέων τεχνικά ζητήματα και επικοινωνία, προετοιμασία συναντήσεων προϋπολογισμός πλήρους δικτύου HERON
2. ΕΥΣΣΑΑΠ / ΥΠΟΙΟ	συνολικός "χρήστης" του έργου κατά νόμο διαμορφωτής των Περιφερειακών Πολιτικών συμμετοχή σε επίσημα διακρατικά και διεθνή δίκτυα	οριστικοποίηση απαιτήσεων από το HERON προδιαγραφή παραδοτέων αξιολόγηση - παραλαβή παραδοτέων Οδηγός Μεθοδολογίας Σχεδιασμού, Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Περιφερειακών Πολιτικών προϋπολογισμός πλήρους δικτύου HERON
3. ΕΣΥΕ	βασικός φορέας για περιφερειακές στατιστικές τεχνικά - νομικά αρμόδια για πιστοποίηση στοιχείων	προδιαγραφή παραδοτέων προδιαγραφή ηλεκτρονικού δικτύου κόμβος ηλεκτρονικού δικτύου αξιολόγηση παραδοτέων Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Περιφερειακών Στατιστικών
4. ΚΕΠΕ	εμπειρία στο αντικείμενο κατά νόμο σύμβουλος του Κράτους εκτεταμένη τεκμηρίωση και ερευνητικό ιστορικό	προδιαγραφή παραδοτέων αξιολόγηση παραδοτέων Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008

εταίρος	συνοπτική αιτιολόγηση	ειδικότερη συμμετοχή σε λειτουργίες:
5. ΕΚΚΕ (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών)	εμπειρία σε βασική συνιστώσα του αντικειμένου τεχνική επάρκεια εκτεταμένη τεκμηρίωση, αντίστοιχη βάση δεδομένων	προδιαγραφή - αξιολόγηση παραδοτέων Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
6. Παρατηρητήριο Εγνατίας Οδού / Ερευνητική Μονάδα ΕΣΤΙΑ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	μοναδική εμπειρία σε αντίστοιχο έργο τεχνική επάρκεια αντίστοιχη βάση δεδομένων ηλεκτρονική χαρτοθήκη	προδιαγραφή - αξιολόγηση παραδοτέων Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Περιφερειακών Στατιστικών Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
7. Εργαστήριο Αξιολόγησης Πολιτικών και Προγραμμάτων Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	εξειδίκευση στο σχεδιασμό - αξιολόγηση πολιτικών τεχνική επάρκεια εκτεταμένη τεκμηρίωση	προδιαγραφή - αξιολόγηση παραδοτέων Οδηγός Μεθοδολογίας Σχεδιασμού, Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Περιφερειακών Πολιτικών Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
8. Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας - Ανάπτυξης Παν. Θεσσαλονίκης	τεχνική επάρκεια εκτεταμένη τεκμηρίωση	προδιαγραφή - αξιολόγηση παραδοτέων Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
9. Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών	αναγνωρισμένη τεχνογνωσία τεχνική επάρκεια εκτεταμένη τεκμηρίωση	προδιαγραφή - αξιολόγηση παραδοτέων Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
10. Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου	εμπειρία σε αντίστοιχο έργο (ESPON) τεχνική επάρκεια αντίστοιχη βάση δεδομένων	προδιαγραφή - αξιολόγηση παραδοτέων Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Περιφερειακών Στατιστικών Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008
11. Εργαστήριο Επιχειρησιακής, Περιβαλλοντικής Πολιτικής	εμπειρία σε βασική συνιστώσα του αντικειμένου τεχνική επάρκεια εκτεταμένη τεκμηρίωση	προδιαγραφή - αξιολόγηση παραδοτέων Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008

3.3.2. Χρονοδιάγραμμα

Οι ενέργειες και τα παραδοτέα της πιλοτικής φάσης του HERON προγραμματίζονται χρονικά ως εξής:

	μήνες											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ												
Διαβούλευση ΜΟΔ - ΥΠΟΙΟ												
Απόφαση συγκρότησης, οριστικοποίηση Action Plan, προϋπολογισμός			1				2				3	4
Πρόσκληση σε εταίρους												
ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ												
Κανονισμός Ανάθεσης, Εκτέλεσης, Αξιολόγησης Παραδοτέων - Μνημόνιο Συνεργασίας												
Ηλεκτρονικό Δίκτυο			1				2				3	4
Πρόγραμμα πλήρους δικτύου HERON												
Προϋπολογισμός πλήρους δικτύου HERON												
ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ												
Οδηγός Μεθοδολογίας Σχεδιασμού, Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Πολιτικών			1				2					
Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Στατιστικών												
Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008												
Οδηγός σχεδιασμού - υλοποίησης προγραμμάτων μετεκπαίδευσης												
Τελική Δημερίδα (launching event)												

1 = 1η τακτική συνάντηση

2 = 2η τακτική συνάντηση

3 = 3η τακτική συνάντηση

4 = 4η τακτική συνάντηση

ε = ενδιάμεση συνάντηση

3.3.3. Κόστος

Το κόστος της πιλοτικής φάσης του HERON θα προσδιοριστεί λεπτομερώς από τις υπηρεσίες της ΜΟΔ.

Συγκεκριμένα κόστη εκτιμώνται ως εξής:

ενέργεια - παραδοτέο	υπολογισμός	ποσό (€)
1. Εσωτερικά παραδοτέα		0
Κανονισμός Ανάθεσης, Εκτέλεσης, Αξιολόγησης Παραδοτέων - Μνημόνια Συνεργασίας	(εσωτερικά: ΤΥΣΟ και εμπειρογνώμων)	0
Πρόγραμμα πλήρους HERON	(εσωτερικά: ΤΥΣΟ και εμπειρογνώμων)	0
Προϋπολογισμός πλήρους δικτύου HERON	(εσωτερικά: ΤΥΣΟ και εμπειρογνώμων)	0
2. Κόστος εκπόνησης εκθέσεων (χωρίς outsourcing, εμπειρογνώμονες των εταίρων)		165.000
Εκθεση για την κατάσταση των Περιφερειών 2008	10 μήνες X 6 εμπειρογνώμονες X 33% απασχόληση X 3.000 €	60.000
Οδηγός Συλλογής, Επεξεργασίας, Πιστοποίησης, Αξιοποίησης Στατιστικών	10 μήνες X 4 εμπειρογνώμονες X 50% απασχόληση X 3.000 €	60.000
Οδηγός Μεθοδολογίας Σχεδιασμού, Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Πολιτικών	10 μήνες X 3 εμπειρογνώμονες X 50% απασχόληση X 3.000 €	45.000
3. Δαπάνες Τελικής Δημερίδας (launching event)		35.000 (+)
πρόσκληση ομιλητών εξωτερικού	10 X 3.000	30.000
δαπάνες διεξαγωγής	(κατ' επιλογήν της ΜΟΔ)	
υλικό - τεκμηρίωση	(κατ' εκτίμηση)	5.000
4. Εγκατάσταση - διαχείριση δικτύου		
Σχεδιασμός	(εσωτερικά: ΜΟΔ)	
Εγκατάσταση - παρέμβαση σε εταίρους	(άγνωστο)	
5. Δαπάνες συναντήσεων		33.000
Τεχνικές δαπάνες	(κατ' εκτίμηση)	3.000
Αποζημίωση εταίρων	6 (4 τακτικές + 2 ενδιάμεσες) X 10 συμμετέχοντες X 500 €	30.000
6. Κόστος εξωτερικού εμπειρογνώμονα		45.000
αμοιβή	12 μήνες X 75% απασχόληση X 5.000 € + δαπάνες	45.000
ΣΥΝΟΛΟ		278.000 (+)

3.4. LAUNCHING EVENT

Για την ευρύτερη κινητοποίηση για την ανάπτυξη του HERON, προτείνεται η διεξαγωγή Διημερίδας (ως launching event του δικτύου σε πλήρη ανάπτυξη του) υπό τα ακόλουθα στοιχεία:

ΣΚΟΠΟΣ:

- ✓ Να ενημερωθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι στη λειτουργία του Δικτύου, για τη σκοπιμότητα του και για τον σχεδιασμό της δομής, των λειτουργιών, της διοίκησης και παρακολούθησης, της παραγωγής των παραδοτέων και του ηλεκτρονικού "οχήματος" του.
- ✓ Να παρουσιαστεί, να αποτιμηθεί και να αξιοποιηθεί η εμπειρία από καλές πρακτικές στο ίδιο ή σε ανάλογα αντικείμενα, στο εξωτερικό και στην Ελλάδα.
- ✓ Να διερευνηθούν η βούληση των ενδεχομένως εμπλεκόμενων για συμμετοχή στο Δίκτυο και η δυνατότητα τους να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη του ή να επωφεληθούν από τη λειτουργία του.
- ✓ Να προβληθεί ευρύτερα η εκκίνηση του Δικτύου και να επιδιωχθεί η ευρύτερη δυνατή συναίνεση και συμμετοχή στη λειτουργία του.
- ✓ Να προσδιοριστεί λεπτομερέστερα το πρόγραμμα πλήρους δράσης του Δικτύου, με τη συμβολή των εμπλεκόμενων.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

1. Σκοπιμότητα του Δικτύου και ρόλος της ΜΟΔ:
 - ✓ εξέλιξη των περιφερειακών πολιτικών στην Ελλάδα
 - ✓ πεδία περιφερειακών πολιτικών για τα οποία υπάρχει σκοπιμότητα υποστήριξης
 - ✓ φορείς παραγωγής περιφερειακής πολιτικής και φορείς υποστήριξης
 - ✓ θεσμικός και τεχνικός ρόλος της ΜΟΔ.
2. Παρουσίαση καλών πρακτικών - προτάσεις αξιοποίησης τους στην εξειδίκευση και λειτουργία του:
 - ✓ παρατηρητήρια σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες
 - ✓ ανάλογοι ελληνικοί μηχανισμοί και δίκτυα
3. Παρουσίαση του σχεδιασμού του Δικτύου - προτάσεις βελτίωσης ή εξειδίκευσης του.
4. Πρόγραμμα Δράσης των Θεματικών Κύκλων: παρουσίαση - προτάσεις βελτίωσης ή εξειδίκευσης:
 - ✓ Διαχειριστική ικανότητα, περιφερειακή διακυβέρνηση, συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
 - ✓ Περιφερειακές στατιστικές, δείκτες και οικονομετρικά υποδείγματα
 - ✓ Περιφερειακή ανάπτυξη - ανταγωνιστικότητα και καινοτομία - απασχόληση
 - ✓ Περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία, προστασία και διαχείριση περιβάλλοντος

- ✓ Μεθοδολογία Σχεδιασμού, Αξιολόγησης και Διαχείρισης προγραμμάτων.

5. Ηλεκτρονικό δίκτυο:

- ✓ αρχές λειτουργίας και δομή
- ✓ ανάλογα δίκτυα και προτάσεις βελτίωσης ή εξειδίκευσης.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ:

1. Από την Ελλάδα και ανεξάρτητα από τον ρόλο που προβλέπεται για τον καθένα, π.χ.:

(αλφαβητικά)

- ✓ Αναπτυξιακές Εταιρίες
- ✓ ΓΓ Ερευνας και Τεχνολογίας
- ✓ Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών
- ✓ e-Business Forum ΥΠΑΝ
- ✓ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος
- ✓ Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών
- ✓ Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης
- ✓ Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (Μονάδες Α) των ΠΕΠ και ΕΠ
- ✓ Ερευνητική Μονάδα ΕΣΤΙΑ Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- ✓ Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ
- ✓ Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου
- ✓ ΚΕΔΚΕ
- ✓ ΚΕΠΕ
- ✓ ΜΟΔ Α.Ε.
- ✓ Οργανισμός Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης
- ✓ Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας
- ✓ Παρατηρητήριο Εγνατίας οδού
- ✓ Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- ✓ Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- ✓ Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- ✓ Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Μακεδονίας
- ✓ Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πατρών
- ✓ Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου
- ✓ ΥΠΕΣΔΔΑ
- ✓ ΥΠΕΧΩΔΕ / ΓΓ Περιβάλλοντος και Χωροταξίας
- ✓ Υπουργείο Ανάπτυξης
- ✓ Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών / ΕΥΣΣΑΑΠ.

2. Από το εξωτερικό π.χ.:

(αλφαβητικά)

- ✓ Association of Regional Observatories της Μ. Βρετανίας
- ✓ Ευρωπαϊκή Επιτροπή / ΓΔ Regio
- ✓ EUKN (European Urban Knowledge Network)
- ✓ Innovative Regions in Europe της ΕΕ
- ✓ INTERACT
- ✓ IQ-Net
- ✓ Lisbon Regions Network
- ✓ Observatoire des Territoires, του DIACT
- ✓ Sustainable European Regions Network
- ✓ URBACT

3. Από τον ιδιωτικό τομέα π.χ. όσοι χρημάτισαν:

- ✓ σύμβουλοι κατάρτισης προγραμμάτων 2007-13
- ✓ σύμβουλοι αξιολόγησης στις περιόδους 2000-6 και 2007-13

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

1. Χαιρετισμοί -εισαγωγή

2. Γενική ενημέρωση:

εξέλιξη των περιφερειακών πολιτικών στην Ελλάδα

σκοπιμότητα του Δικτύου

σχεδιασμός του Δικτύου

3. Καλές πρακτικές:

εξωτερικό

Ελλάδα

4. Πρόγραμμα Δράσης των Θεματικών Κύκλων:

Διαχειριστική ικανότητα, περιφερειακή διακυβέρνηση, συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

Περιφερειακές στατιστικές, δείκτες και οικονομετρικά υποδείγματα

Περιφερειακή ανάπτυξη - ανταγωνιστικότητα και καινοτομία - απασχόληση

Περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία, προστασία και διαχείριση περιβάλλοντος

Μεθοδολογία Σχεδιασμού, Αξιολόγησης και Διαχείρισης προγραμμάτων.

5. Κλείσιμο: πρόσκληση για συμμετοχή στη λειτουργία του Δικτύου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ASSOCIATION OF REGIONAL OBSERVATORIES

Η Ένωση Περιφερειακών Παρατηρητηρίων της Αγγλίας αποτελεί μηχανισμό που έχει συγκροτηθεί με την πρωτοβουλία συλλογικών φορέων, των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων της Αγγλίας. Είναι ένα δίκτυο εθνικής εμβέλειας προσανατολισμένο κυρίως σε συνοδευτικά αντικείμενα της περιφερειακής πολιτικής, παρέχοντας ιδίως πληροφόρηση και ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και πρακτικών.

Τα σημαντικότερα πεδία πολιτικής στα οποία παρεμβαίνει είναι η περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, οι στατιστικές περιφερειακής ανάπτυξης και η περιφερειακή απασχόληση και αγορά εργασίας. Τα ειδικότερα αντικείμενα δραστηριοποίησης αφορούν στο σχεδιασμό προδιαγραφών για συλλογή - τήρηση - επεξεργασία - παροχή στατιστικών στοιχείων για τις Περιφέρειες, στο σχεδιασμό προγραμμάτων εκπαίδευσης - κατάρτισης στη διαχείριση δεδομένων, στη διενέργεια σεμιναρίων - ημερίδων - συνεδρίων για ανάλυση μεθοδολογικών εργαλείων, στην ομογενοποίηση της μεθοδολογίας, στην αποτίμηση "καλών πρακτικών".

Ειδικότερες δράσεις της ένωσης, σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο της για το 2004-2007, που παρουσιάζουν ενδιαφέρον είναι οι εξής:

- Συμμετοχή στη θεσμική διαβούλευση με δημόσιες στατιστικές υπηρεσίες ώστε να προωθούνται οι απόψεις των περιφερειών, να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες τους και να συμπληρώνονται τα κενά που εντοπίζονται στη συλλογή δεδομένων.
- Συνεργασία με τα παρατηρητήρια, τους περιφερειακούς εταίρους και τη στατιστική υπηρεσία για την ανάπτυξη ενός κώδικα πρακτικής και ενός συστήματος διασφάλισης της ποιότητας με βάση τις Εθνικές Στατιστικές.
- Συνεργασία με ιδιωτικούς παροχείς δεδομένων.
- Παραγωγή περιλήψεων άρθρων και βασικών κειμένων περιφερειακής επιστήμης σε συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα και επιστημονικών περιοδικών για την υποστήριξη των περιφερειακών διαμορφωτών και αναλυτών πολιτικής.
- Ασκηση "πίεσης" για χρηματοδότηση αποτελεσματικής περιφερειακής έρευνας.
- Δημιουργία επικαιροποιημένου καταλόγου με τις πηγές των παρατηρητηρίων που μπορεί να ενδιαφέρουν άλλες περιφέρειες.
- Παραγωγή καταλόγου με την μακροπρόθεσμη ερευνητική ατζέντα κάθε περιφέρειας.
- Παραγωγή «Οδηγού χρήσης περιφερειακών στατιστικών» για τους διαμορφωτές πολιτικής, οδηγού μεταδεδομένων (metadata) και διαλειτουργικότητας (inter-operability) για τους δικτυακούς τόπους των παρατηρητηρίων.
- Δικτύωση παρατηρητηρίων για ανταλλαγή εμπειριών και υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών.
- Οργάνωση κατάρτισης για στελέχη ερευνών και διαμορφωτές πολιτικής στη χρήση δεδομένων και πληροφόρησης.

Ο δικτυακός τόπος της ένωσης έχει περιορισμένο περιεχόμενο και κυρίως περιλαμβάνει πληροφορίες για το αντικείμενο και τις λειτουργικές διαδικασίες της ένωσης, όπως οργανωτική δομή, επιχειρησιακό σχέδιο, συνεδριάσεις και πρακτικά, εκδηλώσεις και εισηγήσεις, παρεμβάσεις σε διαβουλεύσεις (που αφορούν θεσμούς στατιστικής), εκδόσεις (η μοναδική αφορά σε ένα κείμενο επιστημονικών άρθρων για την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα).

www.regionalobservatories.org.uk.

CEI-LEED (LOCAL DEVELOPMENT NETWORK OF ADVISORS)

Το Δίκτυο Συμβούλων Τοπικής Ανάπτυξης αποτελεί πρόταση της Κεντροευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας του ΟΟΣΑ για την υποστήριξη της οικονομικής ανάπτυξης στα κράτη-μέλη της. Οι στόχοι του είναι:

- * ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση αναγκών στη δημιουργία ικανοτήτων (capacity building)
- * η αποτίμηση των τρεχουσών πρακτικών στον σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση των εργαλείων πολιτικής που εισάγονται από εθνικές και άλλες αρχές
- * η διάχυση της γνώσης του προγράμματος LEED του ΟΟΣΑ και η ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ επαγγελματιών της τοπικής ανάπτυξης
- * η εφαρμογή των γνώσεων για άμεση υποστήριξη τοπικών επιχειρήσεων.

Το Δίκτυο υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του ΟΟΣΑ για την Τοπική Ανάπτυξη (LEED Centre) ως σημείου επαφής των μελών του δικτύου, της Κεντροευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας και του ΟΟΣΑ. Αποτελείται από 10-15 μέλη ανά χώρα, οργανισμούς ή φυσικά πρόσωπα, όπως: συμβούλους, τραπεζικά στελέχη που ασχολούνται με τις ΜΜΕ, επιμελητήρια, αξιωματούχους διαφόρων διοικητικών επιπέδων (κεντρικούς, περιφερειακούς, τοπικούς) σε σχέση με την τοπική ανάπτυξη, ΜΚΟ, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, δομές της Κεντροευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας.

Τα μέλη του Δικτύου έχουν πρόσβαση ή συνεισφέρουν σε σεμινάρια επιχειρηματικότητας, δημιουργίας ικανοτήτων στην εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών, επιχειρηματικής ανάπτυξης, κοινωνικής οικονομίας και καινοτομίας, σε έργα ανταλλαγής τεχνογνωσίας στα προηγούμενα, διεθνή συνέδρια του ΟΟΣΑ και εμπορικές δράσεις όπως φόρουμ εύρεσης εταίρων.

www.oecd.org/document/CEI-LEED.

CENTRES OF EXPERTISE PROGRAMME

Το Πρόγραμμα Κέντρων Εξειδίκευσης της Φινλανδίας τέθηκε σε εφαρμογή το 1994, και σε συμφωνία με το Νόμο Περιφερειακής Ανάπτυξης, στοχεύει στο συνδυασμό τοπικών, περιφερειακών και εθνικών πόρων για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων εξειδίκευσης υψηλού επιπέδου. Η αποστολή των Κέντρων Εξειδίκευσης είναι η χρήση διεθνώς ανταγωνιστικών γνώσεων και ικανοτήτων ως πηγής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, δημιουργίας θέσεων εργασίας και περιφερειακής ανάπτυξης. Για την επίτευξη του στόχου τα Κέντρα θέτουν τα προ-απαιτούμενα για τη δημιουργία και εμπορική αξιοποίηση της καινοτομίας, θέτουν σε εφαρμογή έργα συνεργασίας μεταξύ των τομέων της έρευνας και της βιομηχανίας, ενισχύουν και εκσυγχρονίζουν την εξειδίκευση υψηλού επιπέδου της περιφέρειας, προωθούν την ανάπτυξη δημιουργικού και καινοτόμου περιβάλλοντος.

Για την περίοδο 2007-2013 έχουν εγκριθεί 13 εθνικώς σημαντικά συμπλέγματα εξειδίκευσης και 21 Κέντρα Εξειδίκευσης. Τα Κέντρα Εξειδίκευσης επικεντρώνονται στην ανάπτυξη συγκεκριμένων πεδίων τα οποία πρέπει να αντανakλούν εξειδίκευση παγκόσμιας κλάσης. Τα πεδία επιλέγονται με βάση την ισχυρή και αναπτυσσόμενη έρευνα, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες μιας περιφέρειας. Τα Συμπλέγματα Εξειδίκευσης λειτουργούν ως πλατφόρμα για ανάπτυξη της διαπεριφερειακής συνεργασίας και επιπλέον αυξάνουν την «κρίσιμη μάζα» που απαιτείται για την ανάπτυξη Κέντρων Εξειδίκευσης με μεγαλύτερη διεθνή έλξη. Κάθε Κέντρο Εξειδίκευσης μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα πεδία, υπαγόμενο σε περισσότερα του ενός συμπλέγματα. Η Εθνική Επιτροπή του Προγράμματος παρακολουθεί και συντονίζει τις δραστηριότητες στις διάφορες περιφέρειες και αποτελείται από ειδικούς στους τομείς της οικονομίας, της έρευνας και της εκπαίδευσης και από στελέχη της περιφερειακής και τοπικής διοίκησης. Επιπλέον συμμετέχουν εκπρόσωποι από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Εργασίας, Εκπαίδευσης, Βιομηχανίας, Γεωργίας και Υγείας. Η επιτροπή συμβάλει στην κατάρτιση του Προγράμματος και στην επιλογή των κέντρων και των πεδίων εξειδίκευσης. Τέλος λειτουργεί ως φόρουμ για την ανάπτυξη περιφερειακών συστημάτων καινοτομίας.

www.oske.net

E-BUSINESS FORUM

Το e-Business Forum αποτελεί επίσημο μηχανισμό που συγκροτήθηκε με κρατική πρωτοβουλία (από το Υπουργείο Ανάπτυξης). Το επίπεδο αναφοράς του είναι ο εθνικός χώρος ενώ προσανατολίζεται σε συνοδευτικά-συμπληρωματικά αντικείμενα της περιφερειακής πολιτικής, στην υποστήριξη της διαβούλευσης για την ηλεκτρονική επιχειρηματικότητα. Τα πεδία πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης με τα οποία παρουσιάζουν συμβατότητα οι δραστηριότητες του είναι η ανταγωνιστικότητα και η επιχειρηματικότητα, ενώ τα αντικείμενα του περιλαμβάνουν την σύνθεση προτάσεων και τη διενέργεια σεμιναρίων / ημερίδων / συνεδρίων.

Ο δικτυακός τόπος του e-Business Forum έχει διπλό ρόλο λειτουργώντας τόσο ως ενημερωτική πύλη όσο και ως φόρουμ διαβούλευσης. Ειδικότερα η λειτουργία του ως πύλη περιλαμβάνει τα εξής:

- Ενημέρωση για σημαντικές πλευρές της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας και της ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας από έγκυρες επιλεγμένες πηγές, ελληνικές και διεθνείς, κατηγοριοποιημένες σε: επιχειρηματική ανάλυση, νέα, τάσεις και συνδέσμους.
- Εξειδικευμένη ενημέρωση προς επιχειρήσεις σχετικά με την ηλεκτρονική επιχειρηματικότητα, το θεσμικό πλαίσιο και τις προτάσεις των Ομάδων Εργασίας του forum.
- Κατάλογο ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων που αναπτύσσουν δραστηριότητες στις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών.
- Πληροφορίες για την οργάνωση και τη λειτουργία του forum, τα νέα και τις εκδηλώσεις του.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η λειτουργία του δικτυακού τόπου ως μηχανισμού διαβούλευσης, η οποία βασίζεται στη συγκρότηση Ομάδων Εργασίας. Οι ομάδες συγκροτούνται σε εθελοντική βάση μέσα από συμπλήρωση σχετικής φόρμας από κάθε ενδιαφερόμενο. Οι συντονιστές και οι rapporteurs των ομάδων έχουν το δικαίωμα να προσθέτουν ηλεκτρονικά αρχεία και χρήσιμους συνδέσμους στη σελίδα κάθε ομάδας, στην οποία υπάρχει δημόσια πρόσβαση σε αυτά και επιπλέον σε σχετικά νέα, και τα παραδοτέα της ομάδας. Τα φυλλάδια-έντυπα και τα παραδοτέα που αναπτύσσει το e-Business Forum είναι επίσης προσβάσιμα σε ηλεκτρονική μορφή (pdf ή doc), μέσω συνοπτικών καταλόγων. Με τη λειτουργία των Ομάδων Εργασίας έχουν προκύψει σημαντικά αποτελέσματα όπως:

- Προγράμματα που βασίζονται σε ιδέες των Ομάδων Εργασίας του forum ("Δικτυωθείτε", "Επιχειρείτε Ηλεκτρονικά" κ.α.)
- Συνεισφορά στην ανάλυση άλλων προγραμμάτων που υλοποιούνται και ευνοούν την επιτάχυνση των ηλεκτρονικών αγορών και των ηλεκτρονικών επιχειρήσεων.
- Διοργάνωση 40 εκδηλώσεων με σκοπό την ανάδειξη ειδικών θεμάτων ψηφιακής οικονομίας και την ευαισθητοποίηση επιχειρήσεων και πολιτών-καταναλωτών.
- Παραγωγή μιας σειράς πρακτικών εντύπων προς επιχειρήσεις και πολίτες με τη μορφή "δεκαλόγων" με οδηγίες, κωδικών δεοντολογίας, αλφαβηταρίων, γλωσσαρίων και οδηγιών.

Το forum έχει κριθεί ως μία βέλτιστη πρακτική στις πολιτικές υποστήριξης των ΜΜΕ στο ηλεκτρονικό επιχειρείν δεδομένου ότι συνδυάζει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- συγκεντρώνει όλα τα ενδιαφερόμενα συμβαλλόμενα μέρη,
- ερευνά το μέλλον και φέρνει στην επιφάνεια ζητήματα που θα προβληματίσουν σε σύντομο χρόνο
- έχει μια εγγενή ευελιξία λόγω του ότι οι ολομέλειες του πραγματοποιούνται τακτικά και οι Ομάδες Εργασίας του έχουν συγκεκριμένη διάρκεια.

www.ebusinessforum.gr

EGNATIA OBSERVATORY

Το Παρατηρητήριο της Εγνατίας Οδού αποτελεί ένα μηχανισμό που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία της Εγνατίας Οδού Α.Ε. και ερευνητικών φορέων. Αναφέρεται κυρίως στο υπο-εθνικό χωρικό

επίπεδο, περιλαμβάνοντας τις περιφέρειες από τις οποίες διέρχεται ο οδικός άξονας της Εγνατίας, ενώ το θεματικό πεδίο προσανατολίζεται σε συνοδευτικά αντικείμενα της περιφερειακής πολιτικής, παρέχοντας πληροφόρηση για τις χωρικές επιπτώσεις του Άξονα στο σύστημα μεταφορών, στο περιβάλλον, στο επίπεδο ανάπτυξης και στη χωροταξία των περιοχών επιρροής.

Τα σημαντικότερα πεδία πολιτικής στα οποία αναφέρεται είναι η περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, τα δίκτυα μεταφορών, οι χρήσεις γης, η αειφορία, η προστασία και διαχείριση περιβάλλοντος και οι σχέσεις πόλης – υπαίθρου. Ειδικότερα αντικείμενα δραστηριοποίησης του είναι η ανάλυση και σύνθεση δημογραφικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών στατιστικών στοιχείων, η ανάλυση και σύνθεση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των περιφερειακών αναπτυξιακών παρεμβάσεων, η εκτέλεση μελετών και εμπειρογνωμοσυνών, ο σχεδιασμός προδιαγραφών για εξειδικευμένες μελέτες με ανάθεση σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Το Παρατηρητήριο της Εγνατίας διατηρεί έναν ενημερωμένο δικτυακό τόπο με πλούσιο περιεχόμενο με δημόσια πρόσβαση. Πιο συγκεκριμένα, αρχειοθετημένο στις σελίδες του παρατηρητηρίου βρίσκεται το εξής υλικό σε μορφή pdf:

- * Δελτία αποτελεσμάτων για καθέναν από τους 50 κοινωνικο-οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και κυκλοφοριακούς δείκτες που παρακολουθούνται κατά τη μεθοδολογία του παρατηρητηρίου.
- * Χαρτοθήκη ηλεκτρονικών χαρτών που δεν αφορούν σε συγκεκριμένους δείκτες και παρουσιάζουν την κατάσταση περιφερειών ή/και νομών στους τομείς της προσπελασιμότητας, ανάπτυξης και συνοχής, ισορροπίας και δικτύωσης και περιβάλλοντος.
- * Ετήσιες συνθετικές εκθέσεις των αποτελεσμάτων των δεικτών.
- * Ειδικές εκθέσεις και μελέτες για τις επιπτώσεις της Εγνατίας Οδού σε περιφέρειες και νομούς.
- * Παρουσιάσεις εισηγήσεων και άρθρων σε ημερίδες και συνέδρια.
- * Ενημερωτικό φυλλάδιο.
- * Αποκόμματα δημοσιευμάτων ημερήσιου τύπου σχετικά με τις δραστηριότητές του.

Ειδικότερο ενδιαφέρον σε σχέση με το HERON παρουσιάζουν τα παρακάτω:

- Η ενότητα του δικτυακού τόπου που αφορά στο σύστημα δεικτών: κάθε δείκτης έχει τη δική του ιστοσελίδα μια συνοπτική περιγραφή και παρέχεται πρόσβαση στα Τεχνικά Δελτία, στα Δελτία Αποτελεσμάτων, καθώς και σε σχετικούς πίνακες, γραφήματα και χάρτες σε μορφή pdf.
- Η ανάπτυξη ενός οργανωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Τεκμηρίωσης και Διαχείρισης Δεδομένων, με κεντρικό πυρήνα τη λειτουργία ειδικά προσαρμοσμένου Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS) στο οποίο βασίζεται η επεξεργασία, ανάλυση και παρουσίαση των στατιστικών και χαρτογραφικών πληροφοριών για τους Νομούς, τις Περιφέρειες και τους οικισμούς της άμεσης και ευρύτερης περιοχής επιρροής.
- Η δικτύωση και η ανάπτυξη συνεργασιών με ανάλογους οργανισμούς και ερευνητικούς φορείς σε εθνικό και διεθνές επίπεδο όπως:
 - * Ερευνητική Μονάδα Χωρικής Ανάπτυξης και Εργαστήριο Συγκοινωνιακής Τεχνικής του ΑΠΘ
 - * Buro f. Raumforschung, Raumplanung u. Geoinformation, Observatoire de l'Environnement et des Effets Economiques des Autoroutes Paris - Rhin - Rhône, Transport Research Knowledge Centre
 - * Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Ερευνητικό Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού Παντείου Πανεπιστημίου, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η ανάπτυξη και υλοποίηση των δραστηριοτήτων του βασίζεται σε 5ετές Πρόγραμμα Δράσης. Το Παρατηρητήριο έχει αναδειχθεί ως παραδειγματική εφαρμογή του ΣΑΚΧ στα πλαίσια του ESPON.

www.observatory.egnatia.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΚΚΕ)

Το ΕΚΚΕ είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, έχει έδρα την Αθήνα, εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης (ΓΓΕΤ) και είναι ο σημαντικότερος δημόσιος φορέας στον τομέα της κοινωνικής έρευνας. Οι στρατηγικοί στόχοι του Κέντρου γύρω από τις θεματικές των κοινωνικών φαινομένων είναι:

- * Η συστηματική έρευνα, παρακολούθηση και καταγραφή των σχετικών με τα κοινωνικά φαινόμενα διαδικασιών.
- * Η ανάπτυξη υποδομών, εννοιολογικών πλαισίων, μεθόδων και τεχνικών αλλά και η διάχυσή τους προς τους φορείς ανάλυσης και χάραξης πολιτικής.
- * Η συστηματική συνεργασία των φορέων που δραστηριοποιούνται γύρω από την κοινωνική έρευνα ως παραγωγοί ή ως καταναλωτές δεδομένων.
- * Η ύπαρξη στρατηγικών κόμβων συντονισμού.

Η οργανωτική δομή του ΕΚΚΕ συνίσταται σε ένα πενταμελές διοικητικό συμβούλιο, 3 ενεργά Ερευνητικά Ινστιτούτα και 3 Διευθύνσεις υποστήριξης, διοίκησης και εκδόσεων. Το ερευνητικό προσωπικό του αποτελείται από αξιόλογους επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων: κοινωνιολόγους, ανθρωπολόγους, πολιτικούς επιστήμονες, γεωγράφους, οικονομολόγους, δημογράφους, εγκληματολόγους, στατιστικούς, ιστορικούς, κλπ.

Τα προϊόντα του ΕΚΚΕ περιλαμβάνουν ερευνητικά έργα ποιότητας, εκδόσεις και επιστημονικό περιοδικό, και την Ελληνική Τράπεζα Κοινωνικών Δεδομένων (ΕΚΤΔ). Η ΕΚΤΔ αναπτύσσει συνεργασίες για την ανταλλαγή δεδομένων με κεντρικά αρχεία άλλων χωρών, ενώ πρόκειται να συνεργαστεί για το ίδιο θέμα καθώς και για τη δημιουργία δεικτών, με άλλους εθνικούς φορείς. Παράλληλα γίνεται καταγραφή των φορέων που διαθέτουν δεδομένα ή εκφράζουν ενδιαφέρον συνεργασίας στο πλαίσιο της ΕΚΤΔ. Η λειτουργία της βασίζεται σε ευρύ δίκτυο συνεργατών.

www.ekke.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΚΠΑΑ)

Το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (υπό την εποπτεία του ΥΠΕΧΩΔΕ) αποτελεί το στρατηγικό σύμβουλο της Ελληνικής Πολιτείας σε θέματα περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης. Μέσω της παροχής πληροφόρησης, γνώσης και απόψεων, εισηγήσεων και γνωμοδοτήσεων, υποστηρίζει την κατάρτιση και εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών στους παραπάνω τομείς. Συνεισφέρει, ως τεχνογνωστικός μηχανισμός, στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις τομεακές αναπτυξιακές πολιτικές και στην επίτευξη, μέσω αυτής, ενός οριζόντιου συντονισμού των δημοσίων πολιτικών που αφορούν άμεσα ή έμμεσα τη διαχείριση του χώρου και του περιβάλλοντος.

Η οργανωτική δομή του συνίσταται σε διοικητικό συμβούλιο και τέσσερα τμήματα – δύο επιστημονικά και δυο διοικητικά-υποστηρικτικά.

Οι δραστηριότητες του περιλαμβάνουν την υλοποίηση παράλληλων προγραμμάτων, την παραγωγή εκθέσεων, προτάσεων στρατηγικής και λοιπών μελετών για λογαριασμό του ΥΠΕΧΩΔΕ και γενικότερα της Δημόσιας Διοίκησης, τη διοργάνωση ημερίδων, εκδηλώσεων και συναντήσεων συνεργασίας με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και φορείς, τη στήριξη της Διοίκησης σε επίπεδο διεθνούς εκπροσώπησης για τις υποχρεώσεις της χώρας, την παραγωγή εκδόσεων, τήρηση αρχείων, ανάπτυξη και συντήρηση της ιστοσελίδας, διακίνηση πληροφοριακού υλικού. Ειδικότερα τονίζεται η ευθύνη σύνταξης ετήσιας έκθεσης αποτίμησης της κατάστασης του περιβάλλοντος της χώρας και εκτιμήσεων για τους στόχους, τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της ασκούμενης περιβαλλοντικής πολιτικής.

www.ekpaa.gr

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το Εργαστήριο έχει ιδρυθεί και δραστηριοποιείται στα πλαίσια του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Το πεδίο αναφοράς του είναι κυρίως ο εθνικός χώρος και η γενική του εμβέλεια στο αντικείμενο των περιφερειακών πολιτικών. Τα σημαντικότερα πεδία πολιτικής που διαπραγματεύεται είναι η περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, η επιχειρηματικότητα, η αειφορία και η προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, οι χρήσεις γης, οι σχέσεις πόλης-υπαίθρου και η διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης, η διακρατική συνεργασία. Τα αντικείμενα δραστηριοποίησης αφορούν κυρίως στην αξιολόγηση των διεθνών περιφερειακών πολιτικών, της ελληνικής περιφερειακής πολιτικής και των παράλληλων πολιτικών, στην εκτέλεση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυμών, ανάλυση και σύνθεση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των περιφερειακών αναπτυξιακών παρεμβάσεων, σύνθεση προτάσεων περιφερειακής πολιτικής.

Το Τμήμα Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης είναι το μοναδικό ΑΕΙ στην Ελλάδα που καλύπτει το σύνολο αυτού του αντικειμένου.

Το Εργαστήριο διαθέτει ολοκληρωμένες βάσεις στατιστικών δεδομένων που αφορούν οικονομικά, δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά καθώς και τις τεχνικές και κοινωνικές υποδομές σε τοπικό, εθνικό, Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Οι βάσεις δεδομένων συμπεριλαμβάνουν σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή πληροφορίες που αφορούν:

- * Χρονολογικές σειρές οικονομικών, δημογραφικών, διαρθρωτικών, μακροοικονομικών στοιχείων, και στοιχείων απασχόλησης, ανεργίας, επενδύσεων και υποδομών για το σύνολο της Χώρας.
- * Διεθνείς σειρές για όλες τις Χώρες και εξειδικευμένα για τις χώρες της ΕΕ (στοιχεία World Bank, ΟΟΣΑ, UNDP, UNEP, UNCTAD, Eurostat).
- * Πλήρεις στατιστικές σειρές ανά νομό και περιφέρεια για οικονομικά, δημογραφικά, διαρθρωτικά, χαρακτηριστικά. Η βάση περιλαμβάνει απογραφές πληθυσμού και κλαδικές απογραφές (μεταποίηση, εμπόριο, υπηρεσίες), και ετήσιες καταγραφές με στοιχεία ανά νομό και περιφέρεια.
- * Βάση δεδομένων με οικονομικά, δημογραφικά και διαρθρωτικά στοιχεία για τις περιφέρειες της Ε.Ε. σε επίπεδο NUTS II και NUTS III (Regio Data Base).
- * Ειδική βάση δεδομένων με οικονομικά, διαρθρωτικά και δημογραφικά στοιχεία για τις περιφέρειες των χωρών σε μετάβαση στην Κ. και Αν. Ευρώπη και ειδικά για τις Βαλκανικές, που καταρτίζεται και επικαιροποιείται σε συνεργασία με το SEAD (Κέντρο Ανάπτυξης Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης) και τους βαλκανίους συνεργάτες του δημόσιους και εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

Το Εργαστήριο διαθέτει αξιόλογη εμπειρία "μεταφοράς τεχνογνωσίας" στο σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων στην Ελλάδα, στα Βαλκάνια και στην ανατολική Μεσόγειο. Συνδέεται με και αξιοποιεί την εμπειρία 10 "τομεακών" εργαστηρίων: Περιφερειακών Οικονομικών Αναλύσεων και Προβλέψεων, Υποδομών - Τεχνολογικής Πολιτικής και Ανάπτυξης, Αγροτικού Χώρου, Τουριστικού Σχεδιασμού - Ερευνών και Πολιτικής, Γεωγραφικών Ερευνών και Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Χωρικής Ανάλυσης και Θεματικής Χαρτογραφίας, Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων, Εφαρμογών της Πληροφορικής στο σχεδιασμό του Χώρου.

www.prd.uth.gr

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου λειτουργεί από το 1984 ως το πρώτο Πανεπιστημιακό Τμήμα στην Ελλάδα που πρόσφερε ολοκληρωμένες περιβαλλοντικές σπουδές και καθιέρωσε την επιστήμη του περιβαλλοντολόγου στη χώρα. Αντικείμενο του είναι οι Περιβαλλοντικές Επιστήμες, με διεπιστημονική και ολιστική προσέγγιση και το πρόγραμμα σπουδών του είναι βασισμένο σε συνδυασμό θετικών και κοινωνικών επιστημών, που το καθιστά ικανό να αντιμετωπίζει τα περιβαλλοντικά προβλήματα υπό μια ολοκληρωμένη διάσταση. Στο τμήμα έχει ιδρυθεί και

λειτουργεί ειδικό Εργαστήριο με αντικείμενο την επιχειρησιακή περιβαλλοντική πολιτική και διαχείριση, το οποίο, σε συνεργασία με άλλα 10 ειδικά τομεακά εργαστήρια καλύπτει την "περιβαλλοντική" διάσταση και οπτική της περιφερειακής ανάπτυξης στο επίπεδο του σχεδιασμού αλλά και της επιχειρησιακής εφαρμογής.

Διαθέτει επαρκή βιβλιοθήκη και αξιόλογα μεθοδολογικά εργαλεία.

Σημαντικότερη και ενδιαφέρουσα για το HERON καινοτομία συνιστά η λειτουργία, δια του σχετικού ιστότοπου, "διαδικτυακών" Μαθημάτων Περιβάλλοντος, σε ειδικότερα αντικείμενα όπως: Introduction to Environmental Science, Εισαγωγή στο Περιβάλλον, Σύγχρονα Περιβαλλοντικά Προβλήματα Πλανητικής Κλίμακας.

www.aegean.gr/environment

ERIK NETWORK

Το Δίκτυο Καινοτομίας Ευρωπαϊκών Περιφερειών βασισμένων στη Γνώση, αποτελεί ένα μηχανισμό που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία 51 ευρωπαϊκών περιφερειών - εταίρων. Αναφέρεται σε επίπεδο διεθνών διαπεριφερειακών συνεργασιών με το θεματικό πεδίο του να εξειδικεύεται στους τομείς των περιφερειακών πολιτικών που έχουν να κάνουν με τη γνώση. Τα σημαντικότερα πεδία πολιτικής του είναι η περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και η διαπεριφερειακή συνεργασία.

Ειδικότερα αντικείμενα δραστηριοποίησης του δικτύου είναι η διενέργεια ημερίδων / συνεδρίων για ανάλυση μεθοδολογικών εργαλείων, η ομογενοποίηση της μεθοδολογίας και η αποτίμηση των «καλών πρακτικών», ο σχεδιασμός οδηγών για το σχεδιασμό - αξιολόγηση - διαχείριση πολιτικών και η συνεργασία με άλλους οργανισμούς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Το ERIK διατηρεί ενημερωμένο δικτυακό τόπο ο οποίος περιλαμβάνει πληροφόρηση για το πρόγραμμα και περιγραφή των δραστηριοτήτων του Δικτύου. Όσον αφορά στα ηλεκτρονικά αρχεία, υπάρχει δημόσια πρόσβαση σε παρουσιάσεις, άρθρα και εισηγήσεις στα πλαίσια θεματικών εργαστηρίων, συνεδρίων και επισκέψεων μελέτης, επίσημα έγγραφα του προγράμματος και σχετικά κείμενα πολιτικής, προτάσεων και στρατηγικής της ΕΕ καθώς και ενημερωτικά δελτία.

Ειδικότερο ενδιαφέρον ως προς το HERON παρουσιάζει η on-line βάση δεδομένων του: αποτελεί μια βάση δεδομένων των Ευρωπαϊκών Περιφερειακών Προγραμμάτων Καινοτόμων Δράσεων και Καλών Πρακτικών. Η συλλογή και η οργάνωση του πλούτου των εμπειριών που προκύπτουν βασίζεται στην ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας αυτο-αξιολόγησης, η οποία καθιστά εφικτή την εις βάθος ανάλυση των περιφερειακών πρακτικών. Η μεθοδολογία σε γενικές γραμμές βασίζεται στη διενέργεια ερευνών δομημένου ερωτηματολογίου, στα οποία οι περιφέρειες καλούνται να συμπληρώσουν μια σειρά δεικτών αναφορικά με τα προγράμματα και τις δράσεις που υλοποιούν. Το θεματικό εύρος της βάσης καλύπτει τόσο το επίπεδο πολιτικής (προγράμματα) όσο και τις δράσεις ή έργα που χρηματοδοτούνται από αυτά. Επίσης η βάση επωφελείται και χρησιμοποιεί υπάρχουσες πηγές στατιστικής πληροφόρησης για την καινοτομία, όπως την EUROSTAT.

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων είναι δημόσια, προϋποθέτει όμως τη συμπλήρωση φόρμας συμμετοχής για απόκτηση κωδικού χρήστη.

www.eriknetwork.net

ESPON

Το ESPON αποτελεί επίσημο δίκτυο που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το επίπεδο αναφοράς του είναι η διεθνής συνεργασία και έχει γενική εμβέλεια στο αντικείμενο των περιφερειακών πολιτικών. Τα πεδία πολιτικής που καλύπτει κατά κύριο λόγο περιλαμβάνουν την περιφερειακή ανάπτυξη και τις σχέσεις της με την καινοτομία, τα δίκτυα μεταφορών, τη διακρατική συνεργασία, την τοπική ανάπτυξη και τις χρήσεις γης, τις σχέσεις πόλεις – υπαίθρου και τη διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης, την αειφορία, προστασία και διαχείριση περιβάλλοντος, την τοπική-περιφερειακή διακυβέρνηση.

Ειδικότερα αντικείμενα δραστηριοποίησης του αποτελούν η αποτίμηση των διεθνών περιφερειακών πολιτικών αλλά και των παράλληλων και συνοδευτικών, η σύνθεση προτάσεων περιφερειακής πολιτικής, η ανάλυση και σύνθεση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των περιφερειακών αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

Ο δικτυακός τόπος του ESPON παρουσιάζει πλούτο πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητές του και δημόσια πρόσβαση σε πλήθος ηλεκτρονικών αρχείων και εγγράφων. Συγκεκριμένα ο χρήστης μπορεί να βρει:

- * Επίσημα έγγραφα του Προγράμματος, ετήσια προγράμματα δράσης, αξιολόγηση του Προγράμματος και μελέτες της Επιτροπής για το Πρόγραμμα ESPON.
- * Τελικές και ενδιάμεσες εκθέσεις των έργων του που κατηγοριοποιούνται σε Θεματικά έργα, Έργα επιπτώσεων πολιτικών, Δια-θεματικά έργα, Επιστημονική ανάλυση, Υποστηρικτικές μελέτες και επιστημονικά έργα.
- * Παρουσιάσεις, άρθρα και εισηγήσεις εργαστηρίων, σεμιναρίων και συνεδρίων.
- * Συνθετικές εκθέσεις αποτίμησης των αποτελεσμάτων του προγράμματος και εκτίμησης μελλοντικών σεναρίων (prospective analysis)

Ειδικότερα, ως προς το HERON, ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εξής δράσεις-εργαλεία του ESPON:

- Οδηγός δεδομένων:
Αποτελεί εργαλείο που παρουσιάζει σύνοψη των πηγών δεδομένων στις ευρωπαϊκές χώρες, τα σημεία επαφής, τις δομές και τους συνδέσμους, προσφέροντας κατ' αυτόν τον τρόπο υποστήριξη στην εφαρμοσμένη έρευνα των δράσεων-έργων του προγράμματος. Η οργάνωση των πληροφοριών γίνεται ανά χώρα, θέμα, υποθέμα, χωρικό επίπεδο (NUTS) και με εκτεταμένη χαρτογραφική παρουσίαση. Ο οδηγός δεδομένων υπάρχει τόσο σε on-line μορφή αναζήτησης όσο και σε αρχεία pdf και xls.
- Βάση δεδομένων:
Παρέχει βασικές περιφερειακές πληροφορίες, που παρέχονται από το ολοκληρωμένο πρόγραμμα ESPON. Περιλαμβάνει δύο σετ επιλεγμένων δεικτών: Βασικούς δείκτες ESPON και Δείκτες Έργων ESPON ταξινομημένους σύμφωνα με τα θέματα του Οδηγού Δεδομένων. Οι βασικοί δείκτες αφορούν στον πληθυσμό, απασχόληση, Ε&Α και οικονομική παραγωγή, με βάση στοιχεία της EUROSTAT. Οι δείκτες των έργων έχουν υπολογιστεί στα πλαίσια υλοποίησης των σχετικών έργων του ESPON και βασίζονται σε δεδομένα της EUROSTAT και εθνικών υπηρεσιών ή είναι αποτελέσματα υπολογιστικών μοντέλων. Οι δείκτες παρέχονται με μορφή αρχείων xls.
- HyperAtlas:
Αποτελεί εφαρμογή ανάλυσης και οπτικοποίησης χωρικών φαινομένων που λαμβάνει υπόψη τη σχετική κατάσταση και τοπικότητα. Ουσιαστικά χαρτογραφεί τη διακύμανση των τιμών μιας χωρικής ενότητας σε κάποιον εξαγόμενο δείκτη (από την αναλογία δυο γεωγραφικών δεικτών) σε σχέση με τρία χωρικά επίπεδα (συνολικό, μέσο-NUTS1,2,3, και τοπικό-γεινίασης). Η εφαρμογή εκτελείται τοπικά στους υπολογιστές των χρηστών.
- WEB-GIS:
Αποτελεί χαρτογραφική εφαρμογή χωρικών αναλύσεων του ESPON, on-line.

www.espon.eu

ESTIA (EUROPEAN SPACE - TERRITORIAL INDICATORS and ACTIONS)

Το πρόγραμμα ESTIA αποτελεί δίκτυο που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία επίσημων δημόσιων φορέων και ερευνητικών ακαδημαϊκών κέντρων. Το επίπεδο αναφοράς του είναι οι διεθνείς συνεργασίες και εξειδικεύεται σε ορισμένους τομείς των περιφερειακών πολιτικών. Τα πεδία πολιτικής στα οποία αναφέρεται περιλαμβάνουν την περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία, διαχείριση και

προστασία του περιβάλλοντος, χρήσεις γης, δίκτυα μεταφορών, στατιστικές της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, σχέσεις πόλης-υπαίθρου και διάχυση/ συγκέντρωση της ανάπτυξης, διακρατική συνεργασία.

Ο δικτυακός τόπος του περιλαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες για τη δομή, την οργάνωση, τους σκοπούς και τη λειτουργία του. Υπάρχει δημόσια πρόσβαση στα επίσημα ηλεκτρονικά αρχεία του, όπως προγραμματικά κείμενα, παραδοτέα, υλικό και πρακτικά εκδηλώσεων, συναντήσεων και συνεδρίων ενώ υπάρχει πρόσβαση σε περισσότερα ηλεκτρονικά έγγραφα, σε υπηρεσία φόρουμ και στο σύστημα χαρτογραφικής παρουσίασης των χωρικών δεικτών για τους χρήστες-μέλη του δικτύου.

Ειδικότερο ενδιαφέρον ως προς τους σκοπούς του HERON παρουσιάζουν οι δράσεις σχετικά με την κατασκευή Συστήματος Χωρικών Δεικτών (TIS) και Πλατφόρμας Παρατηρητηρίου Χωροταξίας. Το Σύστημα Χωρικών Δεικτών βασίζεται στο συνολικό πλαίσιο και στα εισερχόμενα αποτελέσματα του ESPON. Η προστιθέμενη αξία του έγκειται στην προσαρμογή του συστήματος δεικτών στην περίπτωση της Ν.Α Ευρώπης και στη δημιουργία αναλυτικής βάσης δεδομένων που επικεντρώνεται σε βασικές κοινωνικο-οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες. Το σύστημα ελέγχεται με Πιλοτικές Εφαρμογές των κεντρικών χωρικών δεικτών σε τέσσερα θεματικά πεδία:

- * κοινωνικοοικονομικά δεδομένα (ΑΕΠκκ, απασχόληση ανά τομέα)
- * πολυκεντρική ανάπτυξη (πόλεις κατά πληθυσμό, ιεραρχία αστικών κέντρων, πυκνότητα πληθυσμού, πολυκεντρικότητα, αστικοποίηση)
- * ισότητα πρόσβασης (πυκνότητα οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου ως προς επιφάνεια και πληθυσμό, οδική προσβασιμότητα σε σταθμούς μεταφορών, ημερήσια οδική προσβασιμότητα, δυνητική οδική προσβασιμότητα)
- * φυσικοί πόροι (δασική γη, γεωργική, προστατευόμενες περιοχές),

με βάση συνδυασμούς των οποίων συνάγονται διαθεματικοί και συνθετικοί δείκτες.

Η Πλατφόρμα Παρατηρητηρίου Χωροταξίας αποτελεί ουσιαστικά ένα δίκτυο των υπηρεσιών χωρικού σχεδιασμού και ανάπτυξης που υποστηρίζει τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου. Η δομή του αποτελείται από μια εκτελεστική επιτροπή που περιλαμβάνει τους επικεφαλής των υπηρεσιών, Εθνικά Εστιακά Σημεία-Αντένες για συντονισμό και συνεργασία των εθνικών δραστηριοτήτων, και ειδικούς ρόλους σ' ένα πλήθος ικανών φορέων σε υποεθνικό επίπεδο. Το βασικό εργαλείο της πλατφόρμας είναι το Σύστημα Διαχείρισης Πληροφοριών (MIS) που περιλαμβάνει βάση γεωγραφικών και στατιστικών δεδομένων. Η πλατφόρμα καθορίζει τη μέθοδο συλλογής δεδομένων και της δημιουργίας μεταδεδομένων.

www.estia.arch.auth.gr

EUKN (EUROPEAN URBAN KNOWLEDGE NETWORK)

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αστικής Γνώσης αποτελεί πιλοτικό σχέδιο ανταλλαγής γνώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις αστικές περιοχές και οικονομίες - κοινωνίες. Στοιχεί στην στήριξη των διαμορφωτών πολιτικής (policy makers) και των επαγγελματιών για την ανάπτυξη αποδοτικών αστικών πολιτικών και την προώθηση της ζωτικότητας των ευρωπαϊκών πόλεων. Εξυπηρετεί την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων σε αστικά θέματα και είναι demand-driven (οδηγούμενο από τη ζήτηση) των Κρατών-Μελών, των πόλεων και άλλων αστικών φορέων.

Εταίροι του Δικτύου είναι τα Κράτη-Μέλη, το Πρόγραμμα URBACT, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το δίκτυο EUROCITIES. Επίσης συμμετέχουν ερευνητικοί οργανισμοί, όπως τα Ευρωπαϊκά Δίκτυα Αστικής και Στεγαστικής Έρευνας. Το σχέδιο εκτελείται υπό την αιγίδα του Ολλανδικού Υπουργείου Εσωτερικών με εθελοντική συμμετοχή άλλων Κρατών-Μελών και την υποστήριξη του URBACT. Η Γραμματεία έχει την ευθύνη της καθημερινής διαχείρισης και του ιστοχώρου. Η βασική συνιστώσα του Προγράμματος είναι η on-line βάση δεδομένων, μια ευρωπαϊκή ηλεκτρονική βιβλιοθήκη για τις πόλεις. Καθένα από τα συμμετέχοντα Κράτη-Μέλη έχει εγκαταστήσει ένα Εθνικό Σημείο Εστίασης το οποίο είναι υπεύθυνο για τη συλλογή σχετικής γνώσης σε εθνικό επίπεδο. Επίσης, το δίκτυο EUROCITIES,

διάφορες ΓΔ της Επιτροπής και συνεργαζόμενα δίκτυα ερευνητών και επαγγελματιών παρέχουν γνώση στο EUKN.

Η ηλεκτρονική βιβλιοθήκη περιέχει τους εξής τύπους εγγράφων: περιγραφή καλών πρακτικών, σύνοψη πρακτικής έρευνας, περιγραφή επιτυχημένων πολιτικών και περιγραφή σχετικών δικτύων, πάνω σε έξι περιοχές της αστικής πολιτικής: Κοινωνική ενσωμάτωση, Στέγαση, Μεταφορές και υποδομές, Αστικό περιβάλλον, Οικονομία, γνώση, απασχόληση, Ασφάλεια και πρόληψη εγκληματικότητας.

www.eukn.org

EURADA

Η Ένωση Ευρωπαϊκών Περιφερειακών Αναπτυξιακών Οργανισμών (Εταιριών) είναι μη-κερδοσκοπική οργάνωση με στόχο την προώθηση της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και ιδρύθηκε το 1991. Τα μέσα για την επίτευξη του στόχου είναι ο διάλογος με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των μελών, η διεθνική συνεργασία και το γενικό πλαίσιο των περιφερειακών αναπτυξιακών οργανισμών. Συγκεντρώνει περί τους 150 αναπτυξιακούς οργανισμούς από 25 κράτη τόσο της ΕΕ όσο και της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Η εφαρμογή του προγράμματος δράσης της παράγει ως προϊόντα-αποτελέσματα: υπομνήματα για τις σχετικές με τα μέλη του ευρωπαϊκές πολιτικές, έγγραφα σχετικά με τις εμπειρίες και ικανότητες των μελών, διαχείριση και συντονισμός διαπεριφερειακών ευρωπαϊκών προγραμμάτων, προώθηση δικτύου αγγέλων επιχειρήσεων, διοργάνωση σεμιναρίων και εφαρμογή μοντέλου συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking) της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας. Αντίστοιχη προσπάθεια καταβλήθηκε και σε εθνικό επίπεδο, με τη δημιουργία Ελληνικής Ένωσης Αναπτυξιακών Εταιριών (HELADA).

www.eurada.org

EURODITE (REGIONAL TRAJECTORIES TO THE KNOWLEDGE ECONOMY)

Το Πρόγραμμα EURODITE (Πορεία των Περιφερειών προς την Οικονομία της Γνώσης) αποτελεί Ολοκληρωμένο Έργο του 6^{ου} Προγράμματος Πλαισίου E&TA της ΕΕ, που ερευνά τη φύση και τη δυναμική της οικονομίας της γνώσης και των επιπτώσεων της στην ανάπτυξη διαφόρων ευρωπαϊκών περιφερειών, ώστε να πληροφορήσει τους διαμορφωτές πολιτικής που προωθούν τη μετάβαση προς την κοινωνία της γνώσης. Στο Πρόγραμμα μετέχουν 28 εταίροι, ερευνητές και επαγγελματίες, από 12 χώρες. Συγκεκριμένα το EURODITE προσπαθεί να επιτύχει τα παρακάτω:

- * αποτίμηση της παρούσας κατάστασης γνώσης στις οικονομίες των περιφερειών
- * δημιουργία ενός μοντέλου της «μικροδυναμικής της οικονομίας της γνώσης» σε συγκεκριμένους τομείς και περιφέρειες για τα αποθέματα και ροές γνώσης.
- * ανάπτυξη μεθοδολογιών και δεικτών μακροεπιπέδου ως διαγνωστικού εργαλείου για την μέτρηση των περιφερειακών ροών και αποθέματος γνώσης
- * αναγνώριση των σχετικών συνθηκών, και πολιτικών «μόχλευσης».

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται σε συνέδρια σε κοινό σχετικό με τις πολιτικές και στο διαδίκτυο.

www.eurodite.bham.ac.uk

FORSOCIETY ERA-NET

Το ForSociety αποτελεί επίσημο δίκτυο που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία δημόσιων φορέων. Το επίπεδο αναφοράς του είναι η διεθνής συνεργασία στον τομέα του Foresight και της Στρατηγικής Αξιολόγησης (strategic evaluation) και εξειδικεύεται σε τομείς των περιφερειακών πολιτικών και συγκεκριμένα στην έρευνα και ανάπτυξη. Τα πεδία πολιτικής με τα οποία συσχετίζεται είναι η

περιφερειακή ανάπτυξη και καινοτομία και η σχετική διακρατική συνεργασία, ενώ τα αντικείμενα δραστηριοποίησης του είναι η αποτίμηση διεθνών περιφερειακών και παράλληλων και συνοδευτικών πολιτικών, ο σχεδιασμός μεθοδολογικού πλαισίου και customized εργαλείων για το σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των πολιτικών, η διενέργεια σεμιναρίων / ημερίδων / συνεδρίων για την ανάλυση μεθοδολογικών εργαλείων και την ομογενοποίηση της μεθοδολογίας, η αποτίμηση "καλών πρακτικών".

Ο δικτυακός τόπος του παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για το πρόγραμμα, τη δομή, οργάνωση, στόχους, λειτουργία και αποτελέσματα του καθώς επίσης και πρόσβαση σε ενημέρωση, νέα και πηγές γύρω από την Προοπτική Διερεύνησης (foresight). Η πρόσβαση στα περιεχόμενα και στα ηλεκτρονικά έγγραφα του δικτυακού τόπου είναι ελεύθερη. Ειδικότερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι παρακάτω ενότητες:

- Αποτελέσματα του προγράμματος, όπου παρουσιάζονται συνοπτικά τα κείμενα θέσεων και οι εκθέσεις και παρέχονται πλήρη σε ηλεκτρονικά αρχεία (pdf).
- Πηγές. Συλλέγονται και κατηγοριοποιούνται πηγές πληροφόρησης και δραστηριοτήτων γύρω από Προοπτική Διερεύνηση άλλων φορέων, περιλαμβάνοντας νέα προγραμμάτων, εκδηλώσεις και συνέδρια, εκθέσεις και άρθρα. Κάθε πηγή παρουσιάζεται συνοπτικά και συνοδεύεται από συνδέσεις προς τα σχετικά ηλεκτρονικά έγγραφα ή/και ιστοσελίδες.
- Γνωσιακή Βάση, όπου περιλαμβάνονται σειρές εκθέσεων, μελέτες περίπτωσης, άρθρα και άλλα χρήσιμα κείμενα για την Προοπτική Διερεύνησης. Τα κείμενα κατηγοριοποιούνται κατά θέμα, μέθοδο, φορέα, χώρα και τύπο με βάση τα οποία μπορεί να γίνει αναζήτηση.

Επίσης στο δικτυακό τόπο του ForSociety λειτουργεί υπηρεσία φόρουμ συζητήσεων με δημόσια πρόσβαση ύστερα από εγγραφή χρήστη. Για τα μέλη του δικτύου ακολουθείται ξεχωριστή διαδικασία εγγραφής, με πρόσβαση στον ιστοτόπο των μελών.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως προς τους σκοπούς και αντικείμενο του HERON παρουσιάζουν οι δράσεις ανάπτυξης εργαλείων αξιολόγησης και σύγκρισης προγραμμάτων Προοπτικής Διερεύνησης. Τα βήματα μέχρι την εφαρμογή μιας άσκησης συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking) περιλαμβάνουν τις εξής κύριες διαδικασίες:

- * Προετοιμασία μιας κοινής ορολογίας και μεθοδολογίας συγκριτικής αξιολόγησης στη βάση της ανάλυσης των μελετών περιπτώσεων και της αναγνώρισης των κοινών στοιχείων στις επιμέρους μεθοδολογίες Προοπτικής Διερεύνησης.
- * Εσωτερική αξιολόγηση (αυτό-αξιολόγηση) προγραμμάτων.
- * Εκπόνηση μεθοδολογίας εξωτερικής αξιολόγησης
- * Εκτέλεση ασκήσεων συγκριτικής αξιολόγησης.

www.eranet-forsociety.net

IDEAS (INTERNATIONAL DEVELOPMENT EVALUATION ASSOCIATION)

Η Διεθνής Ένωση Αξιολόγησης της Ανάπτυξης είναι μη κερδοσκοπική εταιρεία με σκοπό την προώθηση της αξιολόγησης της ανάπτυξης, μέσω της επεξεργασίας των μεθόδων, της ενδυνάμωσης των ικανοτήτων και της επέκτασης των θεσμών πνευματικής ιδιοκτησίας αλλά και αξιοποίησης από τους χρήστες της αξιολόγησης. Για την επίτευξη του σκοπού της, υιοθετεί στρατηγική προσέλκυσης μελών παγκοσμίως ιδιαίτερα από αναπτυσσόμενες χώρες και μεταβατικές οικονομίες. Η ιδιότητα του μέλους, με ετήσια χρηματική εισφορά, εξασφαλίζει δικαίωμα ψήφου στις ετήσιες συγκεντρώσεις, πρόσβαση σε ηλεκτρονική ενημέρωση, έρευνες και εκθέσεις, συμμετοχή σε ομάδες εργασίας, αντίτυπα εκδόσεων και πρακτικά συνεδρίων και σεμιναρίων.

Ο ιστότοπος περιλαμβάνει ενημέρωση για δραστηριότητες αξιολόγησης σε όλον τον κόσμο και συνδέσμους με εθνικές ή κατά ήπειρο επιστημονικές εταιρίες αξιολόγησης ή διεθνείς οργανισμούς: EC Evaluation Units Network, Independent Evaluation Office (International Monetary Fund), Office of Evaluation and Oversight (Inter-American Development Bank), Office of Evaluation and Studies

(International Fund for Agri-cultural Development), Evaluation Unit (International Labour Organization), Evaluation and Research Unit (United Nations Refugee Agency), Evaluation Office (United Nations Development Programme), United Nations Evaluation Forum, World Bank Operation Evaluation Department, European Evaluation Society, African Evaluation Society, American Evaluation Association, Australasian Evaluation Society, επιστημονικές εταιρίες Αξιολόγησης των ευρωπαϊκών χωρών.

www.ideas-int.org

INNOVATING REGIONS IN EUROPE

Το Δίκτυο Καινοτόμων Περιφερειών στην Ευρώπη συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το επίπεδο αναφοράς του είναι οι διεθνείς διαπεριφερειακές συνεργασίες και η εμβέλεια του εξειδικεύεται σε επιμέρους τομείς των περιφερειακών πολιτικών. Τα πεδία πολιτικής του περιλαμβάνουν την περιφερειακή ανάπτυξη και καινοτομία, ανταγωνιστικότητα και διαπεριφερειακή συνεργασία. Ειδικότερα αντικείμενα του αποτελούν η αποτίμηση περιφερειακών πολιτικών, ο σχεδιασμός μεθοδολογικού πλαισίου και εργαλείων για το σχεδιασμό, την αξιολόγηση και διαχείριση των πολιτικών, η διενέργεια σεμιναρίων/ημερίδων/συνεδρίων για ανάλυση μεθοδολογικών εργαλείων, ομογενοποίηση της μεθοδολογίας και αποτίμηση καλών πρακτικών, η σύνθεση προτάσεων περιφερειακής πολιτικής.

Ο δικτυακός τόπος του είναι ενημερωμένος με πληθώρα στοιχείων για τις δραστηριότητες του και την περιγραφή της οργάνωσης και δομής του. Υπάρχει δημόσια πρόσβαση σε μεγάλο πλήθος δεδομένων και ηλεκτρονικών εγγράφων-αρχείων που οργανώνονται στο δικτυακό τόπο σε επίπεδο ιστοσελίδας-γενικής δραστηριότητας. Η επιφανειακή οργάνωση βασίζεται όμως σε βάση δεδομένων με πλήρεις δυνατότητες αναζήτησης, που παρουσιάζει ειδικότερο ενδιαφέρον για το HERON και περιγράφεται αναλυτικότερα. Στις τυπικές υπηρεσίες του μέσω δικτυακού τόπου περιλαμβάνονται επίσης αναζήτηση πληροφοριών και εμπειρογνομώνων και η διοργάνωση επισκέψεων μελέτης, που διεκπεραιώνονται με τη συμπλήρωση αντίστοιχης φόρμας προς την γραμματεία του δικτύου.

Στα ειδικότερα χαρακτηριστικά-εργαλεία του δικτυακού τόπου που ενδιαφέρουν το HERON περιλαμβάνονται:

- On-line βιβλιοθήκη για λεπτομερή αναζήτηση ηλεκτρονικών εγγράφων που περιλαμβάνουν παρουσιάσεις, εισηγήσεις εργαστηρίων, σεμιναρίων και συνεδρίων, κείμενα προγραμμάτων, έργων και προκηρύξεων Περιφερειακών Καινοτόμων Στρατηγικών (RIS), κείμενα πολιτικής και πρακτικής για την καινοτομία, επιστημονικά άρθρα, στατιστικές καινοτομίας, ενημερωτικά δελτία.
- On-line φόρουμ για τη συζήτηση διαφόρων θεμάτων, τη δημιουργία ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης, την κοινοποίηση απόψεων, ιδεών αρχείων και νέων. Προϋποθέτει εγγραφή μέλους στη βάση δεδομένων του IRE.
- Αναζήτηση, περιγραφή και συνοπτική παρουσίαση των περιφερειών του δικτύου.
- Αναζήτηση, περιγραφή και συνοπτική παρουσίαση στρατηγικών – σχεδίων - προγραμμάτων του IRE κατά τύπο, περιφέρεια, θέμα και τομέα.
- Αναζήτηση έργων που εφαρμόστηκαν και υλοποιήθηκαν στα πλαίσια καινοτόμων πολιτικών και στρατηγικών στα μέλη του IRE, ταξινομημένων ανά χώρα και θέμα, ως παραδείγματα.
- Αναλυτική αναζήτηση επαφών στο δίκτυο IRE, ανά σχέδιο, φορέα, περιφέρεια.
- Καθιέρωση βραβείου IRE Καλύτερου Ευρωπαϊκού Μέτρου Καινοτομίας, το οποίο αποτελεί μια πρωτοβουλία για τη διάκριση επιτυχημένων μέτρων, τη διάχυση επιτυχημένων μέτρων και την ανταλλαγή γνώσεων. Η αξιολόγηση των μέτρων γίνεται στην βάση των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν και τις επίδρασης στην περιφέρεια, των καινοτόμο χαρακτήρα τους, τις μελλοντικές προοπτικές και τη βιωσιμότητα, την δυνατότητα προσαρμογής και μεταφοράς σε άλλες περιφέρειες.

www.innovating-regions.org

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΙΝΕ, ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ)

Το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε. είναι εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με στόχους:

- * έρευνα, μελέτη και τεκμηρίωση θεμάτων που ενδιαφέρουν Γ.Σ.Ε.Ε., συνδικαλιστικές οργανώσεις μέλη της και εργαζόμενους,
- * σχεδιασμό, υλοποίηση και ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και συντονισμό και στήριξη ενεργειών που πραγματοποιούνται από οργανώσεις μέλη της Γ.Σ.Ε.Ε.,
- * ανάπτυξη συστήματος συνδικαλιστικής εκπαίδευσης - επιμόρφωσης.

Το ΙΝΕ διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο και εκτός από την κεντρική του δομή έχει περιφερειακό (στις 13 περιφέρειες) και κλαδικό (σε 22 επί μέρους κλάδους δραστηριότητας) χαρακτήρα με τη λειτουργία ανάλογων Ινστιτούτων. Οι δραστηριότητες και τα προϊόντα του περιλαμβάνουν σύνταξη ερευνών-μελετών και εκθέσεων, έκδοση επιστημονικού περιοδικού, συμμετοχή σε προγράμματα, λειτουργία ΚΕΚ, συμμετοχή στο Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων και το Παρατηρητήριο Μετανάστευσης.

www.inegsee.gr

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (Ι.ΜΕ.ΠΟ.)

Το ΙΜΕΠΟ έχει ρόλο Συμβούλου της Κυβέρνησης για τη διαμόρφωση πολιτικής σε θέματα μετανάστευσης. Η αποστολή του συνοψίζεται σε έρευνα του μεταναστευτικού φαινομένου και εκπόνηση μελετών για το σχεδιασμό και την εφαρμογή μιας βιώσιμης και ρεαλιστικής μεταναστευτικής πολιτικής. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εσωτερικών Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο και στις δραστηριότητες του εντάσσονται η διενέργεια επιστημονικών ερευνών και εκπόνηση μελετών, η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η κατάρτιση και υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, η οργάνωση συζητήσεων, συνεδρίων και σεμιναρίων, η έκδοση περιοδικών και βιβλίων, η οργάνωση βιβλιοθήκης και η ανάπτυξη βάσης δεδομένων για τη στατιστική αποτύπωση και κατανόηση των μεταναστευτικών ρευμάτων, η διασύνδεση με διεθνείς οργανισμούς και αντίστοιχα ινστιτούτα, η συνεργασία με ΜΚΟ, η δημιουργία και συντήρηση ιστοσελίδας για την ενημέρωση και επικοινωνία των ενδιαφερομένων.

www.imepo.gr

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης αποτελεί μηχανισμό που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Παντείου Πανεπιστημίου. Το επίπεδο αναφοράς του είναι κατά βάση εθνικό και η θεματική εμβέλειά του γενική στο αντικείμενο των περιφερειακών πολιτικών. Τα κύρια πεδία πολιτικής στα οποία αναφέρεται είναι περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, επιχειρηματικότητα, καινοτομία, χρήσεις γης, τοπική – περιφερειακή διακυβέρνηση, περιφερειακή και τοπική απασχόληση και αγορά εργασίας, σχέσεις πόλης-υπαίθρου και διάχυση/συγκέντρωση ανάπτυξης. Ειδικότερα αντικείμενα δραστηριοποίησης του είναι η αποτίμηση διεθνών και ελληνικής περιφερειακής πολιτικής, η σύνθεση προτάσεων περιφερειακής πολιτικής, ο σχεδιασμός και παρακολούθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης - κατάρτισης - μετεκπαίδευσης, η εκτέλεση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών, η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Ο δικτυακός τόπος του διαθέτει της απαραίτητες περιγραφικές πληροφορίες οργάνωσης και δραστηριοτήτων χωρίς να υπάρχει δυνατότητα on-line πρόσβασης στα προϊόντα και στις υπηρεσίες που έχει αναπτύξει. Ειδικότερο ενδιαφέρον ως προς το HERON παρουσιάζει η βάση δεδομένων του Ινστιτούτου Περιφερειακής Ανάπτυξης:

- Η Βάση Στατιστικών Δεδομένων καλύπτει τις βασικές κατηγορίες στατιστικών και περιφερειακών δεδομένων (δημογραφικά δεδομένα, δεδομένα απασχόλησης και επιχειρηματικής

δραστηριότητας, υποδομές και επενδύσεις, επίπεδο εκπαίδευσης και περίθαλψης κ.λπ.) σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας. Εμπλουτίζεται με ευθύνη του επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού του Ινστιτούτου. Επιδιώκεται να ενταχθούν στοιχεία σε επίπεδο ΟΤΑ και να δημιουργηθεί μια παράλληλη Βάση Δεδομένων Επιχειρήσεων για όλη τη χώρα, με στοιχεία τα οποία θα αφορούν τον κύκλο εργασιών, το προσωπικό, την εξαγωγική δραστηριότητα κ.λπ.

- Η Βάση Γεωγραφικών Δεδομένων καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, παρέχοντας τις εξής πληροφορίες: διοικητικά όρια Νομών, Περιφερειών και ΟΤΑ, Ευρωπαϊκό, εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο, σιδηροδρομικό δίκτυο, βασικό υδρολογικό δίκτυο για το σύνολο της επικράτειας, θέσεις εδρών ΟΤΑ, πριν και μετά την εφαρμογή του Σχεδίου ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, γεωμορφολογικά στοιχεία, θέσεις αρχαιολογικών χώρων, σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος κ.λπ.

www.ipa.panteion.gr

INTELLIGENT COMMUNITY FORUM

Το Φόρουμ της Ευφυούς Κοινότητας (ICF) αποτελεί διεθνή μη κερδοσκοπική δεξαμενή σκέψης (think-tank) που επικεντρώνεται στην δημιουργία θέσεων απασχόλησης και στην οικονομική ανάπτυξη σε μια "ευρυζωνική" οικονομία. Το ενδιαφέρον της είναι οι τοπικές κοινότητες στις αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες οικονομίες και στόχοι της η αναγνώριση και εξήγηση της ανάδυσσης της ευρυζωνικής οικονομίας και οι επιπτώσεις της σε τοπικό επίπεδο, η έρευνα και η διάχυση καλών πρακτικών στις κοινότητες για προσαρμογής τους στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον, και η διάκριση των επιτευγμάτων των κοινοτήτων που αντεπεξήλθαν στις προκλήσεις. Η λειτουργία του Φόρουμ συνίσταται σε εκπόνηση ερευνών, δημιουργία περιεχομένου για συνέδρια, έκδοση πληροφοριακού υλικού και απονομή ετήσιων βραβείων. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν επισκέψεις πεδίου, συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking) στην έννοια και τους δείκτες της Ευφυούς Κοινότητας, ομιλητές και ομιλίες, θεματικά εργαστήρια και παρέχονται με χρηματική συνδρομή.

www.intelligentcommunity.org

INTERACT

Το Πρόγραμμα INTERACT συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το επίπεδο αναφοράς του είναι οι διεθνείς συνεργασίες και ο κυρίαρχος προσανατολισμός του σε συνοδευτικά αντικείμενα της περιφερειακής πολιτικής, συγκεκριμένα στην πληροφόρηση και ανταλλαγή γνώσης. Το πεδίο πολιτικής που καλύπτει αφορά στην περιφερειακή ανάπτυξη και διακρατική συνεργασία, ενώ τα συγκεκριμένα αντικείμενα δραστηριοποίησης περιλαμβάνουν το σχεδιασμό οδηγών για το σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση πολιτικών, τη διενέργεια σεμιναρίων / ημερίδων / συνεδρίων για ανάλυση μεθοδολογικών εργαλείων, ομογενοποίηση της μεθοδολογίας, αποτίμηση "καλών πρακτικών", την εκτέλεση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυών, το σχεδιασμό προδιαγραφών και κανόνων εκτέλεσης, αξιολόγησης και αξιοποίησης projects.

Ο δικτυακός τόπος του έχει απλή δομή και περιορισμένο περιεχόμενο, με δημόσια πρόσβαση σε πληροφορίες γύρω από το πρόγραμμα INTERACT, ανακοινώσεις νέων και ενημερωτικά δελτία, εκδηλώσεις και υποστηρικτικό υλικό ή/και πρακτικά, εκδόσεις και εργαλεία και πληροφορίες για το INTERREG και τον Στόχο 3 της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013. Ειδικότερα για το HERON ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εξής υπηρεσίες του δικτυακού τόπου του INTERACT:

- Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη για τα προγράμματα INTERREG, η οποία ενημερώνεται τακτικά και περιλαμβάνει τρία κυρίως τμήματα: γενικό, με επίσημα κείμενα (προ-γραμματικά, συμπληρώματα, αξιολογήσεις, εκθέσεις, συμφωνίες) όλων των προ-γραμμάτων INTERREG, ειδικό με επιλεγμένα Σχέδια Επικοινωνίας των προγραμμάτων που συνιστούν καλές πρακτικές, και ένα με κείμενα αναφορικά με το MEDA.
- Χαρτογραφική παρουσίαση και συνοπτική περιγραφή προγραμμάτων INTERREG.
- Βάση Δεδομένων Έργων INTERREG III, που παρουσιάζει επιλογή από υλοποιημένα ή σε εξέλιξη έργα των προγραμμάτων, με δυνατότητα αναζήτησης κατά όνομα, θέμα, χώρα και κλάδο του

INTERREG. Η βάση συνοδεύεται από on-line φόρμα υποβολής έργων όπου πρόσβαση έχουν με κωδικό οι εκπρόσωποι των προγραμμάτων.

- Παρουσίαση έργων που αποτελούν καλές πρακτικές του INTERREGIII. Η επιλογή τους στηρίζεται σε πλήθος κριτηρίων που αφορούν τόσο στην επίτευξη στόχων όσο και στην θεματική και γεωγραφική αντιπροσωπευτικότητα και προστιθέμενη αξία.
- Δημιουργία εγχειριδίων ως οδηγιών και πηγών αναφοράς σε πρακτικά ζητήματα προγραμμάτων INTERREG, όπως αρχές για επικεφαλής εταίρους, δημιουργία στρατηγικών έργων, χρηματοδοτική υποστήριξη σε αιτήσεις έργων, αποτελεσματική διαχείριση, επιλεξιμότητα, συμφωνίες συνεργασίας κ.α.
- Εκπόνηση μελετών για παροχή αναλυτικής πληροφορίας και υποστήριξης της λήψης αποφάσεων σε ζητήματα δομών INTERREG και διαχείρισης προγραμμάτων και σε τομείς χωρικών πολιτικών της ΕΕ για διαπεριφερειακή συνεργασία (περιβάλλον, διαχείριση κινδύνων, μεταφορές, αστική ανάπτυξη, κ.α.).
- Γλωσσάριο ορισμών και ορολογία που αφορούν στο INTERREG και προέρχονται από τρέχοντες κανονισμούς, κανονισμούς της νέας Προγραμματικής Περιόδου, μελέτες και εργαλεία INTERACT και άλλες πηγές, σε μορφή pdf και on-line.
- Φόρουμ ανταλλαγής απόψεων και συζητήσεων για θέματα INTERREG με δημόσια πρόσβαση ύστερα από εγγραφή χρήστη.

www.interact-eu.net

IOBE

Το Ίδρυμα Κοινωνικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινωφελής, ερευνητικός οργανισμός, με σκοπό την προώθηση της επιστημονικής έρευνας για τα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και την παροχή αντικειμενικής πληροφόρησης και διατύπωσης προτάσεων στη διαμόρφωση πολιτικής. Επικεντρώνει τη δραστηριότητα του στα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας σε μακρο- και μικροοικονομικό επίπεδο και πιο συγκεκριμένα στα προβλήματα που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζουν τη λειτουργία του ιδιωτικού τομέα. Η δραστηριότητά του είναι οργανωμένη στα ακόλουθα τμήματα:

- Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Πολιτικής: Έκθεση για την Ελληνική Οικονομία, Οικονομική Συγκυρία
- Μικροοικονομικής Ανάλυσης και Πολιτικής: Μονάδα Κλαδικών Μελετών, Μονάδα Στατιστικών Δεδομένων και Ανάλυσης, Παρατηρητήριο Απασχόλησης Αποφοίτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Παρατηρητήριο Οικονομικών Υγείας
- Παρατηρητήριο Αγοράς Αυτοκινήτου
- Epsi (European Performance Satisfaction Index)
- Παρατηρητήριο Επιχειρηματικότητας – GEM
- Παρατηρητήριο Δημόσιου Τομέα - Κράτους.

Στο Ίδρυμα λειτουργεί Επιστημονικό Συμβούλιο ως συμβουλευτικό όργανο.

www.iobe.gr

IQ-NET

Το IQ-Net αποτελεί δίκτυο που συγκροτήθηκε με την πρωτοβουλία ενός ακαδημαϊκού-ερευνητικού φορέα (το Ερευνητικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Πολιτικών EPRC του Πανεπιστημίου Strathclyde). Το επίπεδο αναφοράς του είναι η διεθνής συνεργασία και η εμβέλεια των δραστηριοτήτων του είναι γενική σε όλο το αντικείμενο των περιφερειακών πολιτικών.

Τα σημαντικότερα πεδία πολιτικής στα οποία αναφέρεται, αφορούν στην περιφερειακή ανάπτυξη και στις σχέσεις της με την ανταγωνιστικότητα, καινοτομία, απασχόληση, διαπεριφερειακή συνεργασία, σχέσεις πόλης-υπαίθρου και διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης, τοπική-περιφερειακή διακυβέρνηση. Τα αντικείμενα του περιλαμβάνουν την αποτίμηση περιφερειακών και συνοδευτικών πολιτικών, τη σύνθεση προτάσεων περιφερειακής πολιτικής, την ανάλυση και σύνθεση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων περιφερειακών αναπτυξιακών παρεμβάσεων, την εκτέλεση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυών.

Ο δικτυακός τόπος του IQ-Net είναι λιτός και περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες για το δίκτυο, ανακοινώσεις, ενημερωτικό δελτίο και έγγραφα-παραδοτέα δραστηριοτήτων του. Ειδικότερα υπάρχει δημόσια πρόσβαση σε όλες τις εκθέσεις και άρθρα του IQ-Net σε μορφή pdf, κατηγοριοποιημένα κατά προγραμματική περίοδο και είδος:

- * Επισκόπηση εφαρμογής προγραμμάτων διαρθρωτικών ταμείων.
- * Σχεδιασμός στρατηγικών και προγραμμάτων.
- * Διαδικασίες διαχείρισης και εφαρμογής διαρθρωτικών ταμείων.
- * Ειδικά θέματα προγραμμάτων Διαρθρωτικών Ταμείων (εδαφική συνοχή, αστική ανάπτυξη, διαπεριφερειακή συνεργασία, απασχόληση, τουρισμός, καινοτομία, δημοσιότητα, παρακολούθηση και αξιολόγηση, δημιουργία και επιλογή έργων, εταιρική σχέση).

Ενδιαφέρον για το HERON παρουσιάζει ο συνολικός τρόπος λειτουργίας του δικτύου IQ-Net, ο οποίος βασίζεται στην διοργάνωση συνεδρίων για την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών σε θέματα που σχετίζονται με το σχεδιασμό, την εφαρμογή, τη διαχείριση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Το EPRC προετοιμάζει σύντομες παρουσιάσεις ως βάση για τις συζητήσεις σε κάθε συνάντηση, συγκεντρώνοντας συγκριτικές εμπειρίες από ολόκληρη την ΕΕ. Εκτός από τη συνηθισμένη ενημέρωση προόδου σχετικά με τα προγράμματα, σε κάθε συνέδριο συζητούνται επίσης θεματικές παρουσιάσεις.

www.eprc.strath.ac.uk/iqnet/

IT4ALL

Το Δίκτυο Τοπικών Αρχών για την Κοινωνία της Πληροφορίας αποτελεί ένα δίκτυο τοπικών αρχών παγκοσμίως, που στόχευε στον προσδιορισμό μιας κοινής θέσης για τις Τοπικές Αρχές προς την Παγκόσμια Σύνοδο της Κοινωνίας της Πληροφορίας (2003, 2005). Οι κύριες περιοχές δράσεις του ήταν ο εντοπισμός πιθανών έργων συνεργασίας που θα έχουν σημαντική επίπτωση στην ανάπτυξη της ΚτΠ, ο σχεδιασμός και η πληροφόρηση για ένα πρότυπο αναφοράς, βασισμένο σε καλές πρακτικές τοπικών αρχών, που θα λειτουργεί ως διαγνωστικό εργαλείο προσαρμογής στην ΚτΠ, η εφαρμογή δράσεων κατάρτισης και η στήριξη για την εξασφάλιση χρηματοδότησης αναπτυξιακών σχεδίων της ΚτΠ σε λιγότερο ανεπτυγμένες πόλεις και περιφέρειες.

Το δίκτυο ιδρύθηκε από το Ινστιτούτο Κατάρτισης και Έρευνας των Ηνωμένων Εθνών (UNITAR) και το πρόγραμμα CIFAL (Διεθνές Κέντρο Κατάρτισης Τοπικών Αρχών), που έχει την ευθύνη συντονισμού και κινητοποίησης. Στους εταίρους περιλαμβάνονται περιφερειακά δίκτυα και ομάδες, όπως CALRE, eris@, CITYNET, URBAL, Επιτροπή Περιφερειών κ.α. Μέλη αποτελούν δήμοι, πόλεις, περιφέρειες, ή ενώσεις τους καθώς και ΜΚΟ και αρχές αποκεντρωμένης Διοίκησης.

www.it4all-regions.org

ΚΕΠΕ

Το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών αποτελεί επίσημο ίδρυμα που συγκροτήθηκε με κρατική πρωτοβουλία ήδη από το 1962. Το επίπεδο αναφοράς του είναι ο εθνικός χώρος και εξειδικεύεται σε επιμέρους τομείς περιφερειακών πολιτικών, κυρίως τον προγραμματισμό και την οικονομική ανάπτυξη. Τα πεδία πολιτικής στα οποία αναφέρεται περιλαμβάνουν την περιφερειακή ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα και ανταγωνιστικότητα, τα δίκτυα μεταφορών, την απασχόληση

και αγορά εργασίας, το εισόδημα και άλλα μακροοικονομικά μεγέθη, ενώ τα αντικείμενα στα οποία δραστηριοποιείται αφορούν σύνθεση προτάσεων περιφερειακής πολιτικής, εκτέλεση εξειδικευμένων μελετών, ανάλυση και σύνθεση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων προγραμμάτων, ανάλυση και σύνθεση στοιχείων.

Ο δικτυακός τόπος του περιέχει πληροφορίες για την οργάνωση του, την περιγραφή των λειτουργιών και τις δραστηριότητες του. Επίσης υπάρχει κατάλογος δημοσιεύσεων του ΚΕΠΕ και εξαμηνιαίο βιβλιογραφικό δελτίο με τα πιο πρόσφατα βιβλία της βιβλιοθήκης. Η πρόσβαση στα προϊόντα-υπηρεσίες του περιορίζεται στην παροχή περιλήψεων και περιεχομένων για τις πλέον πρόσφατες (από το 2003) Μελέτες και Εκθέσεις που εκπονούνται από τους ερευνητές του κέντρου. Για τις Εργασίες για Συζήτηση και την Τετραμηνιαία Εκθεση για τις Οικονομικές Εξελίξεις, παρέχονται πλήρη, σε μορφή pdf, τα πλέον πρόσφατα κείμενα (μετά το 2003). Οι σειρές εκδόσεων διατίθενται δωρεάν σε δημόσιους οργανισμούς και προς πώληση σε ιδιώτες.

Η ειδική ερευνητική βιβλιοθήκη του ΚΕΠΕ διαθέτει πλούσια συλλογή βιβλίων, περιοδικών εκδόσεων και λοιπών εντύπων στις κοινωνικές επιστήμες, με έμφαση στα οικονομικά. Περιλαμβάνει 30.000 τόμους βιβλίων, 700 τίτλους ελληνικών και ξενόγλωσσων περιοδικών, 5.500 κείμενα εργασίας (working papers) περίπου, καθώς και 315 σειρές στατιστικών δελτίων.

Για την υποστήριξη των αναγκών του ΚΕΠΕ λειτουργεί και ανεξάρτητο εσωτερικό δίκτυο Intranet, ενώ ειδικό λογισμικό (κυρίως οικονομετρικά και στατιστικά πακέτα), είναι διαθέσιμο για τους χρήστες του. Το ΚΕΠΕ είναι ουσιαστικώς ο μόνος δημόσιος ελληνικός μηχανισμός που μπορεί να υποστηρίξει οικονομετρικές αποτιμήσεις και προβλέψεις.

www.kepe.gr

LISBON REGIONS NETWORK

Το Δίκτυο των Περιφερειών της Λισσαβόνας είναι δίκτυο 8 φιλόδοξων, υψηλών επιδόσεων περιφερειών με κοινό συμφέρον στην εκπλήρωση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στόχος είναι η ανάδειξη της περιφερειακής και τοπικής διάστασης της Στρατηγικής και η συνεισφορά στην μελλοντική της ανάπτυξη. Το δίκτυο προσφέρει στις περιφέρειες πλατφόρμα για να:

- * ανταλλάξουν εμπειρίες στην εφαρμογή της ΣτΛ
- * αναλύσουν τις επιπτώσεις τοπικών και περιφερειακών πολιτικών στους πυλώνες της Στρατηγικής
- * συνεισφέρουν στον ευρύτερο πολιτικό διάλογο σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- * εργαστούν μαζί σε κοινά σχέδια χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ που βοηθούν στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας.

Οι δραστηριότητες του καθορίζονται σε ετήσια προγράμματα εργασίας και περιλαμβάνουν κυρίως πολιτικές διεργασίες όπως σύνταξη κοινών θέσεων, δημιουργία ομάδων πολιτικής πίεσης και προώθησης των στόχων του δικτύου (lobbying), αλλά και πληροφόρηση για κρίσιμες εξελίξεις στην ΣτΛ, δημιουργία πάνελ εμπειρογνομόνων, επίδειξη καλών πρακτικών, συνεργασία με άλλα δίκτυα και περιφέρειες, διοργάνωση συνεδρίων και εργαστηρίων, αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων για εκπόνηση πολυετών σχεδίων συγκριτικών αξιολογήσεων (benchmarking) των μελών.

www.regio-randstad.nl/actueel/uploads/Lisbon_Regions_Network_action_plan

NETWORK OF AREA CONSULTATIVE COMMITTEES

Οι 55 Συμβουλευτικές Επιτροπές Περιοχής (ACC) της Αυστραλίας αποτελούν το Δίκτυο Περιφερειακής Ανάπτυξης της αυστραλιανής κυβέρνησης. Είναι μη κερδοσκοπικοί, εθελοντικοί οργανισμοί, βασισμένοι στις τοπικές κοινότητες που χρηματοδοτούνται από την αυστραλιανή κυβέρνηση για να παρέχουν σύνδεσμο μεταξύ της τελευταίας και της υπαίθρου αλλά και της μητροπολιτικής Αυστραλίας.

Οι Επιτροπές αξιοποιούνται ως περιφερειακοί "μέτοχοι" με στόχο τη δημιουργία δικτύων και εταιρικών σχέσεων και την αντιμετώπιση τοπικών προβλημάτων, συνεργαζόμενοι με το αρμόδιο Υπουργείο Μεταφορών και Περιφερειακών Υπηρεσιών. Οι δραστηριότητες των δικτύων αφορούν στην προώθηση και διάχυση πληροφόρησης για τις κυβερνητικές προτεραιότητες και προγράμματα επ' ωφελεία των επιχειρήσεων και των κοινοτήτων.

Το εύρος των εργασιών τους καθορίζεται από τον Καταστατικό Χάρτη του Δικτύου σε συμφωνία με Έκθεση Προτεραιοτήτων της Κυβέρνησης. Την ευθύνη της στρατηγικής καθοδήγησης κάθε επιτροπής έχει ο πρόεδρος της που επιλέγεται από τον Υπουργό μεταξύ των "ηγετικών μελών" κάθε κοινότητας. Οι δραστηριότητες τοπικού επιπέδου περιγράφονται σε τριετές Στρατηγικό Περιφερειακό Σχέδιο που συντάσσεται σε διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς.

www.acc.gov.au

ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ

Το Νησιωτικό Παρατηρητήριο αποτελεί σχεδιαζόμενη πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου Αιγίου, βασισμένη στην εμπειρία συμμετοχής στο δίκτυο EURISLES των νησιωτικών περιοχών. Στόχος είναι η δημιουργία ενός θεσμικού εργαλείου για το σχεδιασμό της ανάπτυξης των νησιών. Το εύρος των θεμάτων που θα καλύψει περιλαμβάνει αντικείμενα ανάπτυξης, περιφερειακής - τοπικής ανάπτυξης & χωρικού σχεδιασμού, νησιωτικής ανάπτυξης & σχεδιασμού, βιώσιμης ανάπτυξης και του τουρισμού.

Βασική δραστηριότητα του θα είναι η συλλογή Υλικού Τεκμηρίωσης που διακρίνεται σε βιβλιογραφικό υλικό και σε κείμενα τεκμηρίωσης για τα παραπάνω αντικείμενα, και σε στατιστικές πληροφορίες με παράλληλη ανάπτυξη βάσης δεδομένων για τα Ελληνικά νησιά (GRISLES) με 550 μεταβλητές, ταξινομημένες σε 20 τομείς (π.χ., δημογραφία, απασχόληση, περιβάλλον, τουρισμός, πολιτισμός, οικονομία κτλ.), με την υποστήριξη Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών.

www.aegean.gr/lid/internet/elliniki_ekdosi/nisiotiko_parat.htm

OBSERVATOIRE DES TERRITOIRES, DIAC

Το Παρατηρητήριο Εδαφικών Περιοχών είναι ένας μηχανισμός που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία της γαλλικής κυβέρνησης. Το επίπεδο αναφοράς του είναι ο εθνικός χώρος της Γαλλίας και παρουσιάζει γενική εμβέλεια στο αντικείμενο των περιφερειακών πολιτικών.

Στα πεδία πολιτικής του εντάσσονται η περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και οι χρήσεις γης, οι στατιστικές της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, οι σχέσεις πόλης – υπαίθρου και η διάχυση / συγκέντρωση της ανάπτυξης. Τα ειδικότερα αντικείμενα του περιλαμβάνουν ανάλυση και σύνθεση δημογραφικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών στατιστικών στοιχείων, διενέργεια σεμιναρίων/ ημερίδων/συνεδρίων για ανάλυση εργαλείων και ομογενοποίηση της μεθοδολογίας, την αποτίμηση "καλών πρακτικών", την κατάρτιση Ετήσιων Εκθέσεων για την Κατάσταση των Περιφερειών.

Το Παρατηρητήριο διατηρεί δικτυακή πύλη η οποία παρέχει δημόσια πρόσβαση στο ευρύ κοινό σε επιλεγμένα έγγραφα για τις εδαφικές περιοχές της Γαλλίας, τα οποία συντάσσονται από τους αρμόδιους δημόσιους οργανισμούς. Παρέχει επίσης συνδέσμους σε διυπουργικούς δικτυακούς τόπους που ασχολούνται με ζητήματα και παρουσιάζουν την υπάρχουσα κατάσταση στις τοπικές περιοχές ως προς χωρικούς και αναπτυξιακούς δείκτες, ως προς το θεσμοθετημένο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, ως προς τις ΤΠΕ, και εξειδικευμένα ως προς τις παράκτιες και ορεινές περιοχές.

Στον ιστοτόπο για τις παράκτιες περιοχές ο χρήστης μπορεί να βρει πληροφορίες για τα προσδιοριστικά χαρακτηριστικά τους, τις κύριες εξελίξεις στη δημογραφία, αστική ανάπτυξη, οικονομική δραστηριότητα και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Στον ιστοτόπο για τις ΤΠΕ οι διαθέσιμες πληροφορίες αφορούν στη διαθεσιμότητα ευρυζωνικών δικτύων στις περιφέρειες, στην κάλυψη κινητής τηλεφωνίας ανά διοικητική μονάδα, τις διαδημοτικές ψηφιακές πρωτοβουλίες και τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους που δραστηριοποιούνται ανά δήμο. Στον ιστοτόπο του χωροταξικού

σχεδιασμού υπάρχει πληροφόρηση για τις χωροταξικές πολιτικές και για τον σχεδιασμό που ισχύει σε κάθε δήμο-κοινότητα.

Ειδικότερο ενδιαφέρον για το HERON παρουσιάζει ο δικτυακός τόπος των δεικτών που παρουσιάζει τους βασικούς δείκτες που περιγράφουν εδαφική συνοχή και δυναμική, ανισότητες και επιδόσεις των περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και προσφέρουν καθοδήγηση για εύρεση λεπτομερέστερων πληροφοριών για κάθε συγκεκριμένη κατηγορία ή περιοχή. Οι δείκτες είναι προσβάσιμοι μέσω χαρτογραφικής παρουσίασης ή/και πινάκων με τρεις τρόπους:

- Με βάση τις κύριες προκλήσεις, που συνιστούν η τοπική αναπτυξιακή δυναμική και η εδαφική συνοχή, η συνεισφορά των δημόσιων πολιτικών, και οι εδαφικές περιοχές υψηλής προτεραιότητας με ειδικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά που χρειάζονται κρατική στήριξη. Ειδικότερα, ανά πρόκληση, ομαδοποιούνται οι εξής κατηγορίες δεικτών:
 - * Τοπική αναπτυξιακή δυναμική: ανθρώπινο δυναμικό, περιβάλλον και ποιότητα ζωής, εξωστρέφεια, φυσικοί / τεχνολογικοί κίνδυνοι, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
 - * Εδαφική συνοχή.
- Κατά εδαφική περιοχή, όπου οι δείκτες παρουσιάζονται στο ευρωπαϊκό πλαίσιο κατά NUTS II, στο γαλλικό πλαίσιο, σε διάφορες κλίμακες, από περιοχές επιρροής και εξυπηρέτησης μέχρι αγορές εργασίας και διοικητικές μονάδες και περιφέρειες και τέλος στο επίπεδο των περιφερειών.
- Με ανοιχτή πρόσβαση, ως έχουν, και με αναζήτηση κατά κατηγορία: υποδομές, πληθυσμός, απασχόλησης, συνθήκες διαβίωσης, περιβάλλον κτλ.

Κάθε δείκτης περιέχει επίσης μεταδεδομένα (metadata), ορισμούς και πηγές, on-line κείμενα τεκμηρίωσης και συνδέσεις προς πηγές που παράγουν λεπτομερέστερα στατιστικά στοιχεία. Οι χάρτες είναι διαδραστικοί και δυναμικοί με δυνατότητα εστίασης, ομαδοποίησης περιοχών, παράθεσης δύο δεικτών κ.α. και επίσης μπορούν να τυπωθούν και να μεταφορτωθούν. Επιπλέον στον δικτυακό τόπο των δεικτών υπάρχουν πρακτικές πληροφορίες και οδηγίες χρήσης σε μορφή βίντεο.

www.territoires.gouv.fr

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΕΤΑ)

Ο Οργανισμός Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΟΕΤΑ) αποτελεί μηχανισμό που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία συλλογικών φορέων αλλά υπό δημόσια χρηματοδότηση, ως Δράση του ΕΠΑΝ 2000-2006. Το επίπεδο αναφοράς του είναι ο εθνικός χώρος και η εμβέλειά του μπορεί να εξειδικεύεται σε ορισμένους τομείς της περιφερειακής πολιτικής. Τα κύριο πεδίο πολιτικής στο οποίο αναφέρεται είναι η περιφερειακή επιχειρηματικότητα, ενώ τα αντικείμενα του περιλαμβάνουν το σχεδιασμό μεθοδολογικού πλαισίου και customized εργαλείων για το σχεδιασμό, αξιολόγηση και διαχείριση πολιτικών-υπηρεσιών επιχειρηματικότητας, την εκτέλεση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών, το σχεδιασμό οδηγιών για σχεδιασμό, αξιολόγηση και διαχείριση της επιχειρηματικότητας, και τον οργανωτικό και λειτουργικό σχεδιασμό φορέων υποστήριξης πολιτικών επιχειρηματικότητας.

Ο ΟΕΤΑ ουσιαστικά υλοποιεί τη λειτουργία της Κεντρικής Δομής Υποστήριξης (ΚΕΔΥ) των Κέντρων Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (Κ.Ε.Τ.Α), βασικό μέσο της οποίας αποτελεί η λειτουργία δικτυακού τύπου. Το περιεχόμενό του μέχρι σήμερα είναι ελλιπές παρουσιάζοντας λίγες πληροφορίες για την οργάνωση και τη λειτουργία του ΟΕΤΑ και συνδέσεις με τα περιφερειακά ΚΕΤΑ και αντίστοιχους φορείς. Στην πλήρη ανάπτυξή του αναμένεται να παρέχει δημόσια πρόσβαση σε κοινά εργαλεία, οδηγούς και μελέτες που αναπτύσσονται από τον ΟΕΤΑ και τα ΚΕΤΑ, κατηγοριοποιημένα κατά φορέα. Επίσης αναμένεται να δημοσιεύουν εκθέσεις επιχειρηματικότητας από τα ΚΕΤΑ και να καταρτιστεί η επετηρίδα επιχειρηματικότητας. Τα προσβάσιμα ηλεκτρονικά αρχεία περιλαμβάνουν εκθέσεις επιχειρηματικότητας 2 περιφερειών, ένα ενημερωτικό δελτίο, και οδηγό χρήσης του on-line εργαλείου συγκριτικής αξιολόγησης επιχειρήσεων (benchmarking).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ύπαρξη του on-line εργαλείου συγκριτικής αξιολόγησης επιχειρήσεων, η πρόσβαση και ο χειρισμός του οποίου περιορίζεται στους συμβούλους και

συντονιστές των ΚΕΤΑ. Η βάση δεδομένων επιχειρήσεων συμπληρώνεται από τους συμβούλους των ΚΕΤΑ με τη χρήση on-line ερωτηματολογίων για τα βασικά μεγέθη και προφίλ κάθε επιχείρησης. Στη συνέχεια είναι δυνατή η εξαγωγή δεικτών συγκριτικής αξιολόγησης με βάση το δείγμα επιχειρήσεων. Ο δικτυακός τόπος του ΟΕΤΑ παρέχει επίσης υπηρεσία φόρουμ συζητήσεων.

www.oeta.gr

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Το «Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική – Πληροφορική Α.Ε.» αποτελεί μία θυγατρική εταιρεία του Ο.Α.Ε.Δ, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας και του Ο.Α.Ε.Δ. Η εταιρεία αναπτύσσει ερευνητικό και μελετητικό έργο για την αγορά εργασίας, και παρέχει υπηρεσίες πληροφορικής και τεχνικής υποστήριξης προς τον Ο.Α.Ε.Δ., τις εταιρείες Επαγγελματικής Κατάρτισης και την Ειδική Υπηρεσία Κέντρων Προώθησης Απασχόλησης. Για την εκπλήρωση του σκοπού της αναπτύσσει δράσεις σε τρεις βασικούς τομείς/διευθύνσεις: τον τομέα του σχεδιασμού και της εφαρμογής ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, τον τομέα της έρευνας και μελέτης των δεδομένων της αγοράς εργασίας και τον τομέα παρακολούθησης και αξιολόγησης ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Οι δράσεις προσδιορίζονται από 3ετή Στρατηγικά Σχέδια και ετήσια Επιχειρησιακά Σχέδια.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας μετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, του Ο.Α.Ε.Δ. καθώς και εκπρόσωποι των Εργοδοτών και των Εργαζομένων.

Τα προϊόντα – παραδοτέα του Παρατηρητηρίου περιλαμβάνουν κείμενα εργασίας, εκθέσεις παρουσίασης και αποτίμησης προγραμμάτων/δράσεων και πολιτικών απασχόλησης, μελέτες για την αγορά εργασίας, ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης μέτρων πολιτικής απασχόλησης, μεθοδολογία προσδιορισμού προσφοράς και ζήτησης ειδικοτήτων/ δεξιοτήτων, τακτική έκδοση Επετηρίδας της αγοράς εργασίας σε εθνικό, περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο, και παροχή στατιστικών στοιχείων εργατικού δυναμικού και δεικτών αγοράς εργασίας.

www.paep.org.gr

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Το Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας συγκροτήθηκε με κρατική πρωτοβουλία. Αναφέρεται στο εθνικό επίπεδο και προσανατολίζεται σε συνοδευτικά - συμπληρωματικά αντικείμενα, δηλαδή στην συλλογή, επεξεργασία και διάχυση ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων για την ΚτΠ. Τα πεδία πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης με τα οποία μπορεί να συσχετιστεί είναι η καινοτομία, επιχειρηματικότητα και οι στατιστικές της ανάπτυξης, ενώ το αντικείμενο των δραστηριοτήτων του περιλαμβάνει την αποτίμηση πολιτικών, ανάλυση και σύνθεση στατιστικών στοιχείων, σύνθεση προτάσεων πολιτικής, σχεδιασμό προδιαγραφών για εξειδικευμένες μελέτες και εμπειρογνωμοσύνες, εκτέλεση μελετών, συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Ο δικτυακός τόπος του διαθέτει πλούσιο περιεχόμενο περιλαμβάνοντας πληροφορίες για την οργάνωση και τη δράση του, ενημερώσεις και γενικότερα νέα για την ΚτΠ, on-line στατιστικά στοιχεία και αρχείο μελετών. Ειδικότερο ενδιαφέρον ως προς το HERON παρουσιάζουν τα παρακάτω τμήματα στα οποία υπάρχει δημόσια πρόσβαση:

- * On-line αρχείο μελετών όπου συγκεντρώνονται μελέτες ελληνικών και ξένων φορέων σχετικά με την πορεία της Ελλάδας προς την ΚτΠ. Περιλαμβάνει μέχρι στιγμής 229 κείμενα σε ηλεκτρονική μορφή (συνηθέστερα pdf), αρχειοθετημένα σε πληροφοριακά δελτία με σύντομη περιγραφή με δυνατότητα αναζήτησης με βάση τη θεματική ενότητα, τον τομέα δράσης, τον φορέα υλοποίησης/ ανάθεσης, την χρονολογία και λέξη-κλειδί.
- * On-line αρχείο βέλτιστων πρακτικών, όπου επιλέγονται και παρουσιάζονται από το Παρατηρητήριο βέλτιστες πρακτικές στους τομείς προτεραιότητας της ΚτΠ, σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Έχουν αρχειοθετηθεί 79 περιπτώσεις και η παρουσίασή τους παρέχει

στοιχεία όπως τίτλο, χώρα, τομέα δράσης, ομάδα χρηστών, συνδέσμους, φορέα, επικοινωνία, έτος και κόστος υλοποίησης, διοικητικό επίπεδο, σύντομη περιγραφή, διακρίσεις και όπου υπάρχει σχετικό ηλεκτρονικό έγγραφο, με βάση τα οποία υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης.

- * On-line στατιστικά: παρέχεται η δυνατότητα δυναμικής παρουσίασης και εξαγωγής δεδομένων των στατιστικών στοιχείων ερευνών που διεξάγει το Παρατηρητήριο. Περιλαμβάνει την έρευνα δεικτών eEurope και την κλαδική έρευνα ΤΠΕ. Η εξαγωγή των δεικτών γίνεται μέσω φόρμας επιλογής μεταβλητών και παρουσίασης σε μορφή πίνακα ή ανάλογου αρχείου.

Το Παρατηρητήριο για την ΚτΠ αναδείχθηκε ως Βέλτιστη Πρακτική μεταξύ 60 πρωτοβουλιών που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους για την Κοινωνία της Γνώσης.

www.observatory.gr

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ INE

Το Ελληνικό Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων ιδρύθηκε το 1996 ως εθνικός ανταποκριτής του αντίστοιχου Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και λειτουργεί στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για την Βελτίωση Όρων και Συνθηκών Εργασίας (Ίδρυμα Δουβλίνου). Η λειτουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου ανατέθηκε στο INE –ΓΣΕΕ. Στόχος του είναι η συλλογή, καταγραφή, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων που αφορούν τρέχουσες εξελίξεις στις εργασιακές σχέσεις, όπως απασχόληση, χρόνος εργασίας, νέα οργάνωση εργασίας, επαγγελματική κατάρτιση, συλλογικές συμφωνίες, ίσες ευκαιρίες, κατάρτιση, εισόδημα, δικαιώματα εργαζομένων και εργοδοτών κ.α.

www.inegsee.gr/Paratitirio.htm

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Καινοτομίας αποτελεί Δράση του Προγράμματος "K-Clusters" της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στα πλαίσια των Καινοτόμων Δράσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι μια ψηφιακή πλατφόρμα που παρέχει υπηρεσίες γνώσης, καθοδήγησης και πληροφορίας σε πρακτικές και έργα καινοτομίας καθώς και πλατφόρμα για εικονικές συνεδρίες και συζητήσεις, που θα διασφαλίζουν την μετάδοση της γνώσης και της πληροφορίας διαμέσου του δικτύου των συνεργατών.

Το Παρατηρητήριο δομείται σε τέσσερις ενότητες: (α) Σύστημα Τεχνολογικής Παρακολούθησης (Technology Watch) που συλλέγει αναλύει και παρουσιάζει πληροφορίες σε συγκεκριμένους κλάδους και περιέχει σχετικές ειδήσεις, (β) Benchmarking (Συγκριτική Αξιολόγηση) με ομοειδείς επιχειρήσεις βέλτιστων επιδόσεων, (γ) Βάση Δεδομένων για τα στοιχεία έρευνας που αφορούν την ΠΔΜ, (δ) Οδηγός βέλτιστων πρακτικών για την καινοτομία στις ΜΜΕ.

www.innowestmac.gr

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Το Παρατηρητήριο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας Κρήτης αποτελεί δράση του Προγράμματος Καινοτόμων Δράσεων Κρήτης (CRINNO) και έχει στόχο να υποστηρίξει πολιτικές ανάπτυξης που βασίζονται στην καινοτομία, με τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και συνεχή διάχυση κρίσιμης πληροφορίας που θα δώσει τη δυνατότητα ακριβούς γνώσης της κοινωνικοοικονομικής, τεχνολογικής και επιχειρηματικής δομής της Περιφέρειας. Το Παρατηρητήριο υλοποιείται από τη ΔΙΣΑ της Περιφέρειας Κρήτης σε συνεργασία με το Επιστημονικό & Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης (ΕΤΕΠ-Κ) και το ΚΕΤΑ Κρήτης.

Η λειτουργία του περιλαμβάνει δράσεις και παραδοτέα όπως: τράπεζα πληροφοριών που θα συλλέγει, παρακολουθεί και αξιολογεί αποτελέσματα και επιπτώσεις δράσεων που σχετίζονται με καινοτομία και επιχειρηματικότητα στην Κρήτη καθώς και σχετική πληροφορία από άλλες περιφέρειες Ελλάδας και Ευρώπης, ηλεκτρονική πύλη ως εργαλείο πληροφόρησης και διάχυσης, ηλεκτρονικό περιοδικό, παραγωγή δεικτών καινοτομίας και συγκριτική αξιολόγησή τους, ετήσια έκθεση καινοτομίας, τομεακές

μελέτες και στρατηγικό σχέδιο για την υιοθέτηση της καινοτομίας, οργάνωση δράσεων τεχνικής βοήθειας (ομάδων εργασίας, σεμιναρίων, συναντήσεων εργασίας, έκθεσης και ενός συνεδρίου).

www.crete-region.gr/greek/programs/CRINNO/crinno

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Το Παρατηρητήριο Περιφερειακής Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της Κεντρικής Μακεδονίας είναι μηχανισμός υποστήριξης των περιφερειακών πολιτικών προώθησης της επιχειρηματικότητας, με αξιοποίηση καινοτόμων δράσεων και μεθόδων. Στόχος του είναι η προώθηση της κοινωνίας της γνώσης και της καινοτομίας, εισάγοντας νέα στοιχεία στην υπάρχουσα στρατηγική ανάπτυξης της Κ. Μακεδονίας. Ειδικότερα επιχειρεί να ενισχύσει τις επιχειρήσεις και τους φορείς - μηχανισμούς της ευρύτερης περιοχής στην προσπάθεια τους να υιοθετήσουν διεθνείς βέλτιστες πρακτικές σε θέματα διοίκησης, τεχνολογίας, διαδικασιών παραγωγής και ανάπτυξης καινοτομίας.

Το ORIE προέκυψε ως συνεργασία του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, του Κέντρου Επιχειρηματικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης και εταιρείας συμβούλων. Για την επίτευξη των στόχων του, στο πλαίσιο λειτουργίας του συμπεριλαμβάνεται η υλοποίηση ενεργειών – δράσεων όπως ανάπτυξη βάσης δεδομένων και καταχώρηση στοιχείων για την επιχειρηματικότητα και την αξιοποίηση της καινοτομίας στην Κεντρική Μακεδονία συγκριτική αξιολόγηση χρηματοδοτούμενων δράσεων με σύνταξη ετησίων εκθέσεων, εκπόνηση Στρατηγικού Σχεδίου για προαγωγή της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, τομεακές / κλαδικές εκθέσεις με αξιολόγηση επιδόσεων και πρόβλεψη προοπτικών στην καινοτομία και επιχειρηματικότητα, δημιουργία οδηγού καλών πρακτικών καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, διοργάνωση συνεδρίων και συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

www.orie.gr

REGIONS FOR ECONOMIC CHANGE

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υιοθετήσει και θέσει σε εφαρμογή μια νέα πρωτοβουλία για την περίοδο 2007-2013 στα πλαίσια του Στόχου 3 "Εδαφική Συνεργασία", με τον τίτλο "Regions for Economic Change". Εισήγαγε έτσι ένα μέσο για την ενδυνάμωση των περιφερειακών και αστικών δικτύων με σκοπό να προωθούνται, να δοκιμάζονται και να διαχέονται γρήγορα οι σχετικές καινοτόμες ιδέες και πολιτικές.

Περιλαμβάνει μια ετήσια διάσκεψη, "βραβεία καινοτομίας" και on-line ενημέρωση για τις καλές πρακτικές. Αποτελεί εργαλείο διάδοσης εμπειριών και ένταξης καινοτόμων δράσεων στα προγράμματα των Στόχων "Συνοχή" και "Ανταγωνιστικότητα". Θα αξιοποιεί υφιστάμενους μηχανισμούς Διαπεριφερειακής Συνεργασίας και Αστικής Ανάπτυξης, εισάγοντας καινοτομίες όπως:

- * εντοπισμός θεμάτων προτεραιότητας με έμφαση στον οικονομικό εκσυγχρονισμό και την Agenda της Λισσαβόνας, όπως προώθηση των καινοτομικών ιδεών στην αγορά, διαχείριση της μετανάστευσης και κοινωνική ενσωμάτωση, επέκταση του e-government
- * οικοδόμηση "γέφυρας" μεταξύ δικτύων και mainstream προγραμμάτων
- * υιοθέτηση της "fast track option", μέσω της οποίας η Επιτροπή ιδρύει "εθελοντικά" δίκτυα γύρω από επιλεγμένες προτεραιότητες, για να δοκιμάζονται στην πράξη οι νέες ιδέες πολιτικών.

Έχουν πραγματοποιηθεί τρεις θεματικές διασκέψεις (σε θέματα καινοτομίας, ανταγωνιστικότητας, δημογραφικών προκλήσεων) και έχει δημιουργηθεί ειδικό link στο site της Επιτροπής το οποίο ενημερώνει για τα νέα, τις εκδηλώσεις και τις σχετικές δημοσιεύσεις ή παραπέμπει σε άλλα στοιχεία του site της Επιτροπής.

www.ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange

RKMNET (INTERREG IIIC)

Ο βασικός σκοπός του RKMnet είναι η σύσταση Ευρωπαϊκού Περιφερειακού Δικτύου Διαχείρισης Γνώσης (επιστημονικής, τεχνολογικής και καινοτομίας), προκειμένου να δημιουργηθούν σενάρια ικανά για ενδοπεριφερειακές και διαπεριφερειακές συνεχείς και μόνιμες διαδικασίες μάθησης. Το δίκτυο αποτελείται από 10 εταίρους από 9 περιφέρειες και χώρες, στους οποίους περιλαμβάνονται αρχές τοπικής διοίκησης, ερευνητικά και τεχνολογικά ινστιτούτα, πανεπιστημιακά ίδρυμα και αναπτυξιακοί οργανισμοί. Η ανάπτυξη του στηρίζεται σε δράσεις συνεργασίας που βασίζονται κυρίως σε μία δομημένη ανταλλαγή εμπειριών και γνώσης. Τα προϊόντα του περιλαμβάνουν την δημιουργία δικτυακού χώρου, την ανάπτυξη μιας περιφερειακής βάσης δεδομένων για τη διαχείριση γνώσης στις επιστήμες, την τεχνολογία και την καινοτομία, την ανάπτυξη σχεδίων βελτίωσης του περιφερειακού συστήματος διαχείρισης γνώσης και την εφαρμογή τους στις περιφέρειες, εργαστήρια και σεμινάρια.

www.blackcountryknowledgesociety.co.uk

SIMCODE-IGT (ΑΠΘ - ARCHIMED)

Το σχέδιο SIMCODE-IGT στοχεύει σε προώθηση των βιώσιμων συστημάτων μετα-φορών μέσω της συνεργασίας των περιφερειακών διοικήσεων και των ερευνητικών ινστιτούτων κατά μήκος του άξονα συνδυσμένων μεταφορών που συνδέει την Βόρεια Ελλάδα με την Ιταλία και την Τουρκία, επικεντρώνοντας στις περιοχές-πύλες. Εταίροι του είναι οι Περιφέρειες των περιοχών που αναγνωρίζονται ως πύλες του άξονα και αντίστοιχα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Οι κύριες δραστηριότητες του είναι οι μελέτες κοινωνικοοικονομικών δομών και διατροφικότητας του μεταφορικού συστήματος, η πιλοτική εφαρμογή χωρικών δεικτών και η αποτίμηση των χωρικών επιπτώσεων των μεταφορών, η μεταφορά γνώσης γύρω από τις χωρικές πολιτικές και η προώθηση της ενσωμάτωσης των προτεραιοτήτων των μεταφορών στον στρατηγικό χωρικό σχεδιασμό.

Τα προϊόντα – παραδοτέα του περιλαμβάνουν εκθέσεις, πιλοτική εφαρμογή δεικτών αξιολόγησης, διαδραστικό δικτυακό χώρο και εκπαιδευτικά πακέτα, και έγγραφο προτεραιοτήτων του στρατηγικού χωρικού σχεδιασμού για τις περιοχές-πύλες.

www.estia.arch.auth.gr/simcode

SUSTAINABLE EUROPEAN REGIONS NETWORK

Το Δίκτυο των Βιώσιμων Ευρωπαϊκών Περιφερειών ουσιαστικά προσφέρει ηγεσία και συγκεντρώνει ειδικεύσεις στην βιώσιμη ανάπτυξη σε μια κοινή πλατφόρμα συζήτησης καλών πρακτικών και ανάπτυξης νέων πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης και σχετικών λύσεων.

Οι βασικοί τομείς δραστηριότητας του είναι η χωροταξία, η βιώσιμη δια-κυβέρνηση και οι δείκτες βιώσιμης ανάπτυξης. Ειδικότερα θέματα δραστηριοποίησης αποτελούν η μεταβιομηχανική ανάπτυξη, η απερήμωση ης υπαίθρου, η οικονομία χαμηλού άνθρακα, ο βιώσιμος τουρισμός και η βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση. Το δίκτυο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο των Καινοτόμων Δράσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στην πρώτη φάση λειτουργίας του αποτελείται από 12 περιφέρειες μέλη και 4 περιφέρειες συνδεδεμένα μέλη.

Η λειτουργία του βασίζεται στη συνεισφορά εμπειρίας, μέσω μελετών περιπτώσεων, και στην κινητοποίηση ειδικών, επιστημόνων και άλλων συνεργατών από τις περιφέρειες. Οι δραστηριότητές του περιλαμβάνουν σεμινάρια, θεματικά εργαστήρια και επισκέψεις μελέτης.

Τα επιδιωκόμενα προϊόντα-παραδοτέα είναι οι εκθέσεις πολιτικής, η παρουσίαση και γενίκευση της καλύτερης γνώσης γύρω από την βιώσιμη ανάπτυξη στους τομείς δραστηριότητάς, και η διασύνδεση σχετικών πρωτοβουλιών, δικτύων, οργανισμών και ατόμων που εργάζονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

www.sustainable-euregions.net

UNITED NATIONS EVALUATION GROUP (UNEG)

Η Ομάδα Αξιολόγησης των Ηνωμένων Εθνών είναι δίκτυο επαγγελματιών που συγκεντρώνει τις υπεύθυνες για την αξιολόγηση μονάδες του ΟΗΕ. Στόχος του είναι η ενίσχυση της αντικειμενικότητας, αποτελεσματικότητας και διαφάνειας της αξιολόγησης στο σύστημα του ΟΗΕ και η προώθηση της σημασίας της αξιολόγησης στη μάθηση και στη λήψη αποφάσεων, παρέχοντας ένα φόρουμ ανταλλαγής εμπειριών, πληροφοριών, συζήτησης τελευταίων εξελίξεων στην αξιολόγηση και εναρμονισμού των πρακτικών σύνταξης εκθέσεων.

Περιλαμβάνει ειδικές υπηρεσίες, χρηματοδοτικά μέσα, προγράμματα και συνεργαζόμενους οργανισμούς, αριθμώντας 43 τέτοια μέλη. Στο δίκτυο προεδρεύει το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) και αυτό υποστηρίζεται από μια Ειδική Γραμματεία και την Γραμματεία του UNEG. Οι δραστηριότητές τους καθορίζονται από Πρόγραμμα Εργασίας που προσδιορίζεται στις Ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις του ΟΗΕ και εφαρμόζεται από ομάδες εργασίας και Task Forces.

Ο δικτυακός χώρος του περιλαμβάνει βάσεις δεδομένων Αξιολογήσεων σε εθνικό επίπεδο, άρθρα και εκδόσεις, εγχειρίδια και οδηγούς, καθώς και on-line Σύστημα Διαχείρισης Πληροφοριών και ειδικό τμήμα μελών.

www.uneval.org

URBACT

Το Πρόγραμμα URBACT, με πρωτοβουλία και υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στοχεύει στην ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ ευρωπαϊκών πόλεων και φορέων που συμμετείχαν στα προγράμματα URBAN και παράλληλα στη βελτίωση των δράσεων που λαμβάνουν χώρα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για εξεύρεση αποδοτικών λύσεων σε κοινά προβλήματα. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί ευρύ φάσμα δράσεων (Θεματικά δίκτυα, Ομάδες εργασίας, μελέτες και άλλες πρωτοβουλίες) για να διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών και να επωφεληθούν όλα τα τμήματα του πληθυσμού των ευρωπαϊκών πόλεων από ελεγμένες καινοτόμες λύσεις.

Τη διαχείριση του προγράμματος έχει αναλάβει η Γαλλία και η Διυπουργική Επιτροπή Οικισμών. Ο ιστοτόπος του αποτελεί βασική πλατφόρμα ανταλλαγής, παρουσίασης αναλυτικών πρακτικών παραδειγμάτων, διαδικασίας κεφαλαιοποίησης και βασικό εργαλείο διάχυσης.

www.urbact.eu

VERITE (VIRTUAL ENVIRONMENT FOR INNOVATION MANAGEMENT TECHNOLOGIES)

Το VERITE είναι διαπεριφερειακό δίκτυο για την διάχυση των Τεχνολογιών Διαχείρισης της Καινοτομίας (ΤΔΚ) στα πλαίσια της ερευνητικής μονάδας URENIO του ΑΠΘ.

Στοχεύει στην πληροφόρηση των περιφερειακών αρχών που συμμετέχουν στις πρωτοβουλίες RIS-RITTS για τις τεχνικές, μεθόδους και τεχνολογίες ΤΔΚ που μπορούν να ενισχύσουν την ικανότητα των περιφερειακών φορέων να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν καινοτομίες. Το δίκτυο αποτελείται από πανεπιστήμια, ενδιαμέσους τεχνολογικούς φορείς και περιφερειακές αρχές από 13 Κράτη-Μέλη.

Οι δραστηριότητες του επικεντρώνονται ειδικότερα σε εκείνες τις Τεχνολογίες Διαχείρισης Καινοτομίας που εφαρμόζονται καλύτερα με on-line επαφή/συνεργασία εταιρών.

Τα προϊόντα του σχεδίου VERITE περιλαμβάνουν ένα γενικό εργαστήριο στις ΤΔΚ και τέσσερα θεματικά, την ανάπτυξη μιας δικτυακής πύλης για παρόχους ΤΔΚ, την οργάνωση και διατήρηση μιας διαδίκτυακής ομάδας συζήτησης για την εφαρμογή και αξιολόγηση των ΤΔΚ, την ανάπτυξη βάσης δεδομένων και καλών πρακτικών ΤΔΚ, και την ανάπτυξη πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο που ενισχύουν την εφαρμογή ΤΔΚ.

www.urenio.org

WEST MIDLANDS REGIONAL OBSERVATORY

Το Περιφερειακό Παρατηρητήριο των West Midlands συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία συλλογικών φορέων. Το επίπεδο αναφοράς του είναι υποεθνικό και συγκεκριμένα η περιφέρεια West Midlands, ενώ προσανατολίζεται σε συνοδευτικά αντικείμενα της περιφερειακής πολιτικής με την παροχή υποστήριξης πληροφόρησης. Είναι ίσως το ικανότερο Περιφερειακό Παρατηρητήριο στην Αγγλία.

Τα πεδία πολιτικής του είναι οι στατιστικές της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, η περιφερειακή και τοπική απασχόληση και αγορά εργασίας, η περιφερειακή ανάπτυξη και αειφορία, η προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, η περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και οι χρήσεις γης. Τα αντικείμενα του περιλαμβάνουν το σχεδιασμό προδιαγραφών συλλογής, τήρησης, επεξεργασίας και παροχής στατιστικών στοιχείων για τις Περιφέρειες, την ανάλυση και σύνθεση δημογραφικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών στατιστικών στοιχείων, το σχεδιασμό μεθοδολογικού πλαισίου και customized εργαλείων για σχεδιασμό, αξιολόγηση και διαχείριση πολιτικών, την αποτίμηση περιφερειακών πολιτικών, παράλληλων και συνοδευτικών.

Ο δικτυακός τόπος του έχει πλούσιο και οργανωμένο περιεχόμενο πάνω σε μια βάση δεδομένων με δυνατότητα λεπτομερούς αναζήτησης πληροφοριών κατά θεματική κατηγορία ή περιφερειακή στρατηγική. Αναλυτικότερα οι βασικές υπηρεσίες/προϊόντα του Παρατηρητηρίου, προσβάσιμες μέσω του διαδικτύου είναι:

- Ερευνητικές εργασίες για τη συμπλήρωση των κενών πληροφόρησης και των σειρών δεδομένων για την Περιφέρεια. Οι έρευνες και οι αντίστοιχες συλλογές δεδομένων είναι διαθέσιμες και περιλαμβάνουν:
 - * Ετήσια Έκθεση για την Κατάσταση στην Περιφέρεια σε τέσσερα θέματα – οικονομία, κοινωνική αλλαγή, ποιότητα ζωής, περιβάλλον και φυσικοί πόροι.
 - * Περιφερειακή Έρευνα Τρόπου Ζωής στα νοικοκυριά που αφορά σε υγεία, εγκληματικότητα, οικονομική δραστηριότητα, μετακινήσεις εργασίας, ποιότητα ζωής, τοπικό περιβάλλον, πρόσβαση σε υπηρεσίες.
 - * Ανάπτυξη ενός εργαλείου μοντελοποίησης της περιφερειακής οικονομίας.
 - * Ανάπτυξη μιας βάσης δεδομένων εγκαταλειμμένων χώρων και ενός εργαλείου ιεράρχησής τους για μετατροπή σε χώρους πρασίνου.
 - * Εκθέσεις παρακολούθησης περιφερειακών στρατηγικών και πολιτικών (όπως ενέργεια, αναγέννηση πόλεων και υπαίθρου κ.α.).
 - * Δημιουργία Κοινοπραξίας Περιφερειακών Δεξιοτήτων που βασίζεται σε μια προσέγγιση καθοδηγούμενη από τη ζήτηση για την παροχή δεξιοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες των εργοδοτών, των ατόμων και της περιφερειακής οικονομίας. Τα παραδοτέα περιλαμβάνουν ετήσια Αποτίμηση Περιφερειακών Δεξιοτήτων, Ισοζύγια Δεξιοτήτων σε βασικούς παράγοντες, διατομεακά ζητήματα και ένα Πλαίσιο Δεικτών Αποδοτικότητας των Δεξιοτήτων.
- Συνεισφορά και υποστήριξη στην επεξεργασία και εκπόνηση περιφερειακών στρατηγικών. Στον δικτυακό τόπο υπάρχουν κείμενα στρατηγικής για την οικονομία, τη χωροταξία, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βιοποικιλότητα, τον πολιτισμό, την ενέργεια, την θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την υγεία, την στέγαση, τις ΤΠΕ, την αγροτική ανάπτυξη, το διεθνές εμπόριο, καθώς και στρατηγικά πλαίσια και συμφωνίες μεταξύ των φορέων της Περιφέρειας.
- Κατάλογος πηγών. Αποτελεί το βασικό εργαλείο συγκέντρωσης, αναγνώρισης και δημοσιοποίησης δεδομένων και πηγών πληροφόρησης. Παρέχει αναλυτική πρόσβαση σε εκθέσεις, συλλογές δεδομένων, δικτυακούς τόπους και άλλες πηγές. Η πλοήγηση στον κατάλογο γίνεται είτε μέσω του συστήματος ταξινόμησης των κατηγοριών και των περιφερειακών στρατηγικών ή μέσω εργαλείου αναζήτησης.

Ο δικτυακός τόπος του Παρατηρητηρίου παρέχει τρία επίπεδα πρόσβασης:

- * Δημόσια ελεύθερη πρόσβαση σε όλες τις παραπάνω πληροφορίες και υπηρεσίες.

- * Δωρεάν εγγραφή χρήστη με επιπλέον δυνατότητα υποβολής πληροφοριών για δίκτυα, φορείς και πηγές, καθώς και συμμετοχής σε φόρουμ και σεμινάρια.
- * Δωρεάν εγγραφή στο Περιφερειακό Δίκτυο Δεδομένων και Πληροφόρησης με επιπλέον δυνατότητα πρόσβασης στον Κατάλογο Εμπειρογνομόνων, σε όλες τις Θεματικές Ομάδες, αποστολή ενημερωτικού δελτίου και ειδοποιήσεων για νέες προσθήκες στο Παρατηρητήριο.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο τρόπος οργάνωσης της δομής αναγνώρισης και συλλογής δεδομένων και πληροφοριών. Βασίζεται σε άτυπο δίκτυο εμπειρογνομόνων και δημιουργών πολιτικής που συγκροτεί μια κοινότητα αναλυτών, στελεχών έρευνας και πολιτικής, διαχειριστών πληροφόρησης κ.α. οι οποίοι είναι ταυτόχρονα οι βασικοί παροχείς πληροφόρησης και οι βασικοί χρήστες των υπηρεσιών του Παρατηρητηρίου. Συντονίζονται και οργανώνονται γύρω από τέσσερις Θεματικές Ομάδες – οικονομία και εργατικό δυναμικό, περιβάλλον και φυσικοί πόροι, γεωγραφικές πληροφορίες, και κοινωνία - δημογραφία - υγεία.

Το Παρατηρητήριο αποτελεί επίσης το σημείο περιφερειακής παρουσίας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας στελεχωμένο από ένα περιφερειακό στατιστικολόγο και έναν βοηθό αναλυτή. Ακόμα φιλοξενεί το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Πολιτισμού, που συνεισφέρει στη συλλογή δεδομένων, στις έρευνες, στη διάχυση πληροφοριών και στις συνεργασίες ολοκληρωμένων προσεγγίσεων στα θέματα του πολιτισμού.

www.wmro.org